

ROZJÍMÁNÍ O CTNOSTECH

TŘÍ SV. REDEMPTORISTŮ

SV. ALFONSA, SV. KLEMENTA A SV. GERARDA.

NAPSAL

P. FRANT. BLAŽÁK, C. SS. R.

V PRAZE 1909.

CYRILLO-METHODĚJSKÁ KNIHTISKÁRNA V. KOTRBA.
NÁKLADEM VLASTNÍM.

**S povolením knižecí arcibiskupské konsistoře v Praze
a řeholních představených.**

Místo předmluvy.

O úctě svatých.

Bohu jedinému náleží čest nejvyšší. Onť Pán náš svrchovaný, onť bytost nekonečná. Proto se Bohu samému klaníme. Ale též svatí jsou toho hodni, abychom je ctili. Zaslouhují toho pro své ctnosti, pro které je i Bůh sám ctí a miluje jako své nejvěrnější obrazy a nejdůvěrnější přátele a miláčky. Jak bychom je neměli tedy i my ctíti? Mimo to jsou nám svatí svými přimluvami u Boha též nápomocni k dosažení nejhojnějších milostí a spásy věčné. Úcta svatých jest nám tudíž zároveň i nejvyšš prospěšná.

A jakou pak úctu máme svatým prokazovati? Hlavně máme se snažiti, abychom co nejvíce následovali dobrého a ctnostného jejich příkladu. Toť zajisté nejkrásnější a nám též nejprospěšnější úcta svatých.

Chceme-li však svaté v jejich ctnostném životě co nejvěrněji následovati, musíme o jejich ctnostech rozjímati, t. j. musíme uvažovati, jak svatí v těch neb oněch ctnostech se cvičili a jak i my v nich cvičiti se máme. Rozjímání

*

♦

taková je záhodno konati zejména na svátky svatých, jakož i devět dní před svátky a osm dní po svátcích čili v novénách a oktávách svatých a světic božích.

Tento způsob úcty svatých doporučuje nám sama církev sv. co nejvřeleji. Tak tedy především svaté uctívejme.

A za tím účelem nastupuje i tento spisek svou pouť světem. Milý čtenáři, vezmi a čti. Ve spisku najdeš rozjímání o hrdinných ctnostech velikých tří světců z kongregace Nejsvětějšího Vykupitele, sv. Alfonsa z Liguori, sv. Klementa Hofbaura a sv. Gerarda Majelly. Rozjímání ta konej s veškerou pozorností a nábožností. Tak se naučíš ony tři světce znáti, je milovati, ctíti a jejich příkladu následovati. Více nebude třeba, Nebo staneš-li se horlivým ctitelem a následovníkem sv. Alfonsa, sv. Klementa a sv. Gerarda, blaze ti; budeš míti mocné ochránce u Boha a dojdeš jistě též jednou slávy, které i oni teď v nebi požívají.

Zároveň prohlašuji, že dle nařízení papeže Urbana VIII. spisek a vše, co v něm zvláště o zázracích uvádím, neomylnému soudu církve sv. katolické dokonale podrobují a že jen v smyslu jejím vše, co píší, psáti chci.

ČÁST I.

Rozjímání o ctnostech svatého Alfonsa z Liguori, zakladatele kongregace Nejsv. Vykupitele.

Svatý Alfons.

Alfons Maria Liguori narodil se v Marionettě u Neapole dne 27. září r. 1696 z rodičů šlechtických a velmi zbožných. Vychován byl vzorně. První sítě hluboké a vroucí zbožnosti zasela mu v srdce dobrá matka; poučovala ho nejen slovy, ale dávala mu ve všech křesťanských ctnostech též nejlepší příklad. Když Alfons povyrostl, navštěvoval školy kněží řádu sv. Filipa Nerejského. Studoval práva a to s takovým prospěchem, že už v 17. roce věku svého povýšen byl za doktora práv.

Rodiče doufali, že Alfons jako právník dosáhne jednou nejvyšších úřadů, poněvadž s velikou učeností spojoval všechny výhody vznešeného rodu a vzácných známostí. Avšak člověk míní a Pán Bůh mění. Bůh volal Alfonsa k věcem vznešenějším. A Alfons slyšel hlas ten a odhodlal se Boha poslechnouti. Proto opustil svět a stal se knězem a missionářem. Ano založil sám Shromáždění kněží Nejsvětějšího Vykupitele čili Kongregaci Redemptoristů, jichž účelem jest lidu zvláště nejopuštěnějšímu konati sv. missie.

Horlivost, s kterou Alfons povždy pracoval na spáse nesmrtelných duší, byla nejvyš obdivuhodna. Obrácení nesčetných hříšníků bylo mu hojnou odměnou za to.

R. 1762 stal se Alfons biskupem v Sv. Agatě. Jako biskup řídil svou diecesi k největší spokojenosti papeže. Diecese jeho vedením nábožensky všeska obživla. Ale pro nemoc vzdal se Alfons zas r. 1775 biskupského úřadu a vrátil se do svého milého kláštera v Noceře dei Pagni. Tam trávil svatě svá poslední léta.

Sv. Alfons psal též mnoho zbožných a učených knih a spisů, jimiž církvi sv. neméně prospěl než neúnavnými svými pracemi missionářskými.

Zemřel svatě v 91. roce věku svého dne 1. srpna roku 1787. Pro veliké a církvi svatou stvrzené zázraky, které se po jeho smrti staly, byl roku 1816 za blahoslaveného a roku 1839 za svatého slavně prohlášen. Roku pak 1871 vřadil jej papež Pius IX. též mezi učitele církve.

Svátek sv. Alfonsa světí se dne 2. srpna.

Devatero rozjímání

před svátkem svatého Alfonsa Liguori.

I.

Svatý Alfons opouští svět.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, kterak klade v chrámu P. Marie svůj kord na oltář a zasvěcuje se službě boží.

2. Prosme Boha, abychom službě jeho vždy celým srdcem oddáni byli.

Č á s t 1.

Bůh svatého Alfonsa dobře řídil a spravoval.

Ú v a h a. Svatý Alfons měl po vůli otce svého Dona Josefa de Liguori jako prvorozený syn dosíci jednou vysokých úřadů v světě a proslaviti se co největší učeností a státi se chloubou celého svého rodu. Proto studoval práva a cvičil se v básnictví, v hudbě, v stavitelství a v různých rytířských uměních tehdejších dob. Studia svá ukončil s nejskvělejším prospěchem, a brzo vábil k sobě učeností svou zraky všech a získal si všeobecnou důvěru.

Plány otce Alfonsova stávaly se již již skutkem. Však což jsou všechny úmysly lidské proti vůli boží? Bůh určil Alfonsovi jinou dráhu života. Na tu jej uvedl zvláštním řízením svým. Dopusťtil, že Alfons jako obhájce jednou z nedopatření prohrál při soudní. Touto nehodou všecek zahanben a sklíčen jal se Alfons více než dosud přemýšleti o ošemetnosti světa a marnosti a vrtkavosti veškeré slávy jeho a rozhodl se, že všechny síly své a celý svůj život zasvětil jedině službě boží.

N a u č e n í. Prozřetelnost boží je nejvýš podivuhodna. Lidé mívají často plány a úmysly zcela rozdílné od plánů a úmyslů božích. Ale Bůh bdí nad každým neustále a každého buď znenáhla a nepozorovaně připravuje a vede k pravému jeho povolání anebo naň dopouští v pravé a rozhodné chvíli i veliká soužení, aby jej tak uvedl na cestu, na které ho k slávě nebeské vésti chce. Tak Bůh řídí a spravuje všechny kroky naše a používá všeho, aby nás vedl k cíli, jež nám sám vytknul. Obdivujme a uznávejme všude tuto Prozřetelnost Boha našeho.

P ř e d s e v z e t í. Ve všem, co se se mnou dítí bude, chci spatřovati řízení boží.

Č á s t 2.

Svatý Alfons dal se Prozřetelností Boha řídit a vésti.

Ú v a h a. Svět sliboval Alfonsovi všechno, slávu, bohatství, přízeň, vše, co člověku lichotiti může. Alfons byl vysoce vzdělán, povahy milé, zevnějšku příjemného, byl z urozené rodiny a dědicem rozsáhlých statků. Ve všech vznešených kruzích Neapolských byl velmi ctěn

a oblíben. Nejvznešenější rodiny přály si vstoupiti s ním v svazky příbuzenské. Alfons mohl tedy právem sníti o nejskvělejší budoucnosti. Avšak on smýšlel jinak. Pohrdl světem a všemi statky jeho, jakmile poznal, že Bůh jej jinými cestami vésti chce. Sám otec Alfonsův bránil se tomu velice a nechtěl se vzdáti nadějí v slavnou budoucnost syna svého. Než vše bylo marné. Alfons zůstal ve svém úmyslu pevným a neštít se žádných obětí. Rád si vyvolil místo slávy pohrdání, místo přízně útoky, místo bohatství chudobu a místo pohodlí namáhavé práce úřadu kněžského. Raději všecko trpěl, než aby se byl Prozřetelnosti boží protivil.

N a u č e n í. Neodpírejme nikdy Prozřetelnosti boží. Když nás Bůh volá, slyšme hlasu jeho. A žádá-li od nás nějakou obět, přinesme ji a doufejme, že nám Bůh milostí svou každou i nejtěžší obět usnadní a osladí. Neboť kdybychom vůli boží odpírali, vydali bychom se jen v nebezpečí věčného zavržení a obětem bychom se též nevyhnuli. Pro svět a pro hřích a pro ďábla musili bychom ještě víc trpěti. Ó, jak mnozí se již zklamali, že Prozřetelností boží pohrdli a raději za svými choutkami se hnali. Doufali, že najdou nebe a zatím upadli v záhubu časnou i věčnou. Ó, nebuďme jim podobni.

P ř e d s e v z e t í. Nechci Prozřetelnosti boží nikdy odpírati, byť mne to sebe více obětí stálo.

O pokoře svatého Alfonsa.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, jak v šatě kněžském jde po ulicích Neapolských a mlčky snáší posměch dřívějších svých přátel.

2. Prosme Boha, aby nás ve svaté pokoře utvrditi ráčil.

Č á s t 1.

Pokora svatého Alfonsa byla hluboká.

Ú v a h a. Sv. Řehoř praví: »Duch sv. obohacuje své vyvolené tím větší pokorou, k čím větší dokonalosti je vésti chce.« Proto byli svatí čím světější, tím pokornější. A tak i sv. Alfons dává nám nejlepší příklad pokory. Tuto ctnost považoval za první nezbytnou podmínku ctnostného života, a proto hleděl si ji přede vším jiným osvojiti. A jakou měrou si ji osvojil, poznáváme nejlépe z toho, že se při všech svých přednostech a zásluhách, hodnostech a hrdinných ctnostech pokládal jen za ubohého hříšníka, plného chyb a hodného všelike potupy, a často své známé velmi dojemně prosival o modlitbu, aby se nad ním milosrdný Bůh smilovati ráčil. Když byl jednou pro své ctnosti chválen, odpověděl: »Soudím jinak a vidím opak všeho toho. Vidím,

že život můj není ani dobrý, ani vzorný, ale všecek samá chyba. Lépe byste řekl, že klamu svět. Ó, předrahý pane, vyznávám, že nejsem svatým, ale ubohým hříšníkem, že se opravdu třesu a velice se bojím onoho okamžiku, kdy budu musit vydati počet Bohu svému z toho, jak jsem byl nevděčným za tolik mi prokázaných dobrodiní.«

N a u č e n í. Cvičme se v pokoře co nejvíc. Hlavně tři pravdy musí nás k tomu mocně pobádati: 1. Všecko dobré, co máme, jest darem a majetkem Boha, který nám to jen zapůjčil. Sv. apoštol praví: »Co máš, čeho bys nebyl vzal? Pakli jsi vzal, proč se chlubiš, jako bys byl nevzal?« (I. Kor. 4, 7.) 2. Sami ze sebe jsme jen slabí, nestálí, chybující, hříšní tvorové, jak čteme u proroka Isaiáše (64, 6.): »Učinění jsme jako nečistý my všichni . . . a padli jsme jako list všichni a nepravosti naše jako vítr zanesly nás.« 3. Jaký je rozdíl mezi námi a svatými! Svatí byli tak dokonalí a my se denně tolikerých chyb dopouštíme. A hle, když svatí, ač byli tak dokonalí, přece tak hluboko se pokořovali, neměli bychom my při všech hříších, jichž se dopouštíme, též pokorní býti?

P ř e d s e v z e t í. Kdykoliv uslyším hodiny bití, chci povzdechnouti: Bože Otče, buď milostiv mně hříšnému!

Č á s t 2.

Pokora svatého Alfonsa byla opravdová.

Ú v a h a. Svatý Alfons nebyl pokorný jen ústy, nýbrž projevoval pokoru svou též skutky. Pohrdal poctami a vyznamenáními. Čestných titulů nechtěl. Když musil přijmouti úřad biskup-

ský, bylo mu to velikou mukou. Též k úřadu vrchního představeného v kongregaci, kterou sám založil, musil donucen býti. Nechtěl ani, aby zaň v nemoci jako za biskupa veřejné modlitby konány byly. Když něco poroučel, bývala slova jeho prosbou a ne rozkazem. Pokoj, šat, nábytek míval velmi prostý a jednoduchý i jako biskup. V kostele klekával na holé zemi někde v koutku nebo v lavici mezi lidmi a odmítal veškeru pozornost. Obsluhy nepotřeboval skoro žádné; sám si pokoj zametal a čistil a jiné práce konal. Radu přijímal od každého i od svých poddaných velice rád a rád se dal poučiti a též bez obtíží odvolal, co později za méně správné uznal. Když mu mnozí chtěli prokazovati úctu jako světcí a žádali od něho nějakou památku, nechtěl o tom ani slyšeti. Když se ho ptali na budoucnost, říkal rozhorleně: »Já nejsem prorokem.« A když ho prosili za požehnání, aby v různých nemocech pozdraveni byli, odpovídal: »Žádají na mně zázraky, a já se nemohu vyléčiti sám z nemoci, která mne trápí.«

N a u č e n í. Používejme horlivě všech příležitostí k pokoření, zvláště přijímejme rádi ta pokoření, která nám posílá Bůh sám. A buďme na stráži, aby nás pýcha nikdy nepřemohla. I když by se nám to neb ono pokoření zdálo snad příliš nepříjemným, neoddávejme se žádné netrpělivosti a rozhořčenosti a nebraňme se jako poranění lvové a nesvolávejme celý svět do boje a nepovažujme vše jen za nejhorší křivdu, od níž se musíme stůj co stůj očistiti, i kdybychom sebe hrubších chyb při tom se měli dopustit.

P ř e d s e v z e t í. Chci Bohu za každé pokoření děkovati a ho za nová pokoření prositi.

III.

O chudobě sv. Alfonsa.

Příprava: 1. Slyšme, kterak arcibiskup Salernský sv. Alfonsu v chudičkém šatě před ním stojícímu praví: »Ó, šťastný Alfonse, vy jste našel v chudobě pravou cestu k nebi; kéž bych byl vámi.«

2. Prosme Boha o lásku k ctnosti chudoby.

Č á s t 1.

Svatý Alfons chudoby si vážil.

Ú v a h a: Když sv. Alfons poznal, že ho Bůh volá k životu dokonalému, byla dobrovolná chudoba prvním krokem, jež učinil, aby hlasu božího poslechl. vzdal se prvorozenství a všech statků a nadějí vznešeného rodu svého a jal se bez otálení chudého a ukřižovaného Spasitele následovati. Od té chvíle nosil prostý, chudý a často velmi obnošený a spravovaný šat a nestyděl se zaň ani před biskupy a knížaty. A když mu někdy pro to domlouváno bylo, říkal: »Ať ví každý, že jsem chudým učedníkem Kristovým.« Neméně chudou a skrovnou bývala i jeho strava. Světničku obýval též jen malou a všechn nábytek jeho pozůstával z postele se slamníkem

a vlněnou pokrývkou, z jednoduchého stolku, z 3 prostých židlí a několika papírových obrázků na stěně. Tutéž chudobu žádal i od členů své kongregace, kterou založil. A když si mu jednou představení klášterní stěžovali, že jsou velmi chudí, pravil vesele: »Všichni představení v kongregaci jsou chudí, všichni spolubratří jsou chudí; a já sám jsem žebrák největší a hlava žebráků.« A jako na útěchu napomínal všechny, by si chudoby co nejvíc vážili, řka: »Budme opatrní, abychom nikdy neotevřeli dveře něčemu, co by bylo proti chudobě. Bůh nás chce mít chudými; kdyby chudoba od nás odešla, sesvětšili bychom, a bylo by veta po řeholi.« Slovem o sv. Alfonsu můžeme říci, co napsal sv. Bonaventura o sv. Františku z Assisi: »Nikdo nebyl tak žádostiv zlata, jako on chudoby; nikdo neostříhal úzkostlivěji vzácného pokladu, než on této evangelické perly.«

N a u č e n í. Nebažme příliš po statcích tohoto světa, ani nepřikládejme k nim srdcí svých; nýbrž budme spokojeni s tím, co nám Bůh popřává a čeho potřebujeme k zachování života, a užívejme i toho jen podle vůle boží a budme tak aspoň i duchem chudí, nemůžeme-li skutkem ode všech pozemských statků se odloučiti. Jsme-li však vázáni slibem chudoby a tak od pozemských statků odloučení, ó, děkujme Bohu za to z celého srdce a važme si této milosti co nejvíc a snažme se, abychom slib ten vždy co nejdokonaleji zachovávali. Neboť chudoba povede nás jistou cestou k nebi, kdežto statky světa nebývají zpravidla žádným pravým štěstím, ano statisícům přinášejí jen záhubu časnou i věčnou.

P ř e d s e v z e t í. Chci každého poklesku proti chudobě litovati.

Č á s t 2.

Svatý Alfons chudobu rád snášel.

Ú v a h a. Ctnost chudoby je vzácná a záslužná. Ale jest zároveň též růží trnitou, a kdo si ji chce osvojit, nesmí trní se báti. Však svatý Alfons trní toho se nebál. Už s počátku musil pro svou dobrovolnou chudobu mnoho trpěti. Otec činil mu časté a trpké výčitky, zbožná matka prolévala nad ním mnoho slz, přátelé se mu smáli a všelijak ho pomlouvali. Ale sv. Alfons všeho toho nedbal. Zůstal nepohnut jako dub, když bouře kolem zuří. Útrapy spojené s chudobou byly mu vždy vítány. Často je sám vyhledával, aby v chudobě lépe se cvičiti mohl. Za příbytek volil si vždy nejnepohodlnější světničku; v Ciorani na př. bydlil pod dřevěným schodištěm. Šat nosíval nejraději takový, jaký už jiní ani nositi nechtěli. Měl-li nějaký nedostatek v jídle nebo pití, radoval se z toho a Bohu za to děkoval. A aby mu nebyla chudoba jako nejvyššímu představenému v kongregaci pohodlnější než ostatním, zavázal se slibem, že ve věcech chudoby bude vždy tak podroben představenému kláštera, v němž právě dlel, jako každý jiný poddaný. Proto vše, čeho potřeboval, jen almužnou od představeného kláštera si vyprošoval a nikdy bez dovolení jeho žádné věci ani si nebral, ani nepoužíval, ani s ní libovolně nenakládal, ale ve všem na vůli představeného kláštera závisel.

N a u č e n í. Snášejme rádi útrapy, které bývají s chudobou spojeny. Nebudme pro každý nedostatek hned netrpělivi, ani nereptejme proti Bohu. Tím bychom utrpení svá jen rozmnožili

a všech zásluh pro nebe se zbavili, ano ještě zlou zodpovědnost před Bohem na sebe uvalili. Buďme rádi chudi z lásky ku Kristu Pánu, který též z lásky k nám tak chudým se stal, že neměl ani, kam by hlavy položil. Kdo na světě v chudobě s Kristem Pánem rád trpí, bude jednou v nebi s ním též oslaven. Utrpením stává se chudoba branou, vedoucí k životu věčnému.

P ř e d s e v z e t í. Chci se z každého nedostatku radovati, ježž mi bude jako chudému učedníku Kristovu zakoušet.

IV.

O čistotě svatého Alfonsa.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa klečícího před oltářem P. Marie a skládajícího slib čistoty.

2. Prosme Boha za milost svaté čistoty.

Č á s t 1.

Svatý Alfons miloval čistotu.

Ú v a h a. Sv. Alfons byl pro svou čistotu nazýván andělem v těle lidském. Ctnost čistoty oblíbil si už v květu mládí, stráveného v nebezpečném přepychu a bohatství, když vydán byl svůdnému světu vždy se snažícímu jedem své nákazy otrávit srdce mladá a učiniti je svou kořistí. Již tenkrát zářila s tváře sv. Alfonsa svatá čistota a prozrazovala ji řeč a každý pohyb a každé chování jeho. Slib čistoty složil sv. Alfons již dříve než byl na kněze vysvěcen. Při svěcení na kněze a při skládání slibů řeholních jej pouze obnovil. Jakou radost a jakou útěchu mu tento slib vždy působil, poznáváme ze slov, která v 85. roce věku svého stížen jsa prudkou horečkou pronesl: »Já, Alfons Maria z Liguori, učinil jsem slib ustavičné čistoty ke cti nejblahosl. P. Marie

a jsem hotov raději víckrát umřítí, než tento slib jednou porušiti.« A jindy zas volal: »Doporučuji vám, abyste se denně večer modlili tři Zdrávas Maria ke cti nejčistotnější P. Marie za milost svaté čistoty. Mám za to, že přeblahoslavená Panna mi vyprosila v odměnu za tuto ctnost mnoho zvláštních milostí.«

N a u č e n í. Važme si svaté čistoty a milujme ji. Jest to ctnost velmi krásná a velmi záslužná. Sám Kristus Pán ji tolik miloval a čisté duše zcela zvláštním způsobem vyznamenával a jim stonásobnou odměnu sliboval. Podle sv. Jana budou čisté v slávě nebeské požívatí radostí, jakých nikdo z ostatních svatých nikdy neokusí. Vynasnažme se, abychom i my těch radostí jednou účastnými byli.

P ř e d s e v z e t í. Chci Boha za milost svaté čistoty denně prositi, věda, že ctnosti té si neosvojí, než kdo za ni často Boha prosí.

Č á s t 2.

Svatý Alfons si čistotu opatroval.

Ú v a h a. Sv. Alfons byl nejvýš bdělým a opatrným, aby si čistotu zachoval vždy neporušenu. Pohrdal vším, co smyslům a převráceným žádostem těla lahodí a vyhýbal se úzkostlivě všemu, co jej k zapovězeným radostem lákati a sváděti mohlo. Ať doma, ať na veřejných místech, na ulici, ve společnosti, byl vždy nejvýš opatrný na každé slovo a na každý svůj pohyb. Divadlu se vyhýbal už jako právník a musil-li tam jíti, všímal si jen hudby. Zvláštní pozor měl vždy na oči. Zvědavosti očí se bával po celý svůj život i ve vysokém stáří. Závadné obrazy ničil

nedbaje ani jejich ceny. Při kázáních míval brejle sundané, aby na druhé pohlaví ani neviděl. Musil-li kdy mluvit s osobami druhého pohlaví, činil tak jen velmi krátce a odměřeně a s tváří odvrácenou a očima sklopenýma. Také nikdy nedovolil, aby se ho kdo nějak dotekl. V nemocích, pokud sebou jen hnouti mohl, sám se převlékal a koupele předepsané bral, nechtěje o posluze ani slyšeti. Ruku líbati si také nikdy od ženských ani od příbuzných nedal. A když z nutnosti a z povolání o hříších proti čistotě mluvil a psal, činil to jen s posvátnou bázni a s nej-
svědomitější opatrností a s andělskou skromností a zdrželivostí.

N a u č e n í. Chceme-li si čisté srdce zachovati, potírejme co nejrozhodněji smyslné své chtiče a varujme se pečlivě všeho, co by nám snadno mohlo býti blízkou příležitostí k hříchu. Nedůvěřujme příliš v sebe a nebudme bezstarostni a nemysleme nikdy, že chybiti nemůžeme. Vzpomeňme si, jak moudrý Šalomoun a zbožný král David a silný Samson a nesčetní jiní tak hluboko klesli, protože čistoty své dosti nestřežili. *•Kdo miluje nebezpečí, zahyne v něm.* Kdo smyslnosti své hová, ten připravuje půdu hříchu. A kdo v příležitost zlou se vydává, ten hřích do srdce volá.

P ř e d s e v z e t í. Chci zejména oči své vždy co nejvíce střežiti, abych nikdy svévolně nehleděl na věci, které by čistotě nebezpečnými býti mohly.

O poslušnosti svatého Alfonsa.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, jak i v nejnepříjemnějších věcech na slovo podroboval vůli svou těm, kteří ho spravovali, říkáje: «Nechci nic, než poslouchati.»

2. Prosme za milost, abychom z lásky k Bohu vůle své úplně se zřekli a jedině vůlí boží a svých představených se spravovali.

Č á s t 1.

Svatý Alfons jednal vždy jen z poslušnosti.

Ú v a h a. Zdálo by se, že sv. Alfons jakožto zakladatel kongregace a doživotní nejvyšší její představený a mimo to i jako biskup neměl mnoho příležitosti jiných poslouchati. Avšak svatí jsou vynalézaví. A tak i sv. Alfons vynalezl, jak by v ctnosti poslušnosti co nejdokonaleji se cvičil. Nemaje totiž nad sebou vyššího představeného, zavázal se slibem, že bude svého duchovního vůdce ve všem svědomitě vždy poslouchati, ano

umínil si, že zvláště ve svých neustálých nemocích lékařů, jakož i těch, které k své posluze nezbytně míti musil, vždy poslušen bude. Tímto způsobem stal se jeho život nepřetržitým řetězem samých úkonů svaté poslušnosti. Bez vědomí a vůle svého duchovního vůdce nečinil nikdy nic, ke všemu vyžádal si vždy rozkaz jeho. I založení kongregace samé musil mu biskup Falcoja nařídit. Též dovolení představeného domu nebo nejstaršího pátera, nebyl-li představený doma, vyžadoval si vždy ke všemu, jako každý jiný poddaný. O lékařích a o těch, kteří mu sloužili, pravil ve své poslední nezhojitelné nemoci: »Což zmohou všichni proti smrti? Ale chci jich přece poslouchati, abych plnil vůli boží.« A poslouchal jich vždy dokonale. Když na př. jednou lékař mu doporučil jednu unci (29·16 gr.) posilujícího pokrmu a představený domu dával mu půl druhé unce, pravil: »Nikoliv, jen jednu unci mám nařizenou.«

N a u č e n í. Světu je poslušnost bláznovstvím. My však se nespravujeme zásadami světa, važme si poslušnosti co nejvíc. Sám Kristus Pán, Syn boží, byl poslušen Otce svého a to až k smrti kříže a poddán P. Marii a sv. Josefu, ano i samým katanům, aby nám ukázal, jak vznešená je poslušnost. Zvláště řeholníci mají této ctnosti dbáti. »Kde není poslušnosti, tam není řeholního života vůbec, poslušnost je zřítelnicí kongregace,« pravil sv. Alfons. A jednomu řeholníku, prosícímu pro neposlušnost za pokání, pravil: »Nechci pokání, ale poslušnost.«

P ř e d s e v z e t í. Chci všech nařízení svých představených co nejsvědomitěji poslušen býti.

Č á s t 2.

Svatý Alfons našel v poslušnosti zdroj milosti.

Ú v a h a. »Muž poslušný mluvíti bude vítězství.« (Přísl. 21, 28.) Pravdu slov těch poznáváme zvláště na sv. Alfonsu. My žasneme, co dobrého sv. Alfons v životě svém vykonal. Jako zakladatel spravoval celou Kongregaci Nejsv. Vykupitele a stavěl a zřizoval v různých krajích kláštery. Jako missionář konal nesčetné missie a byl stále zaměstnán buď hlásáním slova božího nebo zpovídáním věřícího lidu. Jako biskup řídil celou diecesi a pečoval o všechny její potřeby. A při tom všem psal ještě a tiskem vydal celé řady velkých a učených spisů. To vše bylo ovocem jeho poslušnosti. Též ve všech svých strastech, bojích a úzkostech nacházel sv. Alfons v poslušnosti vždy nejvydatnější pomoc a posilu. Jednou dovlekl se s největším násilím k světničce P. Villaniho a pln úzkosti si mu stěžoval: »Nic nedělám; neumrtvuji se, ani hodiček se nemodlím.« Ale jediné slovo, že jedná z poslušnosti, ho zas upokojilo. V tomže smyslu těšil sv. Alfons sám jednoho řeholníka, řka: »Jediného je třeba, poslušnosti. Činíme-li, co Pán chce, má jediný skutek z poslušnosti vykonaný větší cenu než kterákoliv jiná věc.« A jindy zas domlouval jednomu páteru předstírajícímu, že nemá dosti sil, aby jakémusi nařízení se podrobil, velmi rozhorleně: »Klekněte, vy jste ten, který nechce poslouchati? Bůh a poslušnost vám vše snadným učiní.«

N a u č e n í. Poslušnost je sice ctnost velmi těžká. Neboť v poslušnosti zřikáme se vlastní své vůle a ta je nám vždy nejmilejší, k té lneme

nejvíce. Ale za to je poslušnost zas tím záslužnější. Vede dle slov sv. Jeronýma přímou cestou ku Kristu a k nejhojnější odměně v nebi. Vede ku Kristu, protože svatí naučili se v poslušnosti ctnostem všem, zvláště našli v poslušnosti otevřenou bránu k nejvřecnější a nejdokonalejší lásce boží. A vede k nejhojnější odměně v nebi, protože poslušností dobýváme si nejhojnějších milostí u Boha a vykonáváme nejcennější skutky pro věčnost. Proto svatí zasloužili si poslušností v krátké době většího stupně slávy nebeské, než kdyby byli ze své vůle nejvelikolepější díla vykonali.

P ř e d s e v z e t í. Nechci žádnou obtíž od poslušnosti dát se odstrašit.

VI.

O zachovávání řehole.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, zpívajícího slavné »Tě Boha chválíme« na poděkování za potvrzení sv. řehole.

2. Prosme Boha, aby nás vroucí láskou ke všem předpisům sv. řehole naplniti ráčil.

Č á s t 1.

Sv. Alfons zachovával řeholi.

Ú v a h a. Řehole je souhrn předpisů, napomáhajících řeholníkům v dokonalém plnění evangelických rad, chudoby, čistoty a poslušnosti a v co největším zdokonalení se ve všech křesťanských ctnostech. Řeholi dává řádu zakladatel a potvrzuje papež. Řehole, kterou dal sv. Alfons Kongregaci Nejsv. Vykupitele, potvrdil papež Benedikt XIV. r. 1749. Sv. Alfons zachovával všechny předpisy řehole s největší svědomitostí a dával všem nejlepší příklad. Nápodobil milého Spasitele, který též nedal lidem žádného přikázání, jehož by sám nebyl plnil, jak čteme v Skutcích apošt. (1. 1): »Začal činiti a učiti.«

I jako biskup zachovával řeholi, pokud mu to úřad a práce s ním spojené dovolovaly. Nikdy se nevyjímal ze žádného ani nejmenšího předpisu řehole. Jen v těžkých nemocech a ve vysokém stáří pro naprostou slabost a nemožnost některých pravidel nezachovával a i to jen z poslušnosti, protože mu to duchovní vůdce doporučil. Na důkaz toho, jak svědomitě plnil svatý Alfons všechny i nejmenší předpisy řehole, stůj zde aspoň jeden příklad. Kdysi jda po schodech, uhodil se o stupeň do nohy Bolestí na okamžik se zastavil, ale hned zas šel s ostatními tiše dál a zúčastnil se všech společných cvičení. Večer, když se zul, zpozoroval, že mu z rány neustále ještě hodně krve teče. Kůži sedřenou ustříhl si nůžkami, krev ze zející rány nechal odtéci a odebral se k odpočinku. Ale trpěl celou noc mnoho bolestí. Až ráno prosil jednoho kněze o pomoc. Na otázku, proč se nehlásil už dříve, odpověděl, že nechtěl předeepsaného mlčení porušit.

N a u č e n í. Z jednání sv. Alfonsa poznáme, že svědomitosti v plnění i nejmenších povinností jest nám třeba všem bez výjimky, zejména však řeholníkům. Každý v každém postavení a na každém místě a v každý čas, i v nemoci, i ve vysokém stáří má ze všech sil se snažiti, aby Bohu věrně sloužil a jeho svatou vůli dokonale plnil. Neboť Bůh nás všude vidí a chce každým naším hnutím a dechnutím chválen býti, a proto jednou i z každého slova mu počet klásti budeme.

P ř e d s e v z e t í. Nechci od plnění svých i nejmenších povinností nikdy bez důležité příčiny se osvobozovati.

Č á s t 2.

Sv. Alfons horlil o svědomité zachování řehole.

Ú v a h a. Sv. Alfons naléhal na to velice, aby všechny předpisy řehole zachovávané byly ode všech co nejsvědomitěji. Říkal: »Kdo si neváží řehole, neváží si Boha.« Řehole mu byla nade všecko. Proto když v Neapoli v domě, ve kterém bydlil, vzňal se oheň, a každý, co mohl, z domu odnášel, sv. Alfons vzal s největším klidem jen sv. řeholi a papežské Breve jejího schválení a kráčel se schodů dolů, o nic jiného se nestaraje. Chtěl pak, aby všichni sv. řeholi zachovávali nejen z jakéhosi donucení, ale z vnitřního přesvědčení a z lásky k Bohu. »Chci mnoho svědomitosti a málo přísnosti,« pravil. Když řehole se vzorně zachovávala, radoval se z toho sv. Alfons velice a dával radost tu všem na jevo. »Plňte svědomitě, co sv. řehole nám předpisuje, a Bůh nám vždy bude žehnat,« říkával pak ve svých napomenutích. Slyšel-li však, že někdo řeholi dobrovolně přestupuje, tomu velmi důtklivě domlouval, aby se polepšil, a uznal-li za dobré, uložil takovým i trest za pokání. Když na př. jeden páter jednou proti předpisům řehole okusil něco syropu, uložil mu sv. Alfons za pokání, aby osm dní nejedl při stole žádného ovoce, což je pro Italy jistě velikou obětí.

N a u č e n í. Buďme vždy věrni v mále. Kdo je v mále Bohu věren, ten činí ve všech ctnostech rychlé pokroky a dosáhne snadno té dokonalosti, ku které ho Bůh povolal. Ale kdo v mále věren není a malých chyb se nebojí, ano jimi pohrdá a jich bezstarostně a často se

dopouští, ten znenáhla stává se vždy chladnějším, dopouští se chyb vždy větších, až odpadne docela. Malé chyby bývají cestou k velkým hříchům. Nikdo se nestal velkým hříšником najednou a z nenadání. Ale velmi mnozí, kteří napřed jen v mále nevěrní byli, na konec docela v hříších svých zahynuli.

P ř e d s e v z e t í. Chci se malých hříchů varovati, zvláště těch, kterých jsem se dosud nejvíc dopouštěl.

VII.

O utrpeních sv. Alfonsa.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, kterak nemocí všecek schýlen a vnitřními úzkostmi sklíčen, před obrazem Ukřižovaného se modlí.

2. Prosme Boha, aby nás v utrpeních síliti ráčil.

Část 1.

Tělesná utrpení sv. Alfonsa.

Úvaha. K tělesným útrapám, jimiž svatý Alfons navštíven byl, třeba počítati hlavně jeho nemoci. Již v prvních letech apoštolské své činnosti vyvážl jen přímluvou P. Marie z těžké nemoci. S tělesnou slabostí bylo mu při jeho namáhavých pracích neustále bojovati. V mužném věku byl úplným neduživcem, soužila ho často zejména bolestná dna. V stáří utvořila se mu na hrtanu pod bradou rána hnisající, tak že krční obratle mu srostly a hlava na hrud' nehybně se mu sklonila. Trpící světec mohl jen rourkou něco nápoje požívat. Též oči mu se-slábly, že skoro nic neviděl. A při všem tom utrpení býval sv. Alfons vždy do vůle boží ode-

vzdán a snášel všechno s myslí radostnou. Ano nejsa se všemi těmito útrapami ještě spokojen, trýznil sám tělo své bičováním, posty a různými jinými kajícími skutky, aby je v poslušenství ducha uváděl a chtíči jeho k hříchu nebyl sveden.

N a u č e n í. Potírejme smyslné chtíče těla svého. Čím je tělo bujnější, tím bývá i svůdnější. Proto bojme se, aby nás k hříchu nesvedlo a nehovme žádostem jeho, ale umrtvujme je. A navštíví-li nás Bůh nemocí nebo jiným tělesným utrpením, nebudme nepokojni a úzkostlivi a neztrácejme trpělivosti. A nemáme-li trpělivosti té, prosme za ni Boha, a jistě nám jí neodepře.

P ř e d s e v z e t í. Chci v útrapách tělesných trpělivým býti, ano chci sám tělo své tím neb oním způsobem dobrovolně umrtvovati.

Č á s t 2.

Duševní utrpení sv. Alfonsa.

Ú v a h a. Ještě více než na těle trpěl svatý Alfons na duši své. Vnitřní muka, která mu často bylo snášeti, nedají se popsatí. Příčinou muk těch byla různá pronásledování, ale též zvláštní dopuštění boží. V posledních letech byl nejvíce soužen hroznými úzkostmi a nevýslovnou opuštěností. Zdálo se mu, že je v nemilosti boží, že bude zavržen, že se na všech stranách dopouští samých hříchů. Ani u zpovědníka nenacházel zproštění svých muk, nýbrž jen větší sílu, aby klidněji muka svá snášeti mohl. Z úzkostí těch vzrostla pak přetrpká pokušení k malomyslnosti a k zoufání. Hrozným tímto bojem byl sv. Alfons všecek seslaben. Vida to

ďábel, použil nejednou vhodné této příležitosti a pronásledoval světce ještě ke všemu nejprudšími pokušeními pýchy, nevěry a nečistoty. A co činil v trápeních těch sv. Alfons? Sbíral poslední své síly a bránil se proti hříchu, jak mohl, a volával: »Ó, můj Ježíši, tresci mne, jak toho zasluhuji, jen nedej, abych byl zavržen; a kdybys mne i zavrhl, chci tě i v pekle milovati. Ó, Bože můj, já tě miluji, ó, Bože můj, já tě miluji!«

N a u č e n í. Sv. Alfons byl jedním z největších učenců a rádcem nesčetných duší nejvýtečnějším. A přece musil tak hroznými pokušeními býti zkoušen. A to proto, aby jeho ctnost očištěna byla jako zlato v ohni se čistí, a aby si dobyl tím větších zásluh a v nebi tím více oslaven býti mohl. A tak se ani my nebojme žádných pokušení. Pokušení sama ještě hříchem nejsou. Jen statně vždy se braňme, abychom k nim dobrovolně nikdy nesvolili. Pokušeními, útrapami vnitřními, bojem a sebezpřemáháním stává se naše ctnost pravou, cennou a záslužnou. Toť cesta, posetá sice trním, ale jediná, kterou jistě dojdeme slávy věčné.

P ř e d s e v z e t í. V pokušeních a ve všech úzkostech a útrapách duše chci sv. Alfonsa prositi za přímluvu, abych jeho příkladu následoval, k žádnému hříchu svěsti se nedal, nýbrž dobrý boj bojoval, lásku Bohu zachoval a jednou za to koruny života věčného došel.

VIII.

Sv. Alfons učitelem modlitby.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, jak ve své tiché světničce klečí a vroucně se modlí.

2. Prosme Boha za milost zbožné modlitby.

Č á s t 1.

Sv. Alfons byl milovníkem modlitby.

Ú v a h a. Žádný boháč nemiluje svých statků a nezaměstnává se péčí o ně tak jako svatý Alfons miloval modlitbu a neustále v ní se cvičil a jí se zabýval. Především konal vždy svědomitě své obvyklé denní modlitby a používal každé volné chvíle k modlení; často trval na modlitbách celé hodiny. Též při práci pamatoval stále na Boha a byl vždy sebrané mysli, čině časté zbožné povzdechy. Zvláště však horlivě se modlival ve všech potřebách těla i duše, v nouzi a bídě, v protivenstvích a v pronásledováních, v opuštěnosti a v pokušeních všeho druhu. Od modlitby nedal se ničím odstrašiti, ani nechutí, ani starostmi, ani slabostí, ani churavostí nebo stářím. Ano v nemo-

cech i nejtěžších tím víc se snažil, aby s Bohem stále v modlitbách byl spojen.

N a u č e n í. Modliti se musíme všichni: hříšník, aby se obrátil, kajícník, aby do hříchů svých zpět neupadl, a spravedlivý, aby spravedlivým zůstal. A čím světlejší chce kdo býti, tím víc musí se modliti. Nebo chceme-li zlého se varovat a dobré konat, musí nám Bůh k tomu hojných milostí dáti. A těch dává Bůh rádným způsobem jen těm, kteří se modlí. Proto tvrdí sv. Alfons, že, kdo se modlí, bude spasen, a kdo se nemodlí, bude zavržen. Všichni svati proto spasení došli, že se modlili, a všichni zavrženci jen proto v pekle hoří, že se nemodlili. Ó, modleme se tedy, a nezanedbávejme nikdy tohoto nám ku spáse tak potřebného prostředku.

P ř e d s e v z e t í. Chci každé opomenutí modlitby považovati za velké neštěstí pro svou nesmrtelnou duši.

Č á s t 2.

Sv. Alfons nabádal jiné k modlitbě.

Ú v a h a. Sv. Alfons nejen sám se modlil, ale nabádal též jiné k modlitbě. Členům kongregace, kterou založil, předepsal denně troje rozjímání, návstěvu nejsv. svátosti, růženec, zpytování svědomí v poledne i večer, a j. řka: „Všichni buďtež muži modlitby, neboť vás Bůh povolal, abyste i sebe posvěcovali i jiným do nebe pomáhali.“ V katechesích a v kázáních nejraději poučoval lid, proč a jak se modliti má. Jako zpovědník napomínal kajícíky neustále, aby se modlili. Na misiích nařídil, aby vždy o modlitbě bylo aspoň jedno kázání a aby ká-

zání to nikdy opomenuto nebylo. O modlitbě napsal též zvláštní spisek, o němž sám pravil: •Spisek tento považuji za nejdůležitější ze všeho, co jsem napsal, a přál bych si tolik výtisků toho spisku míti, abych každému, co je lidí na světě, jeden dáti mohl •

N a u č e n í. Pamatujme si, čemu učí svatý Alfons o modlitbě a vštěpujme zásady ty i jiným dle toho, jakou příležitost k tomu máme. Zásady ty jsou: 1. Modlitba jest nejvýš potřebným, ale též nejlehčím prostředkem spásy; modlit se můžeme všichni, a to vždy a všude, jen když chceme. 2. Modlitba jest nejvýš mocným prostředkem spásy; zač Boha prosíme, dá nám; neboť nám to slavnostně slíbil, a Bůh jest svrchovaně věrný v příslibeních svých. 3. Čím víc se modlíme, tím hojnějších milostí máme, s tím větší lehkostí povinností své plníme a tak sobě spásu věčnou vždy lépe zabezpečujeme. 4. Modleme se vždy nábožně, důvěrně, odevzdaně do vůle boží a vytrvale. 5. Modleme se nejen za sebe, ale též za jiné, zvláště pak za obrácení hříšníků.

P ř e d s e v z e t í. Chci se zkoumati, na kterou zásadu jsem dosud nejvíc zapomínal a chci sobě určití, jakým způsobem se polepším.

IX.

Sv. Alfons dítkem Marianským.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, jak píše »Chvály Marianské«.

2. Prosme Boha za lásku k Panně Marii.

Část 1.

Sv. Alfons ctil a miloval Pannu Marii.

Úvaha. Kdo miluje syna, miluje i matku jeho. A kdo miluje Ježíše Krista, miluje nutně i Rodičku boží, Pannu Marii. Proto všichni svatí byli též ctítely Královny nebeské. Tak i svatý Alfons. Ctil a miloval Pannu Marii z celého srdce. Se zvláštní zálibou nazýval se vždy jejím dítkem. Každou sobotu a po devět dní před svátky Panny Marie, zvláště však v předvečer Marianských svátků, vždy se postil a různé jiné kající skutky konal ke cti a chvále Rodičky boží. Na stolku, u kterého pracoval, míval vždy obraz Panny Marie, matky dobré rady; k ní pozdvíhoval často oči své a vzbuzoval zbožné povzdechy. Obrazy Panny Marie vůbec ctil a menší obrázky Matky boží rád a hojně lidu a dětem rozdával. O Panně Marii též často s velkým nadšením mluvíval a všechny k její lásce nabádal. Zejména tak činil na kázáních. Nebylo

kázání, aby se v něm nebyl o Panně Marii aspoň zmínil. Zvláštní kázání o úctě a lásce ku Panně Marii konával dle slibu, jež učinil, každou sobotu po celý rok, a na misiích nařídil, aby nikdy kázání o Panně Marii, které za nejvýš prospěšné prohlásil, nevypadlo. A co činil ústy, činil i pérem. Ve svých spisech vzdává Panně Marii všude jen chválu. Zvláště kniha »Chvály Marianské«, kterou napsal, patří k nejkrásnějším, které kdy o Panně Marii napsány byly. Také sv. škapuliř nosil už od dětinství a pozoruhodno jest, že při prohlídce mrtvoly sv. Alfonsa jediný škapuliř byl na kostře světcově neporušen nalezen, ač vše ostatní, tělo i šaty, dávno už v prach se proměnily. A posléze uctíval svatý Alfons Pannu Marii též modlitbou sv. růžence. Už v mládí učinil slib, že se denně bude modlívati sv. růženec. Slibu tomu byl věren po celý život. Modlívál se sv. růženec vždy kleče, a jako biskup modlil se ho společně se svým služebnictvem. Mimo to modlívál se »Zdrávas Maria«, kdykoliv hodiny byly a před každou prací, aby tak celý den a všechny své práce úctou a láskou k nejbl. Panně posvětil.

N a u č e n í. Ctěme a milujme Pannu Marii. Onať úcty a lásky naší plnou měrou hodna. Neboť jest Pannou milostiplnou a Matkou Boha našeho, obdařenou všemi dary a milostmi jako žádný ze všech tvorů. Zasluguje tudíž od nás po Bohu nejvíc uctívána a milována býti. A to tím více, poněvadž jí i andělé, ano Bůh sám veškeru úctu prokazují. Archanděl Gabriel pozdravil ji řka: »Zdrávas, Maria, milosti plná, Pán s tebou.« A Kristus Pán, Syn boží, ji ctíl a miloval jako žádné dítko matky své více ctíti a milovati nemůže.

Předsevzetí. Chci své modlitby, které denně k Panně Marii konám, vždy s veškerou nábožností konati.

Č á s t 2.

Panna Maria splatila sv. Alfonsu lásku jeho láskou svou.

Ú v a h a. Nejbl. Panna Maria odměňuje se nám za malé služby velkými dary, praví svatý Ondřej z Kréty. Též sv. Alfonsu odplatila Rodička boží úctu a lásku jeho už na tomto světě co nejhojněji. Byla mu rádkyní a útěchou ve všech pochybnostech a úzkostech, vyprošovala mu hojného požehnání při všech pracích a podnikách a pomohla mu, že tolik ke cti a chvále boží vykonati mohl. Sv. Alfons praví sám: »Přiznávám se, že všechno dobré, co mám, dosáhl jsem od Boha jen skrze Pannu Marii, své obrácení, své povolání a všechny ostatní milosti, které mi Bůh dal.« Též se mu Panna Maria vícekrát zjevila a s ním důvěrně rozmlouvala. Zvláště však v hodině smrti přišla ho potěšit. Svatý Alfons sám ji za to v životě svém často prosival řka: »Ó, Paní moje, promiň mi, že se opovažuji tě prositi, abys přišla, než duši vydechnu, svou přítomností mne potěšit. Nezasluhuji si toho sice, jsem hříšníkem, ale prokázala's milost tu jiným svým ctitelům; prokaž ji i mně. I já tebe ctím, v tebe doufám, tebe miluji. Ó, přijď a potěš mne.« A Panna Maria přišla. Před smrtí ji viděl a s ní mluvil; tvář mu při tom radostí zářila a obličej láskou hořel. Tak zemřel takřka v náručí té, kterou po celý život tolik ctil a miloval, tak mu odměnila Panna Maria lásku jeho láskou svou.

N a u č e n í. Ó, jak jsme šťastni, že můžeme Pannu Marii ctít a milovat. Ona je naší dobrou matkou a zároveň mocnou paní. Jest dobrou matkou, neboť miluje nás tak vroucně a něžně a přimlouvá se neustále za nás a svou přimlou-
vou nám všech milostí u Boha vymáhá. A jest mocnou paní, neboť Bůh ustanovil dávatí nám všech svých milostí jen skrze ni. Skrze ni do-
sáhneme tedy všeho nejplnější měrou; bez ní však nic, takže celá naše spása spočívá v jejích rukou. Proto jest nám úcta a láska její mravní potřebou, chceme-li spasení býti. O, ctěme ji tedy a milujme a veškeru důvěru v ni sklá-
dejme. Není bídy a nouze, aby nám Panna Maria nechtěla nebo nemohla pomoci. U ní najdeme vždy pramen všeho dobra, pod její ochranou jistě zachráněni budeme.

P ř e d s e v z e t í. Chci k Panně Marii ve všech potřebách vždy s veškerou důvěrou se utíkati.

Rozjímání na svátek sv. Alfonsa (dne 2. srpna).

O dokonalosti sv. Alfonsa.

Příprava: 1. Slyšíme sv. Alfonsa volati:
»Bože srdce mého, Tys podílem mým na věky.«

2. Prosme Boha, abychom v křesťanské dokonalosti vždy co nejvíce prospívali.

Č á s t 1.

Sv. Alfons používal dobře každé minuty času.

Ú v a h a. Svatost a dokonalost sv. Alfonsa byly v pravdě hrdinny. V bulle jeho svatořečení čteme: »Sv. Alfons miloval Boha tak dokonale, že okem svého ducha neustále naň patřil a žádné radosti neznal, než jen na Boha mysliti a o něm mluvíti.« K této svatosti a dokonalosti pomohly sv. Alfonsu nejvíce dva sliby, jimiž se zavázal k nepřetržitému hrdinnému cvičení se ve ctnostech. Prvním slibem učinil svou povinností, že každého okamžiku dobře použije. Slib ten učinil již v prvních letech svého řeholního života, tak že ho asi 50 let až do své smrti věrně zachovával. Říkával: »Každá minutka, již nebylo použito ke cti a chvále boží nebo k spáse nesmrtelných duší, je navždy ztracena.« Proto neustále buď se modlil nebo studoval nebo psal. Ze světničky bez důležité příčiny nikdy nevy-

cházel. Odpočinku popřál si každou noc jen pět hodin. Na procházkách, které mu pro zdraví nařízeny byly, a na cestách missijních a visitačních buď se modlil nebo si dal od svého průvodce něco předčítati. Neužitečných řečí bál se jako moru. Ale užitečnou zábavu a poučné rozhovory miloval. Nenáladou nebo nemocmi nedal se nikdy k nečinnosti svěsti, nýbrž naopak, po příkladu sv. Jeronýma »přemáhal strasti těla nábožnými pracemi, stále čítaje nebo píše«. Ano často držival si jednou rukou na čele studený kámen ku ochlazení rozbolené hlavy, a druhou držel si knihu nebo psal. A tak a jen tak mu bylo možno, že při vši spoustě nejrůznějších prací svého povolání ještě celé řady zbožných a učených knih napsal.

N a u č e n í. Používejme času co nejlépe. Buďme vždy toho pamětlivi, že každý okamžik je tak drahocenný jako Bůh a celá věčnost; neboť každým okamžikem můžeme Boha a celou věčnost buď získati, anebo ztratiti. Proto žijme tak, aby nám jednou každý okamžik radostí věčnou odměněn býti mohl. K tomu nám právě Bůh čas dává, k tomu ho tedy užívejme, aby naše zodpovědnost jednou u Boha nebyla těžká.

P ř e d s e v z e t í. Budu denně své svědomí zpytovat, zdali jsem něco času nepromarnil, a poznám-li, že jsem chybil, polepším se.

Č á s t 2.

Sv. Alfons povždy činil, co za dokonalejší pokládal.

Ú v a h a. Sv. Alfons praví v 31. návštěvě nejsv. svátosti: »Můj Bože, pevně si umiňuji a Ti slibuji, že ode dneška nic neopomenu, co by Ti zvláště milé bylo, i kdybych měl ztratiti vše,

příbuzné, přátele, čest, zdraví, ano i život. Šťastná ztráta, ztratím-li a v obět přinesu všechno, abych jen Tebe uspokojil, ó Bože duše mé « Touto zásadou řídil se sv. Alfons po celý život. Ano, jeho nezlomným předsevzetím, a zdá se, že i slibem jeho bylo, činiti vždy to, co za dokonalejší pokládal, jak pravil sám k P. Caputovi: »Chci vždy to činiti, co jest dokonalejší.« Tímto slibem zavázal se tedy sv. Alfons, že chce každou myšlenkou a každým slovem a každým pohledem a každým hnutím svým vždy a všude Bohu co nejdokonaleji sloužiti. Řeholníci jsou sliby svými zavázáni, že budou vůbec po dokonalosti toužiti. Ale sv. Alfons se zavázal, že chce Bohu každým okamžikem sloužiti, a to co nejdokonaleji. Ó, jak vznešený to slib! A jak svědomitě ho sv. Alfons vždy plnil! Proto dával přednost chudým a opuštěným v apoštolských pracích. Proto ani do otcovského domu nezašel, ač často chodil kolem; matku jen na smrtelné posteli navštívil, a měl-li o rodiče péči, měl ji pouze o spásu jejich. Proto miloval též všeho druhu utrpení, tak hrdinně, že se sv. Terezií často vzdychával: »Trpěti, Pane můj, a ne umřítí.«

N a u č e n í: Nedovedeme-li vždy to činiti, co za dokonalejší pokládáme, snažme se aspoň činiti vždy to, co jest dobré, a nedávejme nikdy přednosti zlu a hříchu. Chceme li však, aby vše, co činíme, dobrým a pro nebe záslužným bylo, třeba nám posvěcující milosti si zachovati a při všem, co činíme, vždy dobrý úmysl míti a z lásky k Bohu vše činiti. Aspoň to tedy číňme a tak sv. Alfonsa následujme.

P ř e d s e v z e t í. Chci každý den dobrý úmysl hned z rána vzbuzovati a jej mezi dnem obnovovati.

Rozjímání v oktavě sv. Alfonsa.

I.

O víře sv. Alfonsa.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, jak sepisuje své knihy na obranu víry a církve.
2. Prosme Boha, by v nás sv. víru rozmnožiti ráčil.

Část I.

Sv. Alfons měl víru pevnou a živou.

Úvaha. Jak pevnou a živou víru svatý Alfons měl, poznáváme nejlépe z jeho života. Víru často a často vzbuzoval. O ní vždy jen s velikým nadšením mluvil. Vyučovati jiné ve sv. víře, zvláště dítky, bývalo vždy jeho nejmilejším zaměstnáním. Za obrácení nevěřících a za rozšíření sv. víry se neustále modlil. O víře napsal: „Naše víra jest jediná pravá a svatá. Vylil bych za ni nesčíslněkrátě svou krev: Ó, děkujme ustavičně Bohu za tento veliký dar, a přijímejme rádi za pravdu vše, co nám sv. víra praví.“ Dle toho též vždy jednal. Za dar víry Bohu stále děkoval. Pro víru byl hotov vždy všecko obětovati. Ke všemu, co k víře svaté patří neb aspoň s ní souvisí, lnul láskou a úctou

nejhlubší. Zvláště Písma svatého, tohoto pramene víry, vážil si nade všecko; je neustále studoval a v něm svou moudrost hledal. A hle, tento světec, který tak pevně a živě věřil, byl často nejhoršími pokušeními proti sv. víře pronásledován. Jednomu knězi pravil: »Děkujte Bohu, že nemáte takových pokušení; neboť nemůžete si představit, jaké muky já snáším.« Bůh to dopustil, aby věrného sluhu svého tím více v ctnosti víry utvrdil. Sv. Alfons musil bojovat, ale právě v tomto boji ukázal svou hrdinnou ctnost nejlépe a dobyl si nehynoucích zásluh pro sebe.

N a u č e n í. Víra je základ všech ctností a veškeré křesťanské spravedlnosti, jak sv. apoštol praví: »Spravedlivý z víry živ jest.« Všecky i nejvelkolepější činy, nejsou-li sv. vírou oživeny, nemají pro věčnost ceny. Proto važme si sv. viry a děkujme za ni Bohu a spravujme se jejími pravdami ve všem jednání svém. Zvláště však v pokušeních proti víře vždy statně bojujeme a žádnými útoky ďábla, který by nás tak rád o tento základ všech ctností připravil, obelstít se nedejme.

P ř e d s e v z e t í. Chci při všem, co činím, se tázati: co mně praví o tom sv. víra?

Č á s t 2.

Jak sv. Alfons víru svou zvláště na jevo dával?

Ú v a h a. Nejvelkolepěji dal sv. Alfons víru svou na jevo svými věroučnými spisy a svou láskou a úctou k církvi sv. katolické a k její hlavě, k papeži. Prozřetelnost boží vyvolila si sv. Alfonsa za zvláštního ophájce víry proti Jansenistům, kteří svým rigorismem náboženství učinili všude jen nenáviděným a opovrhovaným,

jakož i proti bezbožným nevěreckým filosofům 18. století, proti Baylemu, Rousseauovi, Voltairu a Diderotovi. A sv. Alfons byl v rukou božích jistě nástrojem nejvýbornějším. Napsal řadu knih, v nichž ubohému sváděnému lidu rozžehl zas jasné světlo pravdy, a tak nesčetné před jistou záhubou nevěry zachránil. Podobně prokázal sv. Alfons živou a pevnou svou vírou též největší služby hlavě církve sv., papeži. V papeži spatřoval vždy jen náměstka a zástupce samého Krista Pána a choval velkou úctu již k jménu jeho. O papeži mluvil vždy co nejuctivěji a snažil se, aby též jiní si ho vážili, jej ctili, ho poslouchali a milovali. Též práv papeže s veškerou horlivostí vždy se zastával, a útoky nepřátel jeho co nejrozhodněji slovem i písmem odrážel. Za to Bůh odměnil se sv. Alfonsu velikým zázrakem bilokace. Zázrak ten stal se v září r. 1774. Zatím co sv. Alfons seděl v Arienzu nepohnut ve své lenošce, byl zároveň umírajícímu papeži Klementu XIV. nápomocen v Římě.

N a u č e n í. Snad se naskytne i nám někdy příležitost hájiti sv. víru a církev a papeže proti různým nájezdům nevěreckých lidí. Nebojme se v takových chvílích žádných nepřátel a žádného odporu, ani posměchu lidí. Braňme se moudře a opatrně, ale též rozhodně a bez veškeré bázně. Kdo se víry neujímá, ač by mohl a měl toho ani Bůh jednou se neujme a k němu znáti se nebude. Nemáme-li pak příležitostí takových, abychom víru hájili, modleme se aspoň za ty, jejichž povinností jest proti nevěrcům neustále na strážti býti.

P ř e d s e v z e t í. Co mohu pro obranu víry učiniti, rád učiním.

II.

O důvěře sv. Alfonsa.

Příprava: 1. Představme si rozbořené moře a uprostřed moře mohutnou skálu, kterou rozzuření živlové marně se namáhají zničit.

2. Prosme Boha, aby naše důvěra byla též jako ta nehybná skála v rozvlněném moři.

Č á s t 1.

Sv. Alfons důvěřoval v Boha ve všech nesnázích a potřebách časných.

Ú v a h a. Sv. Alfonsu bylo často bojovati s nejrůznějšími překážkami při všem, co dobrého činil. Nejvíce nahrnulo se mu nesnází všeho druhu při zakládání kongregace. Mnohdy se zdálo, jakoby všecka moc pekla byla proti sv. Alfonsu a svatým jeho plánům rozpoutána. Avšak sv. Alfons neklesal na mysl: a neztrácel důvěry v pomoc boží. Uprostřed všech strastí, při všem pronásledování a při všem nezdaru zůstával ve své důvěře nepřemožitelným. I když mocní nepřátelé hrozili násilím a úskoky všecky jeho dlouholeté práce a snahy navždy zmařiti,

říkával: »Vše, co se děje, děje se z dopuštění božího a k větší slávě boží. Chce li nás Bůh, pomůže nám zas.« Tutéž důvěru dával na jevo i když hlad, bída a nouze doléhaly naň a na kongregaci a když se nedostávalo žádných prostředků, aby nutné stavby neb opravy klášterů provedeny býti mohly. Jednomu představenému kláštera psal: »Dokud se budeme starati o čest a slávu boží a pracovati o spáse nesmrtelných duší, neopustí nás istě ani Bůh, ani lidé.« Jindy zas pravil: »Hledejme jen slávu boží a Bůh bude pamatovati na nás. Plňme vše, co Bůh chce od nás, a Bůh splní zas všechna přání naše. Když nás Bůh volá, neopomene nám dáti, čeho potřebujeme.« Ano P. Rossimu, který se zdráhal stavěti klášter v Cioraně, poněvadž měl jediný zlatý peníz v pokladně, domlouval: »My nesmíme tak jednati jako lidé ve světě, kteří napřed sbírají peníze a potom teprve začnou stavěti. My musíme důvěřovati v Boha.« A nařídil mu, aby se stavbou domu ihned začal.

N a u č e n í. Při všem, co činíme, jest vždy první naší povinností, abychom napřed sami činili, co v naší síle jest a co sami činiti můžeme. Ale potom máme vždy také důvěřovati Bohu a očekávati od něho pomoci. Nebo »nebude-li Hospodin stavěti domu, nadarmo pracují, kteří stavějí jej«, praví Žalmista Páně (126. 1.). Bůh tedy musí nám pomáhati a nám žehnati, a na tomto božím požehnání zajisté nejvic záleží. Není-li Bůh s námi, nepomáhá-li nám Bůh, marné jest naše namáhání. Proto zachovejme si vždy živou důvěru v pomoc boží a Bůh nás neopustí, byť i nezdar a nesnáze jakékoliv nás potkaly.

P ř e d s e v z e t í. Chci ve všech strastech k Bohu s důvěrou volati: »V ůbe, Hospodine,

doufal jsem; nechť nejsem zahanben na věky.«
(Ž. 1. 70. 1.)

Č á s t 2.

Sv. Alfons očekával s důvěrou od Boha spasení věčné.

Ú v a h a. Ačkoliv sv. Alfons ve všech svých potřebách Bohu důvěřoval a od něho jisté pomoci očekával, přece nejvíce a na prvním místě vždy doufal, že všech ku spáse potřebných milostí dojde a jednou blaženosti věčné účastným bude. A v této naději ho nezviklaly ani nejtrpčí úzkosti, které ho často z dopuštění božihho velmi soužily Sv. Alfons opakoval s tím větší vroucností vždy jen tato slova: »Ó, Maria, Tys nadějí mou! Ó, Ježíši můj, Tys celou spásou mojí. Do Tvého náručí se utíkám, do Tvého milosrdenství se poroučím. Tys umřel za mne na kříži, Ty mne můžeš zachrániti. Ó, budiž spásou mou!« Zvlášť dojemně dal sv. Alfons tuto svou důvěru v Boha na jevo v posledních svých letech, když už skoro ani neviděl, ani neslyšel. Tehdy sebral poslední své síly a napsal na papír: »Já, Alfons Maria z Liguori, z kongregace Nejsv. Vykupitele, důvěřuji se úplně Ježíši Kristu, nejvyšš dobrotivému, a s touto důvěrou umírám a mám pevně za to, že skrze zásluhy Ježíše Krista a Panny Marie budu spasen a brzo do nebe přijdu, abych jim tam povinné díky vzdáti mohl.« Taková důvěra nemohla zůstatí nevyslyšena. Sv. Alfons byl od Boha zahrnut všemi milostmi. Ve všech bojích dobýval vítězství za vítězstvím, stal se velikým světcem a požívá teď nevýslovné slávy nebeské.

N a u č e n í. Spasení věčné musí býti též hlavním předmětem naší naděje. Neboť co by

nám vše ostatní prospělo, kdybychom neměli spásy věčné dojíti. Naděje, že jednou spaseni budeme, musí nám býti, jak sv. apoštol Pavel píše ve svém listu k Židům (6, 19.), bezpečnou a pevnou kotvou, držící nás ve všech bouřích tohoto života vždy nad hlubinou, v níž bychom jinak zahynouti musili. Cvičme se tudíž v této naději co nejhorlivěji: 1. Vzbuzujme často živou a vroucí touhu po Bohu, nebi a radostech věčných. Volejme se Žalmistou Páně: »Kdy se ukáži, Hospodine, před obličejem tvým? Jako jelen dychtí po studnicích vod, tak dychtí duše má po tobě, Bože!« (Žl. 41, 1.) A se sv. Pavlem: »Žádost mám rozdělenou býti a býti s Kristem.« (Filip. 1, 23.) A považujme se zde na světě jen za poutníky a cizince putující do nebe, kdež jest pravá naše vlast a pravý náš domov. 2. Očekávejme od Boha s veškerou důvěrou a co nejbezpečněji, že nás jistě spaseny učiní. V této důvěře nesmíme se nikdy ničím dát zvyklati. »Byť se postavili proti mně vojenští stanové, nebudeť se báti srdce mé.« (Žl. 26, 3.) »Byť mne také zabil, v něho doufati budu.« Job 13, 15.

P ř e d s e v z e t í. Nechci nikdy pro časné statky na věčné zapomínati.

III.

O apoštolské činnosti sv. Alfonsa.

Příprava: 1. Vizme, jak sv. Alfons s veškerou horlivostí na spáse duší pracuje.

2. Prosme Boha za velkou lásku k nesmrtelným duším.

Č á s t 1.

Sv. Alfons byl dobrým otcem duší.

Ú v a h a. Povinností každého kněze jest, aby byl apoštolem lidu, t. j. aby lid od hříchu varoval a jej cestou ctnosti a lásky boží k spáse věčné vedl. Takovým apoštolem byl též svatý Alfons. Byl především dobrým otcem duší. Byl všem vším. Hříšníky laskavě přijímal, s chybami a slabostmi jejich měl útrpnost, a odpor jejich snášel, jen aby je Bohu získal a jim, jak svatý Augustin radí, příjemným učinil, čeho dříve se hrozili, a je ku konání toho pohnul, co dříve nenáviděli. A čím laskavějším byl k jiným, tím méně šetřil sebe. Byl opravdu pastýřem dobrým, který za ovečky své i život svůj dává, jak čteme o Kristu Pánu v evangeliu sv. Jana (10. 11.). Nedbal žádných překážek, žádného nepohodlí, žádné úvahy, ba ani svých nemocí.

V hlásání slova božího byl neúnavný. Kázal velmi prostince, ale za to nadšeně, přesvědčivě a výmluvně, a Duch sv. doprovázel milostí svou každé jeho slovo. Jeden z jeho posluchačů do-
tvrdil: »Slovo boží z úst Alfonsových má zvláštní silu. Jeho slova jsou šípy zraňující a srdce pro-
rážející.« Neméně horlivě též zpovídal, říká, že to jest nejdůležitějším a nejprospěšnějším za-
městnáním kněze. Zvláště však kladl velkou váhu na sv. missie. Proto nejen sám mnoho missií konal, ale staral se o to, by též od ji-
ných všude co nejvíce missií konáno bylo.

N a u č e n í. Na spáse nesmrtelných duší musí nám všem velice záležeti. Neboť není na světě nic drahocennějšího, než duše naše. Sám Syn boží, Kristus Pán, prolil za ni všecku krev a dal za ni život svůj, aby ji spasil. Proto získáme-li jedinou duši Bohu, více učiníme, než kdybychom celého království dobyli. Čiňme tedy každý pro spásu bližních svých, co jen můžeme.

P ř e d s e v z e t í. Chci pro spásu bližních svých činiti, co mi v povolání mém bude možno; aspoň budu všem dobrý příklad dávat, nemohu-li jim jinak prospěšným býti.

Č á s t 2.

Sv. Alfons byl moudrým lékařem duší.

Ú v a h a S dobrotou otce špojoval svatý Alfons v apoštolských pracích též moudrost lékaře. Znal především dobře všechno, co jako lékař duší znáti musil. Studiem mravouky za-

býval se neustále a sám mravouku plnou svaté moudrosti napsal a stal se tak učitelem těch, kteří na spáse duší pracují. Jeho důkladná znalost mravouky učinila ho pak velice bdělým. Všeho si všímal. Jeho oku neušlo nikdy nic. Vždy byl na stráži, aby zlu nedal vzniknouti, aneb oheň hříchu už v počátcích udusil neb vzniklý aspoň co nejvíce omezil. Za tím účelem neopomenul používatí každého vhodného prostředku. Neméně byl též opatrný, chtěl-li hříšníky Bohu získati. Hledal vždy vhodnou dobu a vhodný způsob a vhodné okolnosti, aby dobré slovo jeho tím více působilo. Když však hříšníci všemi jeho otcovskými napomenutími pohrdali, o pokání nijak slyšeti nechtěli, aneb všemu dokonce jen se vysmívali, dovedl svatý Alfons též býti velice přísným a hrozil soudem božím a strašnou věčností. Téže přísnosti používal také, když hříšníci váhali se polepšiti a zejména když se nechtěli blízké ku hříchu příležitosti varovati. Kde se jednalo jen o odpuštění dřívějších chyb, plýtvat dobrotou; ale kde šlo o napravení života v budoucnosti, nešetřil žádné přísnosti. Při tom však se také za spásu nesmrtelných duší neustále modlil. A hlavně modlitbou zachránil sv. Alfons tisíce a tisíce duší před věčnou záhubou a dosáhl i toho, že kající, které Bohu získal, nečinili jen pokání okamžikové, nýbrž zůstávali v dobrém velmi vytrvalými.

N a u č e n í. Všem, kteří na spáse duší pracují, jest veliké moudrosti třeba. Moudrost ta jest účinkem jednak svědomitého studia, jednak, a to hlavně, ctnostného života a vroucích modliteb. Ani kdo mnoho studoval, není ještě moudrým vůdcem nesmrtelných duší, ani kdo svá povinná

studia zanedbává nebo jen ledabylo odbývá. Se studiem třeba spojití též ctnost a zbožnost. Kdo sám svatým není, jiné k svatosti s velikým zdarem jistě nepovede. Jest pak této svatosti a zbožnosti všem, kteří na spáse jiných pracují, proto tak třeba, že Bůh musí milostí svou co nejhojněji osvěcovati a síliti i je samé i ty, kterým k spáse věčné pomoci chtějí, zejména hříšníky. Jinak se hříšníci neobráti. Avšak Bůh udílí nám těchto svých milostí tím hojnější měrou, čím vroucněji ho za to prosíme a čím více své prosby ze srdce čistého a svatého k němu vysíláme. Proto buďme napřed sami svati, chceme-li jiným na cestě ctnosti a svatosti nápomocni býti. Zejména pak modleme se vždy za spásu bližních svých a za obrácení hříšníků horlivě a nábožně. Toť nejkrásnější způsob, jímž všichni na spáse nesmrtelných duší pracovati můžeme.

P ř e d s e v z e t í. Chci se za obrácení hříšníků vždy nábožně modliti.

IV.

O mírnosti a tichosti sv. Alfonsa.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, jak jednou mírnými a vlídnými slovy konejšil rozezleného pomocníka kuchařova.

2. Prosme Boha, aby nás mírností a tichostí obdařiti ráčil

Č á s t 1.

Sv. Alfons byl mírný a tichý.

Úvaha. Sv. Alfons byl povahy vznětlivé; lze to vysvětliti horkokrevností jižních Italů vůbec a vojenskou krví, která po otci v žilách jeho proudila. Avšak sv. Alfons naučil se povahu svou tak ovládati, že byl pro svou mírnost a tichost všeobecně druhým Františkem Saleským nazýván. Býval neustále veselé mysli a ke všem choval se vždy velmi přívětivě, mile a laskavě. Byl-li uražen, nebránil se. Viděl-li koho rozhněvaného, domlouval mu tak dojemně a srdečně, že kolikrát takové pohnul k úplné změně života. Zvláště doporučoval všem mírnost a tichost v pracech duchovní správy, říká: »Mírnost a tichost vždy lépe se srovnává s duchem Kri-

stovým a se sv. evangeliem. O Jansenistech pravil velmi rozhořčeně: »Co pak dobrého Jansenisté způsobili, že Boha za tyrana prohlásili? Učte se ode mne, pravil Kristus Pán, nebo jsem tichý a pokorný srdcem! Tak mírně jednal Bůh s Adamem v rái, tak mírný byl Kristus Pán i s Jidášem a s apoštoly, pokud slabí a nedokonalí byli.«

N a u č e n í. »Mírnost vaše známa buď všem lidem«, napomíná nás sám sv. apoštol Pavel (Filip. 4. 5.). Buďme tedy vždy mírní a tiši. Mírné blahoslavy sám Kristus Pán říká: »Blahoslavení tiší, neb oni zemí vládnouti budou.« (Mat. 5. 4.). Mírností zachováme si vždy klid srdce, získáme si lásku svých bližních a prospějeme nejvíce spáse nesmrtelných duší. Proto varujme se všeliké zlosti, hněvu, nedůtklivosti a pyšné domýšlivosti, jimiž mírnost tak snadno porušena bývá.

P ř e d s e v z e t í. Chci všechnu hněv a všechnu popudlivost již v začátcích co nejrozhodněji potlačovati.

Č á s t 2.

Mírnost a tichost sv. Alfonsa nebyla slabostí.

Ú v a h a. Sv. Alfons při vší mírnosti nebyl povahy slabé. Pro mírnost neopomíjel nikdy ujímati se tam, kde to za prospěšné uznával, co nejrozhodněji věci dobré a brániti zlu a zvláště nezanedbával ze samé dobroty svých povinností. Kde nepořídil dobrotou a mírností, jednal přísně a káral a napomínal velmi důtklivě, a nepomohlo-li ani to, užíval trestu. Ale i když káral a trestal, činil tak nerad a bez všeliké nárůživosti, a jen proto, že jiného prostředku polepšiti

vinníka se mu nedostávalo. Byl-li pak za to od pokáraných hrubě urážen, což se dosti často stalo, snášel vše klidně, ano provinilce ještě omlouval a jich se ujímal. Když pak mu jako biskupu sám generální vikář a professor P. Caputo a jiní činili výtky, aby, nechce-li sebe sama hájiti, aspoň hájil cti úřadu svého a netrpěl tak hrubých urážek, odpověděl: »Čtyřicet let snažil jsem se, abych se naučil trpělivým býti, a teď bych měl v jediném okamžení trpělivost ztratiti?«

Naučení. Mírnost třeba rozeznávati od liknavosti a pohodlnosti a hříšné lhostejnosti. Kdo z pohodlí neb jiných lidských ohledů nedá se z klidu svého nikdy vyburcovati a lhostejně ke všemu pohlíží, cokoliv kolem něho se děje, a ani dobrého si nevšímá, ani zlému nepřekáží, ač by mohl neb dokonce mocí úřadu svého měl, ten zajisté ctnosti žádné nemá. Velmi mnohé spatříme jednou v zavržení věčném ne snad pro to zlé, které sami učinili, ale proto, že zlo bezstarostně nechali bujeti, a o to, co dobrého, žádné péče neměli. Proto spravujme se radou sv. apostola Pavla, píšícího k Timotheovi (II. 4. 2.): »Nabízej v čas i ne v čas; tresci, pros, žehři ve vsí trpělivosti a učení.«

Předsevzetí. Chci ze všeho dobrého, co se děje, upřímně se radovati a za potlačení všeho zla a hříchu Boha vždy prositi.

Sv. Alfons ctitelem božského dítěte.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, jak přináší božskému dítěti srdce své v oběť.

2. Vyprosme si také té milosti, abychom k novorozenému Spasiteli vždy s vroucí láskou Inuli.

Č á s t 1.

Jak svatý Alfons božské dítě miloval.

Ú v a h a. Tajemství vtělení Syna božího jest základem křesťanství a nevyvážitelnou studnicí milostí. V tomto tajemství zahrnuto jest vše, co láska boží pro nás vykonala. Zde patříme na Slovo tělem učiněné, na Syna božího, který z lásky k nám se zmařil a přijav způsobu člověka k podobnosti lidí učiněn jest a v způsobu nalezen jako člověk. (Filip 2, 7.) Není tedy divu, že sv. Alfons k tomuto Slovu tělem učiněnému, k tomuto božskému dítěti v jeslích betlemských rozplýval se láskou nejrůznější. Doba vánoční byla proň dobou radosti a lásky. Též každý 25. den měsíce zasvěcoval zvláštní úctě božského dítěte. O lásce novorozeného Spasitele tak rád mluvíval a kázal a rozjímal i psal,

a to s tak plamennou vroucností, že každého rozehřál. Slyšme na př., co mezi jiným napsal: »Král králů snížil se a stal se malým dítětem. Ó, té zázračné lásky! Kdyby byl Bůh stvořil tisíce světů krásnějších, světa našeho, což by to bylo proti tajemství vtělení Syna jeho! A Slovo tělem učiněno jest! Ó, té milosti, ó, té lásky, kteréž rozum náš nedostihne, ó, té lásky, toho všeho milosrdenství, které v pravdě hodno jest toho, jenž jest skutečně láska sama!«

N a u č e n í. Buďme Bohu vděčni za to, že z lásky k nám dítětem se stal. A milujme božské toto dítě tak vroucně a upřímně a dětinně jako sv. Alfons. Nepodobejme se betlemskému lidu, který neměl pro Spasitele ani smyslu, ani srdce a citu. Ale jako zbožní pastýři tak to dělejme: spěchejme k božskému svému malému Spasiteli, obdivujme ho, klaňme se mu, radujme se z jeho příchodu. A se třemi svatými králi přinášejme mu v obět zlatu své lásky, oddanosti a poslušnosti, kadidlo svých dobrých skutků a vroucích proseb a modliteb a myrrhu svaté trpělivosti.

P ř e d s e v z e t í. Chci častěji za dne na milého Spasitele v jesličkách si vzpomínati a mu upřímnou svou lásku projevovati.

Č á s t 2.

Čemu nás svatý Alfons o božském dítěti učí.

Ú v a h a. Ve svých spisech líčí nám svatý Alfons plamennými slovy všechnu tu hrdinnou obětovnost a nevýslovnou poníženost Boha našeho, který opustiv božskou slávu svoji přišel k nám na svět a stal se dítětem nám podobným,

Ale ještě horlivěji a dojemněji ukazuje nám sv. Alfons ono nezměrné bohatství, které nám milý náš Spasitel vtělením svým přinesl, řka, že nám božské dítě v jesličkách čtvero pramenů milostí otevřelo. První pramen jest pramen milosrdenství, z něhož se nám očištění od skvrn hříchu a odpuštění našich vin prýští. Druhý pramen jest pramen vnitřního pokoje; z tohoto pramene plynou nám hojné proudy nejsladší útěchy ve všech souženích a křížích. Třetí pramen je pramen zbožnosti; z něho vtékají nám v srdce posilující vody mocných pohnutek a povzbuzení ku konání všech dobrých skutků. A čtvrtý pramen jest pramen lásky, který všecko obživuje a nás v nejkrásnější a v nejvěrnější obraz Boha přeměňuje. O tomto čtvřerém bohatství božského dítěte rozjímaje, volá sv. Alfons: »Ó, děťátko svaté, tys chudým se stalo, abys nás obohatilo neocenitelnými dary svými, chudým jsi učiněno, abychom my chudobou tvou zbohatli. (II. Kor. 8, 9) Není proto divu, ó Vykupiteli můj, že tolik svatých veškerými statky tohoto světa pohrdli, aby jen tebe milovali! Ó, dobroto nekonečná, učiň, ať i já tebe miluji. Též já volám se sv. Františkem: »Bože můj a mé všecko!« A se zbožným králem Davidem: »Co mi jest na nebi a bez tebe co jsem chtěl na zemi? Bůh srdce mého a díl můj jest Bůh na věky.« (Žl. 72, 26.) »Ó, Bože, kéž tebe nikdy milovati nepřestanu.«

N a u č e n í. Syn Boží zajisté sestoupil s nebe a stal se slabým chudým dítětem, aby nás z plnosti své obohatil. Zbavil se všeho, abychom my vším obdařeni byli. Proto neklesejme nikdy na mysli a neztrácejme nikdy důvěry v žádné slabosti, v žádné nouzi, v žádné

úzkosti. Vše jest nám možno, jen když umíme si a chceme čerpati z pramenů všeho dobra, u nichž stojíme. Zmocňuje-li se nás zoufalství pro naše hříchy, Bůh nabízí nám odpuštění a očištění ode všech skvrn a vin. Shýbáme-li se pod tíží křížů až k zemi, Bůh nás chce potěšit a nám břímě naše ulehčit. Zdá-li se nám nemožným Bohu sloužiti a dobré skutky konati, Bůh nás zve, abychom u něho se občerstvili a nových sil přibrali. Je-li srdce naše jako mrtvá poušť ošlehávaná jen větry a mrazy neblahých zásad světských, Bůh nás rozehřeje zas a k novému životu probudí plameny nejvroucnější své lásky. Slovem všeho dobra účastni budeme, jen když nikdy nepřestaneme důvěřovati a v živé důvěře se utíkati k milému Spasiteli, jenž z lásky k nám chudíčkým dítětem se stal.

P ř e d s e v z e t í. Chci božskému dítěti všecky své potřeby vždy s veškerou důvěrou svěřovati a od něho pomoci očekávati.

VI.

Láska sv. Alfonsa k Ukřižovanému.

Příprava: 1. Představme si sv. Alfonsa, jak na obraz Krista Pána ukřižovaného hledí a o přehořkém umučení Páně rozjímá.

2. Prosme o vroucí lásku k Ježíši ukřižovanému.

Č á s t 1.

Sv. Alfons byl vždy Spasitele svého ukřižovaného pamětliv.

Ú v a h a. Svatý Alfons naučil se milovati Krista Pána na kříži za nás trpícího již v útlém mládí. Zbožný jeho otec rozjímal sám často o umučeném Spasiteli, ano na svých plavbách, které jako kapitán na moři konal, nosíval vždy s sebou obrazy umučení Páně, v nichž svou útěchu hledal, a tak synu svému nejlepší příklad dával. Jak byl sv. Alfons přehořké smrti Krista Pána vždy pamětliv a s jak plamennou láskou často a často, zejména ve všech svých nemocích a různých pronásledováních a strastech, o bolestech milého Spasitele rozjímal, o tom dávají nám nejkrásnější svědectví jeho spisy, zvláště jeho »Ohnivě šípy«. Jaká to vroucí řeč ve spisech těch a jak plamenná to láska, kterou

tu dává Spasiteli svému na jevo! O umučení Páně konal sv. Alfons zvláštní rozjímání každý den a totéž doporučel též členům své kongregace, řka: »V tomto rozjímání nalézám všechno. Kdo o umučení Páně rád rozjímá, zachovává rád řeholi . . . snáší trpělivě všechny obtíže . . . Slovem, kdo neustále na ukřižovaného Spasitele myslí, musí jej milovat.« Též křížová cesta, kterou sám sepsal, byla jeho nejmilejší pobožností; ji neopomenul ani jeden den. A když ve stáří nemohl sám již pro slabost pobožnosti této konati, dával se od zastavení jednoho ke druhému voziti a tak se křížovou cestu modlil.

N a u č e n í. Vzpomínejme si často na přehořké utrpení Ježíše Krista. A to nejen když rozjímáme neb křížovou cestu se modlíme, ale i při práci a ve všech strastech tohoto života. Žádá to od nás jednak vděčnost za to, že Kristus Pán i život svůj za nás obětoval, jednak nalezneme v této vzpomínce sami nejsladší útěchu v křížích. Kdo s Kristem Pánem trpí, trpí nejsnáze.

P ř e d s e v z e t í. Chci každou hodinu některé tajemství z umučení Páně si připomínati.

Č á s t 2.

Svatý Alfons rozněcoval lásku k Ukřižovanému v srdcích svých bližních.

Ú v a h a. Svatoý Alfons mluvil a kázával rád o umučení Páně. Říkal: »Věčné pravdy, smrt, soud, peklo a j. otrásají hříšníky a naplňují je spasitelnou bázní a přivádějí k pokání. Má-li však pokání to býti trvalým, musí láskou

k Bohu býti posvěceno, proniknuto a zdokonaleno. A milovati Boha učíme se nejlépe, když uvažujeme, co Kristus Pán za nás vytrpěl. Proto kázával svatý Alfons o umučení Páně s takovým nadšením a svatým zápalem a líčil lásku Kristovu tak živými barvami, že často i nejzatvrzelejší hříšníci slovy jeho mocně pohnuti byli a skroušeně a lítostně z hříchů svých se vyznávali. Kázání svatého Alfonsa o umučení Páně činila pravé zázraky milosti boží. Též missionářům svým poručil sv. Alfons, by na missiích o umučení Páně kázali a nařídil, aby při každé missii slavným způsobem svatý missionární kříž byl postaven, který by lidu lásku Krista Pána ukřižovaného neustále hlásal.

N a u č e n í. Kristus Pán na kříži nám ukazuje, jak bezedná je zloba hříchu. Tu vidíme, jak Syn boží musil v nehlubší potupě a v nekrutších bolestech život svůj dáti, aby za naše hříchy zadostučinil. Ó, učme se tedy u nohou milého Spasitele za nás ukřižovaného nenáviděti hříchy své a z celého srdce jich litovati a volejme často: Ó, Ježíši z lásky ke mně umučení, lituji toho srdečně, že jsem byl hříchy svými sám příčinou všech tvých bolestí; ó, odpusť mi vinu mou a buď milostiv mně hříšnému! A můžeme-li i jiné o lásce Krista Pána za nás trpícího poučovati, aby i oni hříchů svých litovali a pravé pokání za ně činili, ó, neopomeňme toho nikdy. Kdo ukřižovaného Spasitele miluje a jeho přehořké umučení si připomíná, ten jistě za své hříchy též pokání učiní a spásy věčné dojde.

P ř e d s e v z e t í. Umiňuji sobě, že si budu při zpytování svědomí umučení Páně připomínati, abych tím upřímněji hříchů svých litoval.

VII.

O úctě a lásce svatého Alfonsa k Nejsvětější Svátosti.

Příprava: 1. Slyšme, jak svatý Alfons jednou v kázání o Nejsv. Svátosti obrácen jsa k oltáři náhle a dojemně zvolal: »Ejhle, tam je, vidíte ho? Ó, jak je krásný!«

2. Prosme Krista Pána, abychom ho v Nejsv. Svátosti co nejvroucněji milovali.

Č á s t 1.

Jak rád sv. Alfons před Nejsv. Svátostí dlel.

Úvaha. Život sv. Alfonsa můžeme opravdu nazvat životem lásky k převelebné Svátosti Oltářní. Již v mladých letech navštěvoval rád kostely, v nichž byla Nejsv. Svátost k veřejnému uctívání vystavena a klečival tam dlouho a dlouho nepohnutě s očima k monstranci upřenýma v modlitbách všecek pohřížen, tak že už tehdy všeobecně obdiv vzbuzoval. Zvyku, jež si od mládí osvojil, navštěvovati denně Nejsv. Svátost, nezačal nikdy. Často i v nemocech dával se do kostela voditi neb i donášeti, aby se tam s milým Spasitelem pobavil. Důvěrné jeho rozmluvy,

vroucí a dětinná láska a radostné výlevy zbožných jeho citů před velebnou Svátostí nebrávaly konce. Trávival tam denně až osm hodin. Milosti, kterých mu za to Bůh udílel, byly veliké. Sv. Alfons sám napsal: »Malá chvílka dobré modlitby před Nejsv. Svátostí zázraky činí.« Proto též všechny co nejvíce povzbuzoval, aby Nejsv. Svátost často a horlivě navštěvovali, a za tím účelem napsal své »Návštěvy Nejsv. Svátosti«, které po celém světě největší obliby došly.

N a u č e n í. Nejsvětější Svátost je svátostí lásky. V této svátosti nám Kristus Pán nejlépe ukazuje, jak nás miluje. Zde jest naším nejdůvěrnějším přítelem, neustále mezi námi přebývá, jen aby nám svých milostí nejplnější měrou rozdávatí mohl. Ó, jaká to láska Boha našeho! Nuže, milujme i my Krista Pána; v Nejsvětější Svátosti nás tolik milujícího. A jak ho máme milovati? Ó, nenechávejme ho na oltářích samotného a opuštěného. Navštěvujme ho rádi v převelebné svátosti. V této svátosti s ním rozmlouvejme, s ním se radme, stěžujme si mu, prosme ho, slovem buďme s ním tak důvěrní, jak důvěrným on s námi chce býti, abychom z návštěv jeho co největší užitek měli.

P ř e d s e v z e t í. Chci své návštěvy Nejsv. Svátosti vždy nábožně konati.

Č á s t 2.

8 jakou nábožností sloužíval sv. Alfons mši svatou.

Ú v a h a. Svou převeikou úctu a lásku k Nejsvětější Svátosti dával svatý Alfons na jevo též při mši svaté a při službách božích

vůbec. Když nejsvětější oběť přinášel, zdál se býti spíše andělem před trůnem božím stojícím nežli člověkem. Tvář jeho jevila nebeskou radost a vroucí nadšení. Mše svaté nikdy neopomenul, pokud mu to nemoc jen poněkud dovolovala. Když na příklad jednou pro bolesti a slabost nemohl do kostela ani dojiti, a průvodce mu radil, aby se občerstvil a mše svaté tentokráte nesloužil, odpověděl mu svatý Alfons: »Šel bych raději deset mil, než abych o jednu mši svatou měl oloupen býti.« Přípravu, důležitosti konával vždy s nábožností nejvyš obdivuhodnou. Všechny předpisy, týkající se mše sv., zachovával též velmi bedlivě, ač trpěl pakostnicí a křečmi v celém těle. Při vši své slabosti u oltáře jakoby byl omládl, stál rovně a důstojně, pohyboval se živě a vznešeně, klekal vždy až na zem a dával na vše neobyčejný pozor, aby vše správně vykonal a žádné chyby neučinil. A když pak v posledních letech nemohl už nikterak mši svatou sloužiti, přijímal každodenně aspoň Nejsv. Tělo Páně s touže vroucností a planoucí láskou a příkladnou nábožností, se kterou byl zvyklý dříve sloužiti mši sv. A co sám činil, k tomu i jiné nabádal: kněze, by mši svatou vždy co nejzbožněji sloužili, a věřící lid, aby mši svaté vždy nábožně bývali přítomni a k sv. přijímání často přistupovali.

N a u č e n í. Mše svatá je veliký poklad. Jest to oběť, při níž Kristus Pán obnovuje svou smrt na kříži a nám přivlastňuje všechny preveliké zásluhy, kterých nám na kříži dobyl. Jest to tedy oběť nejvznešenější a nejblahodárnější. Žádnými modlitbami ani dobrými skutky nemůžeme si tolik milostí zjednati, jako jedinou

mši sv. Ó, važme si tedy tohoto nejvelikolepějšího daru Boha našeho a snažme se co nejvíce z něho těžiti. Jsme-li kněžími, služme vždy mši svatou důstojně a nábožně, a nejsme-li kněžími, budme aspoň často přítomni této nejdražší oběti. Církev svatá nám přikazuje, abychom aspoň v neděli a ve svátek celou mši svatou nábožně slyšeli. Prikázání to zavazuje nás pod těžkým hříchem. Ó, neopomíejme nikdy svévolně této povinnosti! Ano i ve všední dny choďme rádi na mši sv. Kdo při mši sv. nábožně jest přítomen, vymáhá sobě i všem svým milým nejhojnějšího požehnání božího. Ó, ze mše sv. dosud nikdo nikdy žádné škody neměl. Bůh dovede nám svou milostí stonásobně nahraditi tu chvíli času, kterou při mši sv. v zbožných modlitbách ztrávíme. A chceme-li ze mši sv. tím více užitku míti, přistupujme též často k sv. přijímání, spojijíce se tak s knězem při nejdražší oběti Tělo Páně přijímajícím. Čím častěji a vroucněji Krista Pána v převelebné Svátosti do srdcí svých přijímáme, tím hojnějších milostí stáváme se účastni a tím větší bude jednou sláva naše v nebi.

P ř e d s e v z e t í. Chci vždy při mši svaté a při svatém přijímání co nejnábožněji se modliti.

VIII.

Odměna svatého Alfonsa.

Příprava: 1. Představme si, jak svatý Alfons blaženě umírá a všecek šťasten z toho světa do nebe odchází.

2. Prosme Boha, abychom jednou v poslední své hodině také tak šťastni byli jako sv. Alfons.

Část 1.

Úvaha. Sv. Alfons pamatoval na svou smrt vždycky a velice po ní toužil a na ni se těšil. Nazýval ji obyčejně svým slavným dnem. Často volával: »Ježíši můj, zdá se mi to jako tisíc let, že neumírám, a že nemám toho štěstí, abych tě už brzy mohl spatřiti v nebi.« A když jednou slyšel o smrti jednoho ctnostného řeholníka, pravil: »Sláva Bohu Otci, i Synu i Duchu sv. Kdy budeme my tak šťastni, abychom se stali jeho druhy v nebi?« Konečně však dočkal se své smrti také. Ve středu, 1. srpna 1787, byl onen slavný den, kdy sv. Alfons směl v 91. roce věku svého tento svět opustiti. Byl to proň vskutku den nevýslovné radosti. Svátosti umírajících přijal už před tím s největší vroucností. Pokušení a úzkosti zmizely docela. Nebeská radost a útěcha naplňovala celé jeho srdce. Sama Nejbl. Panna

Maria přišla, aby ho svým zjevením potěšila. Sv. Alfons zářil radostí. Nebeské slasti, které mu byly v nebi připraveny, začal vskutku již zde na světě okoušeti. A v těchto slastech všecek ponořen, odevzdal svou duši Bohu v okamžení, jehož nikdo z přítomných spolubratří ani nepozoroval.

N a u č e n í. Blažená smrt a konečné vytrvání v dobrém jest nejkrásnější odměnou, jaké můžeme od Boha dosáhnouti už zde na světě. Ale musíme za tím účelem také tak žítí, jak to Bůh od nás chce, t. j. musíme horlivě se cvičiti v ctnostech a Boha za vytrvání v dobrém neustále prositi. Tímto způsobem stali se též svatí v poslední své hodině tak šťastnými. O nich čteme v knize Přísloví (4, 18.): »Spravedlivých stezka jako skvoucí světlo, jež vychází a roste až do dne dokonalého.« Ó, následujme tedy svaté v životě, žijíce tak svatě jak oni žili, abychom jim také v smrti jednou podobni býti mohli.

P ř e d s e z e t í. Chci ctnostným životem ke šťastné hodině smrti se připravovati.

Č á s t 2.

Svatý Alfons oslaven v nebi.

U v a h a. V nebi dostalo se sv. Alfonsu oslavy dvojí: Bůh jej obdařil velikou blažeností a učinil jej naším mocným ochráncem. Svou nevýslovnou blaženost ukázal sv. Alfons sám jedné řeholnici. Zjevil se jí v nebeském světle, podobném skvoucímu, sluncem prozářenému křišťálu nejobdivuhodnější čistoty. Světec byl uprostřed tohoto nebeského lesku krásný jako anděl a oplýval blažeností, jaká se nikterak ani po-

psati nedá. Reholnice sama pocítila při pohledu na světce takovou slast, že by jí za všechny radosti světa nebyla zaměnila. Takové blaženosti požívá tedy sv. Alfons teď v nebi. Mimo to jest sv. Alfons též naším mocným ochráncem. Pomáhá všem, kteří se k němu ve svých bídách a strastech utíkají, co nejvydatněji. Ó, jak mnozí našli už na jeho přímluvu nejhojnějšího vyslyšení. P. Berruti popisuje celé řady různých milostí a dobrodiní, jež Bůh skrze sv. Alfonsa lidem všech stavů udělití ráčil, a dodává: »Není možno, aby všechny divy a zázraky vypočteny byly, které Duch Páně skrze Alfonsa působil.«

Naučení. Ctěme sv. Alfonsa a radujme se z jeho velké slávy, kterou ho Bůh v nebi korunoval. Prosme ho však také, aby se za nás přimlouval a nám zvláště pomohl jednou téže slávy účastnými se státi. Ó, toť jistě nejsladší radostí svatých, mohou-li svou přímluvou nám býti nápomocni. Proto utíkejme se k sv. Alfonsu s veškerou důvěrou a volejme z hloubi srdce: Ó, svatý Alfonse, dobrý, láskyplný otče a mocný ochránče náš, neopouštěj dítek svých ale přimlouvej se za nás, abychom napomenutí tvých, vždy ostříhající a příkladu tvého následující, v lásce boží až na konec vytrvali a tak jednou spasení věčného došli.

Předsevzetí. Vyvoluji sobě sv. Alfonsa za zvláštního svého ochránce. K němu chci se utíkati a ho vždy za přímluvu prositi, abych i zde na světě šťastně a svatě žiti i jednou s ním v nebi věčné blaženosti požívati mohl. Amen.

ČÁST II.

Rozjímání o ctnostech

sv. Klementa M. Hofbauera,

kněze z Kongregace Nejsv. Vykupitele.

Sv. Klement Maria Hofbauer.

Narodil se dne 26. prosince 1751 v Tasvicích, malé ale úhledné vesničce nedaleko Znojma na Moravě. Na křtu sv. obdržel jméno Jan. Rodiče měl chudé a bohabojné. Otec byl řezníkem a zároveň polním hospodářem a vinařem. Zemřel brzy, 47 roků stár. Truchlící matka ukázala po smrti otcově šestiletému svému synáčkovi obraz Ukřižovaného, řkouc: »Hle, tento jest nyní tvým otcem; přičiň se, abys vždycky po té cestě chodil, která se jemu líbí.« Hošíček zapamatoval si slova ta dobře. Snažil se ze všech sil, aby Pánu Bohu vždy radost činil. Byl velice nábožný a poslušný a ctil a miloval zvláště vroucně nejbl. Pannu Marii.

Když vyšel školu, byl poslán do Znojma, aby se tam učil pekařem. V učení získal si pracovitostí, skromností a vlídností lásku všech. Na to stal se pekařem a komorníkem v premonstrátském klášteře Luckém, kde mu bylo dopřáno zároveň též studovati nižší třídy gymnasijní. Toužil totiž velice státi se knězem. V klášteře pobyl asi 4 roky až do smrti opata Řehoře. Po smrti opatově nebylo mu již více popřáno studovati. Proto se rozhodl, že bude aspoň jako poustevník Bohu sloužiti, nemoha knězem se státi. Poustevníkem byl napřed v Milfronu

u Znojma a později v Tivoli v Itálii, kde přijal jméno Klement, které mu od té doby zůstalo.

Avšak řízením božím se stalo, že poustevnu svou zas opustil a do Vídně se odebral a tam ve studiích s pomocí tří zbožných sester pokračoval. Nejsa však spokojen s professory nevěrou načichlými, putoval do Říma a v Římě žádal o přijetí do Kongregace Nejsv. Vykupitele, kterého se mu také dostalo. V kongregaci dostudoval a byl r. 1786 na kněze vysvěcen.

Po vysvěcení odebral se sv. Klement na žádost papežského nuncia do Polska do Varšavy. Tam založil klášter u sv. Benona a pracoval mezi Poláky s nejpodivuhodnější horlivostí přes 21 roků až do roku 1808. Když pak nevěrecká vláda jej vyhnala, odešel do Vídně, kde svých posledních 12 let trávil. Mezitím pokoušel se též v Bavorsku, v Badensku, ve Švýcarsku, ano i ve Francii založiti kláštery kongregace. Co při tom zakusil strastí, nedá se vypověděti. Hrdinnými svými ctnostmi vzbuzoval všude největší obdiv. Nevěreckému duchu časovému všude co nejrozhodněji a co nejúčinněji odpíral a lepší směr mu dával. Zvláště ve Vídni probudil víru zas k novému životu, tak že právem je nazýván apoštolem Vídně.

Sv. Klement zemřel ve Vídni dne 15. března roku 1820. Za svatého byl prohlášen roku 1909.

Svátek sv. Klementa slaví se 15. března.

Devatero rozjímání

před svátkem svatého Klementa Hofbauera.

I.

O víře sv. Klementa.

P ř í p r a v a: 1. Představme si sv. Klementa, jak na kolenou Pánu Bohu děkuje za dar svaté víry.

2. Prosme Boha, aby nás milostí svou u sv. víře utvrditi ráčil.

Č á s t 1.

Sv. Klement byl mužem víry.

Ú v a h a. »Bez víry pak nemožno jest Bohu se líbiti.« (K Židům 11. 6.) Touto svatou pravdou spravoval se sv. Klement po celý svůj život co nejsvědomitěji. 1. Vážil si svaté víry. Často a často Bohu z celého srdce díky vzdával za to, že se narodil v lůně církve sv. katolické a že byl od zbožných katolických rodičů a zvláště od ctnostné, vzorné matky v náboženství a v bázni boží vychován. Ničím se tak nechlubil jako tím, že jest katolickým křesťanem. Říkal: »Jsem hříšný, slabý člověk; ale jeden ve-

liký dar od Boha mám. Jsem naskrz katolíkem. Víry své bych s nikým nezaměnil.« »Mám katolický nos,« říkával zas jindy s nemalým uspokojením, když přísně katolicky rozhodoval o věcech, v kterých se mnohým jakási neoprávněná volnost zamlouvala. 2. Lnul celou duší k víře. Pochybností ve víře neznal. Privil: »Za víru takřka ani odměny nečekám, neboť proti víře nikdy jsem nebyl pokoušen, ano musil bych se přemáhati, kdybych o některé pravdě svaté víry pochybovati chtěl.« Jednou ukázal na obraz, jež na stěně spatřil, řka: »Méně pochybuji o tajemství Nejsv. Trojice, než o tom, že tento obraz zde visí.« Privil též jednou: »Kdybych mohl na tajemství sv. víry patřiti tělesnýma svýma očima, zavřel bych je, abych o zásluhu svaté viry se neoloupil. Očím svým tolik nevěřím, jako neomylným výrokům církve sv., neboť církev sv. ve věcech víry a mravů poblouditi nemůže, kdežto oči mé jsou přeludům podrobeny.« Tak pevnou, nezlomnou víru měl svatý Klement. Tak pevně byl o všech pravdách svaté víry přesvědčen. Neochvějnost ta u ve víře nebyla však slepou a bezmyšlenkovitou. Naopak. Sv. Klement věřil tak pevně proto, že sv. víru dobře znal. Vědomosti jeho u věcech víry a bohosloví vůbec byly tak velké a dokonalé, že ho často i největší učenci navštěvovali a o radu prosili. Nabyl pak vědomostí těch ovšem napřed pilným a svědomitým studiem, ale mohem více ještě nejhrořlivější a neustálou modlitbou. 3. Jednal vždy dle víry. Bylo na něm viděti — praví šlechtic Pilát, — jak duchem víry býval neustále všecek proniknut. Proto posuzoval vše jen ve světle víry a jen víra byla mu pohnutkou i cílem při všem, cò činil. Všechno k větší cti a

chvále boží, bývalo jeho heslem, jež stále opakoval. Proto probouzelo v něm také všechno svaté myšlenky a ať se nalézal kdekoliv, ať se zaměstnával čímkoliv, vždy a všude velmi snadno a lehce zalétal svým duchem k Bohu a svatým věcem. Boha všudypřítomného měl ustavičně tak živě na mysli, že z úcty k němu a k andělům strážným chodíval vždy po městě i po venkově v zimě v létě za jakéhokoliv počasí bez klobouku, jen s čepičkou na hlavě. Žářem pak sv. víry, jímž sám hořel, rozněcoval též jiné; kde jen mohl, chápal se každé příležitosti, aby o Bohu a sv. pravdách s největším zápalem a nadšením mluvil a kázal. V kostele i ve společnosti, veřejně i soukromě, ve zpovědnici i na kazatelně všechny ve víře utvrzoval a zdokonaľoval s takovou horlivostí, že celé kraje, kde pracoval, k novému náboženskému životu probuzeny byly.

N a u č e n í. Sv. víra je základem všech ctností a veškeré křesťanské dokonalosti. Proto přičiňme se, co jen můžeme, abychom vždy tak pevně a živě věřili, jako sv. Klement. Budeme-li sv. Klementa věrně následovati ve víře, budeme též jako on vždy ctnostně žíti a v křesťanské dokonalosti prospívati.

P ř e d s e v z e t í. Vynasnažím se, abych vše ve světle víry posuzoval a ve všem zásadami sv. víry se řídil.

Č á s t 2.

Sv. Klement hájí sv. víru.

Ú v a h a. Za víru byl sv. Klement vždy ochoten i život svůj dáti, a ve Varšavě nejednou

i do nebezpečí života pro sv. víru se vydal a mnoho potupy a posměchu snesl. Kdekoliv spisy nevěrecké a bludařské našel, s pohrdáním je odstraňoval, neškodnými činil. Nevěrců velice litoval, říkáje: »Ó, co všecko nevěrci musí věřiti, aby nevěřili! Nepochopuji, jak může člověk žíti bez víry. Člověk bez víry podobá se rybě na suchu.« Proto z vítězství nevěry vždy se rmoutil a za vyhlazení nevěry a bludů neustále se modlil. Na obrácení nevěrců a bludařů stále pracoval a to s velikým úspěchem. Zvláště mnoho protestantů přivedl zase zpět do lůna církve sv. katolické a dosáhl svými ohnivými kázáními a přesvědčivými domluvami toho, že mnohé bludy se vůbec ani neujaly neb aspoň brzy zas vymizely. Lidské bázně, této veliké překážky sv. víry, neznal. Professoru na universitě vídeňské, nevěrou načichlému, při přednášce otevřeně řekl: »Pane professore, co tu pravíte, není katolické,« a rozhorleně opustil školní síň. Staré kováře ve Weinriedu v Bavorsích, která z bázně lidské nechtěla k svátostem choditi, řekl: »Bojíte se lidí, co řeknou, budete-li choditi k svátostem, a toho se nebojíte, co řeknou, budete-li jednou zavržena?« Mladé pány schvalně vodíval procházkou na veřejných, lidmi čteně navštěvovaných místech, a tam s nimi hlasitě rozmlouval o svatých věcech a chtěl, by hlasitě s ním s obnaženými hlavami Anděl Páně se modlili, aby se tak naučili bez bázně víru svou vyznávatí.

N a u č e n í. Kristus Pán řekl jednou k zástupům: »Pravímť pak vám: Každého, kdožkoliv mne vyzná před lidmi, vyzná i Syn člověka před anděly božími; kdo by pak mne zapřel před lidmi, zapřen bude před anděly božími.«

(Luk. 12 8—9). Jest tedy povinností naší, abychom víru svou před lidmi vyznávali a za ni se nestyděli, ano ji hájili a jí se ujímali, když nevěrci nebo neteční katolíci ji tupí a haní. Naskytne-li se nám tudíž příležitost tímto způsobem víru svou dáti na jevo, ukažme, že jsme opravdu věřícími katolíky, kteří se náboženského svého přesvědčení také zastati dovedou. A nenamlouvejme si, že sv. víra naši obrany nepotřebuje, že bez nás také ještě nezahyne, že by to bez toho nic nepomohlo, kdybychom tupitelům víry na odpor se postavili, že bychom tím nevěrce jenom ještě více podráždili a pobouřili a podobně. To jsou samé plané výmluvy lidí liknavých a ve víře lhostejných. Kdybychom tak smýšleli, dali bychom na jevo, že si víry svaté málo vážíme a že nám na víře mnoho nezáleží. Takovými nebudme. Tací pohodlní, nevšímaví, bojácní katolíci nezasluhují toho, aby jednou s Kristem Pánem a se všemi svatými v nebi vítězství věčné oslavovali.

Předsevzetí. Chci víru svou vždy a všude neohroženě vyznávat.

O důvěře svatého Klementa.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak klepe na dveře svatostánku, řka: »Pane, pomoz nám z bídy, teď už je čas.«

2. Prosme Boha za milost vroucí a dětinné důvěry.

Část 1.

Sv. Klement osvědčoval vždy Bohu důvěru v pravdě dětinnou.

Úvaha. »V tebe, Hospodine, jsem doufal, nechť nejsem zahanben na věky; v spravedlnosti své vysvoboď mne.« (Žl. 30. 2.) Tak volal svatý Klement často a často. Od Boha očekával vždy veškeru pomoc. Čím živěji poznával slabost a nemožnost svou, tím více bral důvěru svou k Bohu. V žádných nesnázích neklesal na mysli; nikdy nemalomyslněl, ani přílišnému zármutku, ani neklidné bázni se neoddával. I když největší překážky se mu stavěly v cestu, i když veškeré námahy a práce jeho jen s naprostým nezdarem se potkávaly: ani tehdy důvěry v Boha nepozbýval. Naopak, býval vždy vesel, smál se

a žertoval, tak že ho známí a přátelé často nazývali druhým sv. Filipem Nerejským. Když na př. začal ve Varšavě zřizovati klášter a kostel, měl 3 dukáty v kapse, a přece neváhal s veselou myslí dáti se do práce. Když se mu a jeho družině nedostávalo mnohdy ani nejpotřebnějšího kouska chleba, šel zcela klidně jen ku Kristu Pánu v neisv. svátosti, aby tu za pomoc prosil. Cesty do Říma, z Říma do Varšavy, z Varšavy do Bavor, Badenska, Švýcarska a do Francie a nazpět konal pěšky v ošumělém šatě s holí v ruce, bez peněz, nemaje žádných starostí zda a jak to dokáže. Při všem dostačovala mu pouhá důvěra v Prozřetelnost boží. A ne nadarmo. Sv. Klement dosáhl vždy všeho, co od Boha doufal, a to takovou měrou, že ani v nejvyšší tísní nikdy nikoho o nic neprosil, nýbrž přijímal vždy jen, co mu dobrovolně darováno bylo.

N a u č e n í. Bůh jest naším nejlepším otcem a dárcem všeho dobra; nabízí nám všech svých darů plnou měrou. Pravíť sám: »Kdo pak z vás prositi bude otce za chléb: zdali kámen dá jemu? Aneb za rybu, zdali místo ryby dá jemu hada? Aneb prosil-li by za vejce, zdali podá jemu štíra? Jestliže tedy vy, zlí jsouce, umíte dobré dary dávatí synům svým, čím více Otec váš nebeský dá ducha dobrého těm, kteříž ho prosí?« (Luk. 11. 11.—13.) A ústy Žalmisty Páně (Žl. 136. 5.—6.) k nám volá: »Jestliže zapomenu na tebe, Jerusaleme, budiž v zapomenutí dána pravice má. Přilni jazyk můj k dásním mým, nebudu-li pamatovati na tebe.« Od Boha smíme tedy a máme všecko doufati. Ó, neklesejme tudíž nikdy na myslich, ani se neoddávejme zármutku, nýbrž čím větší bída a nouze nás tísní,

s tím větší důvěrou utíkejme se k Bohu a očekávejme pomoci od něho.

Předsevzetí. Chci často opakovati slova Žalmisty Páně: »V tebe, Hospodine, jsem doufal, nechť nejsem zahanben na věky.«

Č á s t 2.

Důvěra sv. Klementa nebyla opovážlivým spoléháním se na Boha.

Ú v a h a. Sv. Klement důvěřoval Bohu neobmezeně, ale důvěra jeho nebyla nečinnou bezstarostností. Věděl dobře, že Bůh pomáhá jen tomu, kdo sám sobě pomoci nemůže, a zasahuje jen tam, kde síly lidské nestačí. Proto přičiňoval se sv. Klement napřed sám co nejvíce a používal napřed sám všech svých sil, aby si zjednal nutných prostředků a dosáhl cílů sobě vytknutých. A potom teprv doufal v Boha a očekával od něho pomoci tam, kde sám sobě pomoci nemohl. Tímto způsobem, vlastním přičiněním a pomocí od Boha vyžádanou, odbyl si a dokončil svá studia, tak dosáhl též hodnosti kněžské a dočkal se nejvelikolepějších úspěchů svých prací a námah. K takovéto důvěře povzbuzoval pak též všechny ostatní. Říkal: »Konejme napřed své povinnosti a potom prosme Boha o pomoc a doufejme v Prozřetelnost boží. Kdo své povinnosti věrně plní, toho Bůh nikdy neopustí, ano pošle mu polovici jediného chleba, který by ještě na světě zbýval.«

N a u č e n í. Nespoléhejme se nikdy opovážlivě na Boha tam, kde sami se přičiniti můžeme a máme. Bůh netečnosti ani schvalovati,

ani podporovati nemůže. Síly nám Bůh svěřil, abychom jich dobře užívali. Nenecháme je tedy ladem ležeti, nýbrž přičiňujme se napřed sami, co můžeme; a Bůh jistě nám potom pomůže, abychom i to, co síly naše přesahuje, vykonati mohli. Kdo by tak nejednal, ten by Boha pokoušel a na milosrdenství boží by hřešil, žádaje od Boha pomoci, kde žádné nepotřebuje. Ale na druhé straně zas nemysleme, že sami bez pomoci boží vše dokážeme. Jsme zajisté slabí lidé, a síly naše daleko nesahají. Kdo tedy v síly své příliš důvěruje, ve svůj rozum a důvtip a své vzdělání, ve svou zkušenost a dovednost, ve svou povahu, ve svůj vliv a svou vážnost, které požívá, a ve svou moc, kterou vykonává, a v úřad, jejž spravuje, a v ostatní prostředky, jimiž vládne, ten často velice se sklame. Neboť přílišná důvěra v sebe samého plodí hříšnou domýšlivost a pýchu a pýcha předchází pád. Bůh pyšným se protiví.◀

Předse vzetí. Nechci ani hříšně spoléhati se na Boha tam kde sám přičiniti se mohu, ani nechci se domnívati, že sám bez pomoci boží všechno dokáži.

III.

Sv. Klementa láska k Bohu.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak láskou boží všecek hoří a k svým přátelům praví: »Milovati Boha jest tak veliké dobro, že se ani vypověděti, ani popsati nedá.«

2. Prosme Boha, aby nás svou láskou naplniti ráčil.

Část 1.

Sv. Klement miloval Boha nade všecko.

Úvaha. Lásce boží naučila sv. Klementa už v útlém mládí zbožná jeho matka. Vedla ho po smrti otcově jako šestileté dítě k obrazu Ukřižovaného, řkouc: »Hle, tento jest nyní tvým otcem; přičiň se, abys vždy po té cestě krácel, která se jemu líbí.« Od té doby neměl sv. Klement jiného nic tak na mysli, jako aby Boha miloval a v lásce se zdokonaloval. Hříchu bál se vždy nejvíce, tak že mnozí, kdož ho, zvláště později jako kněze znali, navzájem se před hříchem varovali a k ctnosti pobízeli, říkajíce: »Co by řekl P. Hofbauer, kdybychom hřešili?« Neméně bál se i všeho nebezpečí hříchu, říkáje:

»V nebezpečí těžkého hříchu nesmíme se nikdy vydávati; ani kdybychom tím peklo vyprázdniť a celý svět blaženým učiniti mohli.« Láska boží byla též pohnutkou veškerého jeho jednání a vše mu oslazovala. Když jednou v mrazivé zimě s breviéřem v rukou se modlil a kdosi se ho tázal, jak v takové zimě vydrží, odpověděl: »Láska boží zahřívá všecko.« A láska boží ho také k tomu pudila, že ve všech nesnázích býval vždy s vůlí boží co nejdokonaleji sjednocen. Vždy říkal: »Tak tomu chce Bůh.« A s tím se spokojoval. Svému příteli psal jednou ve velikých souženích: »Odevzdávám se do vůle boží a svatě ujišťuji, že jen to chci, co Bohu se líbí.« Podobně psal kníže-arcibiskupu Hnězdenskému, když byl z Varšavy násilně vyhnán: »Odevzdávám se osudu, kterýž po vůli boží naším údělem se stal. Sladké jest trpěti, když nám svědomí nic nevytýká. Ve všem poznávám jen vůli boží. Budiž Pán vždy veleben.« Sjednocenost s vůlí boží považoval za cennější a záslužnější nežli kající skutky. Své kajíčníky napomínal: »Odevzdejte se zcela do vůle boží. Bude-li vůle vaše dokonale spojena s vůlí boží, budete se Bohu více líbiti, než kdybyste se postili a kající skutky konali.« Proto také sám často a často zvláště ve svých těžkých nemocech opakoval: »Můj Ježíši, chci žíti, pokud Ty chceš, a trpěti, jak Ty chceš, a zemříti, kdy Tobě se líbí.«

N a u č e n í. Milujme Boha co nejvíce. Láska boží jest pramenem největších radostí a nejhojnějších zásluh. Kdo Boha miluje, tomu je vše, co pro Boha činiti a trpěti má, pravou rozkoší. A kdo z lásky k Bohu pracuje a trpí, ten sobě hromadí zásluh, jakých by si nezjednal ani nejvelikolepějšími skutky, jimž láska schází. Neboť

Bůh se nedívá tak na to, co činíme, jako na to, s jakou láskou i ty nejmenší práce konáme a utrpení svá snášíme.

P ř e d s e v z e t í. Chci při svých pracích a ve svých utrpeních často volati: Ó, Bože můj, vše z lásky k tobě!

Č á s t 2.

O lásce a úctě sv. Klementa k tajemstvím našeho vykoupení.

Ú v a h a. Lásku svou k Bohu čerpal svatý Klement nejvíce z rozjímání o hlavních tajemstvích našeho vykoupení, totiž o vtělení a utrpení našeho Spasitele, Ježíše Krista. Jeho úcta a láska k vtělenému Synu božimu byla opravdu tak vroucí a něžná jako Serafinů. Při každé vzpomínce na Betlem býval vždy city radosti, vděčnosti, pokory a soustrasti všecek dojat. Zvláště doba adventní bývala proň dobou svatého nadšení. V kázáních a rozmluvách nenalézal dosti slov, by svou nejvroucnější lásku k božskému dítěti na jevo dal. Druhým pramenem jeho lásky k Bohu bylo uvažování o přehořkém umučení Páně. Často, když o utrpení milého Spasitele rozjímal, bolesti a litostí hlasitě plakal. Věřící stále napomínal, aby o utrpení Ježíše Krista často a nábožně rozjímali a své útrapy s bolestmi a s opuštěností Krista Pána spojovali. Zejména kajícíky rád posílal, aby před křížem učili se litovati hříchů svých. Také napsal modlitby a nábožná povzbuzení, jež pak lidem vštěpoval, aby je tak k tím větší lásce Ukřižovaného povzbudil.

N a u č e n í. Chceme-li Boha z celého srdce milovati, učme se jeho lásku znáti v Betlemě a

na Kalvarii. Ó, tam poznáváme tak živě, jak neskončeně dobrý a milosrdný náš Bůh jest. Tam poznáváme tak jasně a neodolatelně, že Bůh jest vskutku láskou nekonečnou a pramenem veškeré lásky a naší lásky nejplnější měrou nejvyšš hoden. Kdo v Betlemě a na Kalvarii rád duchem svým dlí, ten Boha milovati se brzy naučí a láskou se rozehřeje, byť i srdce jeho ledovým bylo. Sv. Alfons volá: »Ach, Ježíši, svrchovaný a pravý Bože můj, jediný můj poklade a živote, lásko má a mé všecko, rci, proč jsi přišel na svět, a opustils lůno Otce svého nebeského a dals přednost jeslím betlemským a potupné smrti na kříži? Ó, již ti rozumím. Přišels, abys si dobyl lásky mé. Ó, jak bych tedy nesměl tě milovati? Kde naleznu otce, přítele, milence, jenž by větší lásky byl hoden a více mi přál než ty? Ó, miluji tě, předrahý Spasiteli můj, miluji tě, jediné dobro mé! Ó, dej mi té milosti, abych tě vždy miloval a od lásky tvé nikdy se neodloučil.«

Předsevzetí. Budu si často připomínati, jak Bůh mne miloval, že z lásky ke mně člověkem se stal a za mne umřel, a vynasnažím se, abych mu lásku jeho láskou svou splatil.

IV.

O lásce k bližním.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak chudým a trpícím v bídě pomáhá a jim těžký jejich osud oslazuje.

2. Vyprosme si té milosti, abychom s bídou svých bližních vždy útrpnost měli.

Č á s t 1.

Láska sv. Klementa k chudým.

Ú v a h a S láskou boží spojoval sv. Klement též lásku k bližním. Neboť tyto dvě ctnosti jsou nerozlučny. Miloval pak bližní své nejen srdcem, ale i skutkem. Ukázal to především svou péčí o chudé. Už jako malé dítě rozdával chudým pokrmy, kterých si postem sám ušetřil. Též dárky a krejčárky, co kdy dostal, rozděloval mezi chudé. Stářím rostla též jeho láska k chudým. Často trpěl sám největší nouzi, ale pro své chudé vždy něco míval. Donášel jim to často až do domů. U brány kláštera byl stálým hostitelem chudých. Co tu almužen rozdál, ví Bůh sám. Privil jednou: »Kdybych všechny peníze měl, co jsem jen ve Varšavě chudým

rozdal, nikdo by jich neunesl.« »Dejte a bude vám dáno,« odpovídal na výčitky, že příliš rozhazuje. Zejména sirotků se ujímal, kterých právě tehdy po dobytí a zboření Prahy ve Varšavě veliké množství bylo. Myl je a čistil od špíny a hmyzu, šatil je a živil, učil a vychovával a pro ně almužny sbíral, aby je řádně zaopatřiti mohl. Ba nejednou chodil i po silnicích a ulicích a sbíral žebráky a tuláky a brával je s sebou, aby je očistil a ošatil a v náboženství vyučil a k svátostem připravil. A to vše činil s laskavostí a vlídností, starostlivostí a trpělivostí, která každým srdcem hnula. Kanovník Veith praví: »Co měl, to dal; to byl jeho život. Ve službě chudých byl zaměstnán jako matka se svými dětmi.«

N a u č e n í. »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého . . . (a) bližního svého jako sebe samého. Na těch dvou přikázáních všecken Zákon záleží.« Tak pravil Kristus Pán (Mat. 22, 37.—40.). Bůh tedy sám nám poroučí, abychom milovali bližní své, ano staví lásku k bližnímu vedle lásky boží a praví, že ten Zákon boží naplnil, kdo bližní své pro Boha miluje. Tak vznešenou jest láska k bližním, jest znamením a mírou lásky boží a křesťanské dokonalosti. Proto milujme bližní své, a chceme-li je milovati opravdu pro Boha a ne z ješitnosti nebo samolásky, milujme zejména chudé, opuštěné a opovržené. Nebo láska k chudým je nejjistější zárukou lásky pravé.

P ř e d s e v z e t í. Chci chudým rád dávatí přednost před jinými, kdykoliv mně povinnosti mé v tom brániti nebudou.

Č á s t 2.

Láska sv. Klementa k nemocným a trpícím.

Ú v a h a. V nemocných spatřoval sv. Klement trpící údy těla Kristova. Proto měl s nimi vždy upřímnou soustrast a pomáhal jim, jak jen mohl. Navštěvoval je velice rád a často a nebál se při tom žádných dalekých a namáhavých cest a žádného ani nejhoršího počasí. Měl-li hodně daleko k nemocnému, říkával: »Tím lépe pro nemocného, aspoň se víc růženců zaň pomodlím.« Za nemocné stále se modlival zvláště cestou, když je chodil navštívit. Těšit dovedl nemocné jako nikdo jiný. Nejvíce mu však záleželo na jejich spáse. Domlouval jim co nejdojemněji, aby se především s Bohem usmířili a do vůle boží se odevzdali a tak hojných zásluh ze svých bolestí čerpali pro nebe. Tato láska jeho k nemocným byla všeobecně známa. Proto býval sv. Klement k lůžku těžce nemocných velmi často volán, zejména k těm, kteří víry pozbyvše zdráhali se svátosti přijmouti. Kde jiní kněží marně se namáhali, umírající s Bohem usmířiti, tam bylo posíláno pro J. Hofbauera. A sv. Klement nezdráhal se nikdy jíti. Za temné noci, v lijavém dešti, v hlubokém sněhu, v prudké bouři vyhledával pak své na těle i na duši trpící miláčky, aby jim jistou pomoc přinesl. A vskutku podařilo se mu mnohé a mnohé i nejzatvrzelejší hříšníky v těžkých nemocech k pokání a k napravení života pohnouti. Nejednou strávil pak i celé noci u lůžka jejich, aby je těšil, a pro věčnost co nejlépe připravil.

N a u č e n í. Prokazujme lásku bližním svým zvláště tehdy, kdy pomoci naši nejvíce potřebují.

A to bývá zejména v nemocech. Tehdy buďme živě pamětlivi toho, že nemocní jsou bratři a sestry naše v Kristu, s nimiž jednou v nebi věčně radovati se máme. Co jim tedy dobrého prokážeme, prokážeme bratřím a sestrám svým a spoluobčanům našim jednou v slávě nebeské. Ano, vzpomeňme si, že nemocní jsou milované děti boží, za které Kristus Pán i život svůj dal. Neměli bychom tudíž také pro ně vše obětovati? Ó, Kristus Pán nás sám ujišťuje, že co dobrého učiníme bližním svým, přijme od nás, jako bychom to jemu samému učinili, a odplatí nám všechno jednou tisícéronásobně.

P ř e d s e v z e t í. Chci každé příležitosti požití, abych bližním svým zejména v nemocech tím neb oním způsobem křesťanskou svou lásku na jevo dal.

O horlivosti svatého Klementa.

Příprava: 1. Představme si svatého Klementa, kterak s plamennou horlivostí do cizích krajů putuje, aby tam na spáse duší pracoval.

2. Prosme Boha, abychom sv. Klementa v apoštolské horlivosti následovali.

Část 1.

Svatý Klement byl horlivým hlasatelem slova božího.

Úvaha. »Jdouce, učte všechny národy.« (Mat. 28, 19.) Tak pravil Kristus Pán sv. apoštolům, když je po svém zmrtvýchvstání rozesílal do veškerých končin s příslibem, že s nimi bude po všechny dny až do skonání světa. Také sv. Klement byl takovýmto apoštolem vyslaným od Boha, by národům zvěstoval víru Kristovu. Nuže, uvažme, s jakou opravdu apoštolskou horlivostí sv. Klement tento svůj vznešený úřad vždy zastával. Nejen na kazatelně byl hlásáním slova božího zaměstnán, ale též poučováním a výchovou sirotků, opuštěné mládeže a lidí žebravých

a toulavých velice se zabýval. Ve svých kázáních, promluvách a náboženských rozhovorech hledal vždy jedině Krista Pána a větší čest a slávu boží. Kázal vždy apoštolsky, jednoduše a srozumitelně, maje vždy na mysli, aby posluchači z jeho slov co největšího užitku ve svém denním životě měli. Říkal na kazatelně: »Chci kázati tak prostince, že mně i neučení i dítky snadno porozumí, aby na mne jednou u Boha nežalovali, řkouce: Nemohli jsme mu rozuměti.« Aby pak své posluchače ku konání dobrého pohnul, mluvil vždy řečí plamennou a přesvědčivou a byl pravdou, kterou hlásal, všecek proniknut, takže kázal opravdu nejen ústy, ale celým svým zevnějškem. Hlavní přípravou bývala mu vždy modlitba. Čím vroucněji se modlil, tím horlivěji a s tím větším úspěchem též kázal. Mnozí říkali: »Chceš-li slyšeti výtečné řečníky, jdi tam a tam do kostela; ale chceš-li slyšeti apoštola, jdi a poslouvej P. Hofbauera.« S neméně horlivostí pracoval též na rozšíření dobrého tisku. Dobrému tisku přikládal největší cenu. Čeho živým slovem dosáhnouti nemohl, snažil se dosáhnouti dobrým čtením, kterým zároveň posluchače své v dobrých předsevzetích utvrzoval. Rozšířil a rozdal mnoho dobrých knih, a kdykoliv se mu podařilo mnoho dobrých knih rozšířiti, míval z toho vždy velikou radost. Také sám některé modlitby a zbožné úvahy napsal. Ale ještě více pobádal jiné, by dobré spisy psali. Tak bylo jeho povzbuzením a návodem velice mnoho dobrých spisů napsáno a vydáno. I missionární knížka povstala jeho návodem.

N a u č e n í. Živým slovem a dobrými spisy šířila se svatá víra Kristova už od časů svatých apoštolů. Sami apoštolové tak činili a po nich

svatí Otcové a ostatní svatí. Tímž způsobem rozšiřujeme tedy svaté pravdy učení Kristova i my. Více méně naskytuje se k tomu příležitost skoro každému. Zejména hlasatelé slova božího jsou k tomu povoláni. Modleme se za ně, aby povinnosti tohoto povolání svého vždy věrně a svatě plnili.

P ř e d s e v z e t í. Vynasnažím se, abych ku rozšíření pravdy přispěl, ne-li jinak, aspoň modlitbou.

Č á s t 2.

Sv. Klement byl horlivým zpovědníkem.

Ú v a h a. Ve zpovědnici byl sv. Klement neunavně činným, nepopřáváje si nikdy oddechu. Na tuto apoštolskou práci kladl největší váhu. Říkal: »Na kazatelně ořechy se stromu se srážejí a ve zpovědnici se sbírají.« Byl výtečným vůdcem duší. Jeho zásadou bylo: Nic mimořádného, nic násilného a nic šablonovitého, nýbrž všecky vedl k ctnosti cestami obyčejnými, klidně a nenuceně a každého dle jeho vloh a sil a povahy. Zvláště ku generální zpovědi své kajcníky rád vybízel a připravoval. Ve zpovědnici jednal vždy s největší laskavostí a trpělivostí, svědomitostí a moudrostí a též s velkou dovedností, tak že i k nejdelším zpovědím jen málo času potřeboval. Zpovědnice jeho byla stále obléhána. Učení i neučení, z daleka a široka, přicházeli k němu, aby si generální zpověď vykonali. A svatý Klement dovedl všem plnou měrou vyhověti. Ale se zvláštní zálibou ujímal se vždy těch nejchudších a neopuštěnějších. Často hříšníky též sám

vyhledával a k sv. zpovědi napomínal, a slyšel-li o nějakém hříšníkovi, říkal: »Jen ho ke mně pošlete,« anebo sám si proň došel. A nemohl-li nebo nesměl-li kázat a zpovídati, modlil se aspoň za hříšníky a konal za ně kající skutky. Tímto způsobem nesčetné duše s Bohem smířil a mnoho i nejzarytějších hříšníků v přátele boží proměnil. Sám varšavský nuncius Saluzzo psal o této horlivosti svatého Klementa a jeho spolubratří vrchnímu představenému řádu do Říma: »K vaší útěše vyznávám a vás ujišťuji, že ze všech klášterů, které zde jsou, členové vaší kongregace svatou horlivostí, příkladným životem a obezřetným jednáním nejvíce se vyznamenávají.«

N a u č e n í. Učme se od sv. Klementa: 1. Svaté zpovědi si vážiti a ji vždy dobře konati. Sv. zpověď má nám sloužiti k ospravedlnění života, t. j. k opravdovému očištění od hříchů a k nabytí, neb aspoň rozmnožení milosti boží a má nám tak býti »studnicí vody živé« a ne »cisternou rozpukanou, která nemůže držeti vody.« (Jer. 2. 13) Chceme-li však, aby nám sv. naše zpovědi vskutku veliký onen užitek přinášely, musíme z hříchů svých úplně, upřímně a lítostně se vyznávati. Jinak by zpovědi naše byly narné neb i dokonce hříšné a svatokrádežné. Nuže, zpytujme se, jaké byly dosavadní naše zpovědi a napravme, co jsme kde pochybili a polepšeme se. Zejména vyprošujme sobě i všem kajícím ducha kajicnosti, který bývá dobrých zpovědí hlavním základem. — 2. Pracujme na obrácení hříšníků se vsí horlivostí. Ó, jak drahá je každá duše! Tak drahá jako život Krista Pána a všecka jeho nejsvětější krev za nás prolitá. Ó, větší radosti nemůžeme

Spasiteli svému učiniti, než když mu pomůžeme hledati pobloudilé hříšné duše. Získáme-li Bohu jedinou duši, svou vlastní zachráníme. Ano, zabráníme-li jedinému hříchu, naplníme celé nebe radostí a obdivem. Proto co pro polepšení hříšníků učiniti můžeme v poměrech, v kterých žijeme, učiňme, i kdybychom sebe zapřítí a mnohou oběť přinéstí musili. Nejvíce pak ti, kteří jsou povinni, jiné od zlého varovati a je na cestách dobrých vésti, jako rodiče své dítky, představení své podřízené, kněží věřící lid, necht povinností svých nikdy neopomíjejí.

P ř e d s e v z e t í. Ustanovím sobě, jakým způsobem zvláště na obrácení hříšníků pracovati budu.

VI.

O pokoře sv. Klementa.

Příprava: 1. Slyšme sv. Klementa, kterak ve svých strastech a poníženích často volával: »Pokoř mne, ó Pane, jak se ti líbí, jen zachraň duši mou.«

2. Prosme Pána Boha, abychom ve svaté pokoře co nejvíc se utvrdili.

Č á s t 1.

Svatý Klement pokořoval se před Bohem.

Ú v a h a. Opravdu pokorným jest ten, kdo se považuje za takového, jakým jest před Bohem, totiž za slabého, nedostatečného, k zlému náchylného tvora. Takovému pokory vážil si svatý Klement velice. O ní pravil, že jest živitelkou, vychovatelkou a průvodkyní všech ctností a drahocennou perlou, bez níž ani nejskvělejší skutky ceny nemají. Tuto pravou pokoru hleděl si sv. Klement osvojiti co nejplnější měrou. Proto nechtěl za nic více pokládán býti, než za slabého, k zlému nakloněného tvora. Vše dobré, co měl, přičítal Bohu, sobě nechával jen nedokonalosti, které na sobě pozoroval a velice odsuzoval. Z té příčiny se též považoval za hodna

všeliké potupy a všeho zneuznání. Říkal: »Jsme ubozí hříšníci. Buďme přesvědčeni, že se nám křivda nikdy neděje. Bohu líbíme se tehdy nejvíc, když jsme spokojeni, užívá-li se nás jako koštěte, které se hází do kouta, když se jím zametlo.« Podobně psal, když byl z Varšavy vyhnán: »Bůh dopustil, že jsme byli vyhnáni, protože jsme nebyli takovými, jakými jsme měli býti.« Confiteor při mši sv. modlíval se s takovou zkroušeností, že přítomné mnohdy až k slzám pohnul. A na konci svého života s velikou lítostí na sebe žaloval, řka: »Co dobrého mohl jsem vykonati, kdybych býval tak svatě žil, jak to Bůh chtěl!«

Naučení. Svatý Klement byl pravým hrdinou ctností a přece tak hluboko se pokořoval a sebe jen za ubohého hříšníka měl. Jak teprv máme my o sobě smýšleti? Zač máme my sebe považovat? Ó, neoddávejme se pýše, domýšlivosti a klamně sebelásce. Nemysleme jen na své zásluhy. Nechtějme, aby se nám ostatní jen klaněli, ani se nedomnívejme, že bez nás svět se neobejde. Uznávejme rádi slabosti své a pokládejme se jen za nedostatečné nástroje v rukou božích.

Předsevzetí. Chci Boha denně prositi, aby mně dal co nejživěji poznati veškerou mou slabost a nedostatečnost.

Č á s t 2.

Sv. Klement pokořoval se před lidmi.

Úvaha. Pokora pravá musí se též ukazovati před lidmi. Neboť kdo se před Bohem považuje za slabého a hříšného tvora, musí si přát, aby ho též spolubližní za takového pova-

žovali a dle toho s ním zacházeli. Proto pravil svatý Klement: »Cestou pokory kráčí ten, kdo je sebelásky prost a nehledá a nežádá nic jiného než všem býti poddán a všem sloužiti. Pokorný je skromný a nečiní nic, čím by mohl nápadným býti, ani nepovažuje za vyšší osvětlení, co jen v smyslných náklonnostech a ve vlastní vůli základ svůj má. Naopak nejjistějším znamením pravé pokory jest, pokořování trpělivě, s láskou, ano s radostí přijímati.« Proto dával sv. Klement všem ostatním přednost a sobě vyhledával poslední místo a býval v odsuzování jiných nejméně opatrný. Jako představený nemluvil nikdy tonem pánovitým, ani nedával nikomu pocítiti svou moc a důstojnost. Naopak řeč jeho byla vždy prostá, nehledaná, srdečná, upřímná a důvěrná. Mohl-li jiným nějakou službu prokázati, vždy se z toho radoval. U stolu zpravidla ostatním posluhoval. Také kuchaři nezkušenému často pomáhal vařiti. S chudými a opovrženými nejraději se stýkal, jim pomáhal, je těšil a poučoval. Chudé sám vyhledával, kdežto bohatí a vznešení musili vyhledávati jej, chtěli-li s ním mluvit. Chvály lidské se bál a jí se vyhýbal. Byl-li však potupen, jako se mu to často stávalo zejména na ulicích ve Varšavě a ve Vídni, radoval se z toho. Když jednoho hráče v hostinci prosil o almužnu pro sirotky a tento samou zlostí mu do tváře naplil, pravil svatý Klement zcela klidně: »To je pro mne, ale teď mi také něco dejte pro ubohé sirotky.«

N a u č e n í. Cvičme se v pokoře před svými spolubližními hlavně dvojím způsobem: 1. Nepokládejme sebe za lepší ostatních, nýbrž sebe vždy zavrhuje a jiných předností rádi uzná-

vejme. Sebe zavrhuje, poněvadž nám Bůh tolik milostí dává a my jich tak málo používáme, ano i to dobré, co Bůh skrze nás činí, tolikerými nedokonalostmi poskvřujeme. A přednosti svých spolubližních uznávejme; neboť jsou to dary boží, které veškeré naší chvály zasluhují. A proto nehledejme nikdy chvály jiných, ale sami jiným vždy veškeru čest rádi vzdávejme. 2. Nevzpiřejme se proti pokořením, ale naopak radujme se, když nás jiní tupí a haní, ano sami poslední místo vždy sobě vyhledávejme a všem jen sloužití se snažme. A tak vždy jednejme, i kdyby se nám snad někdy zdálo, že tím na svém dobrém jméně škodu trpíme. Neboť nejlepší jméno má zajisté ten, kdo z lásky ke Kristu Pánu tak pohrdaným se stal, jako Kristus Pán sám z lásky k nam potupen býti chtěl, když mezi dvěma lotry na kříži umíral.

P ř e d s e v z e t í. Ve všech pokořeních chci volati se Žalmistou Páně: »Dobréf mi jest, že jsí ponížil mne.« (Žl. 118. 71.)

VII.

O mírnosti a tichosti sv. Klementa.

Příprava: 1. Představme si svatého Klementa, jak svatým klidem a nebeskou spokojeností všecek září.

2. Prosme Boha, abychom tichostí a mírností hleděli si nastrádati hojných zásluh pro nebe.

Č á s t 1.

Sv. Klement ovládl se neúnavně v otnosti tichosti a mírnosti.

Ú v a h a. Sv. Klement byl povahy velmi živé a popudlivé a snadno se cítil k vznětlivosti ponoukán. Avšak proti této slabosti bojoval neustále s rázností a vytrvalostí opravdu hrdinnou a stále bděl nad každým svým hnutím, aby mu již v zárodku předešel a je včas zkrotil, zmírnil a ztišil. A pochybil-li přece někdy na okamžik, ihned se hluboce pokořoval, chyby své litoval a s novým napětím sil slabost svou zas přemáhal. Malomyslným pro své slabosti nikdy nebyl, říká: „Děkuji Bohu denně, že na mne tu prchlivost dopouští, a rane jí zbaviti nechce; nebo tak jsem aspoň chráněn pýchy a donucován k pokoře.“ Svým přemáháním do-

sáhl konečně toho, že mu i v největším rozčilení jediný pohled k nebi dostačil, aby zas nabyl úplného klidu a pokoje.

N a u č e n í. Ctnostným není nikdo od narození. Ctnostnými musíme se teprv státi. Neboť ctnost je stálá a účinná náklonnost a způsobilost v konání dobrého a náklonnosti a způsobilosti té nabýváme jen s pomocí boží a vlastním svým přičiněním t. j. Bůh nám dává k tomu svých milostí, ale my sami musíme s milostí tou také spolupracovati, musíme zlým náklonnostem odpírati, pokušení k hříchu přemáhati a v ctnostech, v lásce, v čistotě, pokoře, poslušnosti, trpělivosti, mírnosti atd. se cvičiti. Toť tedy jediná cesta, která k ctnosti vede. Jen tak můžeme ctnostnými se státi. Tak stali se i svatí svatými. Nepřišli svatí už na svět, nýbrž stálým sebepřemáháním a cvičením se v ctnostech ctnostnými se státi musili. Nuže, následujme jejich příkladu a přičiňme se též, abychom sebepřemáháním ctnostnými, zvláště mírnými a tichými se stali.

P ř e d s e v z e t í. Chci často v srdci svém volati. Ježíši tichý a pokorný srdcem, učiň srdce mé podle srdce svého!

Č á s t 2.

Sv. Klement klidil hojné ovoce svaté své tichosti.

Ú v a h a »Blahoslavení tiší, neboť oni zemí vládnouti budou.« (Mat. 5. 4) Tak pravil Kristus Pán. Ctnost mírnosti a tichosti nese převzácné ovoce už zde na světě. Též sv. Klement ovoce toho okusil. 1. Svou mírností a tichostí nabyt především nezkaleného míru a pokoje, jehož mu

ani nejprudší bouře vzítí nemohly, tak že i k největším křivdám mlčel, ano z nich se radoval. 2. Mír a pokoj, který mu z duše hleděl, dodávaly mu vzezření nejvyšší milého a vábívého a upoutaly k němu všechny, kdož ho znali, neodolatelně. Zvláště ubozí hříšníci cítili se k němu jako nadpřirozenou mocí puzení. 3. Sv. Klement stal se útočištěm všech opuštěných. Je s veškerou láskou, přívětivostí a v pravdě otcovskou dobrotou vyhledával, poučoval, těšil, napomínal a k Bohu vedl. A musil-li koho též kárati, káral ho bez všelike trpkosti, přísně sice, ale zároveň otcovsky tak, že každé slovo hluboko do srdcí vnikalo. A byl-li někdy i více přísným, hleděl pokáraným hned zas tím větší laskavostí přísnost pocítenou osladiti.

N a u č e n í. K ctnostnému životu má nás mocně pobádati mimo jiné též veliký užitek, jež z křesťanských ctností čerpáme. Jest to užitek trojí: 1. stáváme se pány svých náklonností; 2. dobýváme si úcty a lásky svých spolubližních a 3. zasluhujeme si nejhojnějších milostí a jednou nevýslovné odměny nebeské. Proto nedávejme se obtížemi ctnostného života snadno zastrašiti. Zvláště si hledme tichosti a mirnosti a střežme se, abychom snad popudlivostí, zlostí, nedůtklivostí a netrpělivostí sobě a jiným žádných trpkých chvil nepřipravovali.

P ř e d s e v z e t í. Chci veškerou popudlivost v sobě potlačovati,

O lásce a úctě svatého Klementa k Panně Marii.

Příprava: 1. Představme si, jak svatý Klement o Panně Marii s takovou horlivostí kázal, že jednou po kázání, jsa už v sakristii, zvolal: »Ó, jak krásná jsi, přítelkyně má, jak krásná jsi!« (Píseň Šal. 1. 14.)

2. Prosme Boha za vroucí lásku k Nejbl. Panně Marii.

Č á s t 1.

Jak vroucně sv. Klement P. Marii miloval.

Ú v a h a. V lásce k Panně Marii dává nám sv. Klement příklad nejkrásnější. P. Marii miloval tak vroucně a dětinně, jak jen dobré dítě matku svou milovati může. Lásku tu prozrazoval při každé příležitosti. Často na P. Marii myslil a k ní vroucí povzdechy vysílal. Pannu Marii nazýval vždy jen matkou svou nebeskou neb Pannou nejblahoslavenější a nechtěl, aby ji někdo bez tohoto přívlastku jmenoval. Zejména cítil se připoutána k neposkvrněnému Početí, k bolestné Rodičce boží a k Panně Marii dobré rady, u níž nejraději hledával radu a útěchu ve

všech svých strastech a trampotách. Lásku pak, kterou hořelo jeho srdce, vléval též jiným. Nejbl. Pannu chváliti a pobožnost k ní rozšiřovati bylo jeho stálou snahou a jeho největší radostí. Všem co nejvřeleji doporučel, aby k této matce milosrdenství ve všech svých potřebách s veškerou důvěrou se utíkali a ji o pomoc a prostřednictví prosili. Zvláště tak činil na kazatelně a ve zpovědnici. Na kazatelně plynula mu řeč, mluvil-li o chválách Rodičky boží, jako sv. Bernardu byl pln vroucích citů a sv. nadšení. Nejvíce však nabádal hříšníky, aby P. Marii milovali a k ní se modlili aspoň denně jeden Zdravas Maria a je ujišťoval, budou-li k P. Marii se modliti, že jistě hříchů svých se zbaví a spasení věčného dojdou.

N a u č e n í. Láska k P. Marii jest naším největším štěstím. Nejblahoslavenější Panna miluje nás jako své dítky a vymáhá nám svými přímluvami u Boha nejhojnějších milostí. Skrze ni dosahujeme všeho, čeho nám třeba k štěstí časnému i věčnému. Ona nás sílí v slabostech, těší v zármutku, dodává nám mysli v úzkostech a pomáhá nám ve všech strastech duše i těla. Nuže, milujme tuto svou matku nebeskou z celého srdce a snažme se, abychom ji vždy víc a více milovali, k ní s dětinnou důvěrou vždy lnuli a u jejích nohou si hojných milostí vyprošovali.

P ř e d s e v z e t í. Budu se za dětinnou lásku a pevnou důvěru k Panně Marii vždy vroucně modliti a v její lásce veškeru svou pomoc a útěchu hledati.

Č á s t 2.

Jak sv. Klement P. Marii otil.

Ú v a h a. Sv. Klement uctíval Rodičku boží různými způsoby. Už jako malé dítě zvykl si postiti se vždy v sobotu ke cti a chvále Panny Marie. Tento zvyk zachovával až do své smrti. Svátky P. Marie oslavoval vždy s velikým nadšením a velikou pobožností. Obrazy Nejbl. Panny míval ve zvláštní úctě. Anděl Páně neopominul nikdy se modliti ani ve společnosti nebo na ulici, nebo ani v nejnáléhavějších pracích; vždy, i když zvonit neslyšel, na tuto modlitbu pama- toval. Také konal po celý svůj život se zvláštní zálibou poutě na místa mariánská. Tak navštívil Loretu v Itálii, Altöttink v Bavořích, Maria Cell ve Štyrsku a j. Nadšením a radostí na těchto místech až plakal a vroucími modlitbami největších milostí si vyprošoval. Nejvíce však uctí- val sv. Klement P. Marii modlitbou sv. růžence. Růženec nazýval svou knihovnou, poněvadž roz- jímáním o jednotlivých tajemstvích růžencových nabýval útěchy, posily, světla a svatého nadšení, jakého by v knihách sotva byl našel. Růženec modlil se neustále, i když po ulicích chodil, míval pod pláštěm vždy růženec v ruce. K této svaté modlitbě měl veškeru důvěru, zvláště však, když si obrácení nějakého hříšníka chtěl vypro- siti. Jednou pravil: „Kdykoliv jsem za hříšníka růženec se pomodlil, po každé dosáhl jsem jeho obrácení.“ Proto když byl k nemocným volán, cestou vždy růženec se modlíval. Také jiným růžence rád rozdával a je povzbuzoval, by touto modlitbou P. Marii neustále uctívali.

N a u č e n í. Zkoumejme, jakým způsobem jsme my P. Marii dosud uctívali a s jakou horli-

vostí jsme dosavadní své pobožnosti k Rodičce boží konali. Nečiní nám svědomí žádných výčitek? Nebyli jsme v úctě P. Marii snad až příliš nedbalí a neteční? Ó, polepšme se. Ctěme nejbl. P. Marii co nejvíc. Ať žádný den nemine, abychom této své nebeské Orodovnici zvláštní nějakou službu neprokázali. Ustanovme si, jak ji každý den uctívati budeme. Panna Maria nežadá sice od nás mnoho, nýbrž je spokojena i s každou malou službou, kterou ji uctíváme, ale co Panna Maria jistě od nás ode všech žádá, jest, abychom jí aspoň ty malé služby vytrvale a zbožně prokazovali, t. j. abychom služeb těch jednak nikdy neopominuli a jednak také se co nejvíc snažili, je v milosti boží bez těžkého hříchu na svědomí vždy konati.

Předsevzetí. Chci denně sv. růženec s veškerou pobožností se modliti a při něm zejména na ubohé hříšníky pamatovati.

IX.

O zbožnosti svatého Klementa.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak v chrámu Páně s věřícím lidem nejevroucnější modlitby k nebi vysílá.

2. Prosme Boha za dar zbožné modlitby.

Č á s t 1.

Sv. Klement byl mužem modlitby.

Úvaha. Mužem modlitby nazýváme toho, kdo vždy a všude s Bohem je spojen, na Boha všudy přítomného stále myslí, k Bohu každé chvíle i při práci i v hluku světa a v společnosti snadno zalétá a s Bohem nejraději se baví a volný svůj čas na modlitbách tráví. Takovým mužem byl též sv. Klement. Už jako dítě vyhledával si rád místo her jiných dětí tichý úkryt, aby se modlil; též ostatní děti k modlitbě napomínal často. Když jednou matka sv. Klementa se ptala přátel, co dělají, a oni odpověděli, že si krátí dlouhou chvíli, ptal se Klement, tehdy ještě malý hošík, co by to bylo, krátit si chvíli. Když mu to matka vysvětlila, řekl udiveně: »A proč se nemodlí? Když nemají práce, mají

se modlit. « On ovšem modlil se neustále. Zejména v pozdějších letech byl celý jeho život nepřetržitou modlitbou. Nebyl-li důležitou prací nějakou zaměstnán, vždy se modlil nebo rozjímal. Nejen doma a v kostele, ale i na oživených ulicích velikých měst a na dalekých a namáhavých misijnářských cestách bývala modlitba vždy stálým jeho zaměstnáním a nejmilejší jeho zábavou. Podobně napomínal i jiné, aby se horlivě modlili. Samému učenému ale pyšnému Jahnovi, svému strýci, jehož spisy později církev svatá zavrhla, domlouval, aby se více modlil, řka: »Jene, musíš se více modlit a méně číst, nebo jednou zle pohoříš.«

N a u č e n í. Přičiňme se, abychom byli též duchem modlitby tak proniknuti jako sv. Klement. Budeme-li míti ducha modlitby, budeme opravdu žítí s Bohem, skrze něho a pro něho a bude celý náš život a budou všechny naše práce jako jediným úkonem vroucí lásky k Bohu. K tomu dospějeme stálým cvičením se v modlitbě a horlivými prosbami, by nám Bůh ducha modlitby dáti ráčil.

P ř e d s e v z e t í. Chci Boha prositi, aby mne naučil se modlití.

Č á s t 2.

Sv. Klement hledal v modlitbě svou sílu.

Ú v a h a. Čím více poznával sv. Klement vlastní svou nečistost, tím více snažil se v modlitbách nabýti potřebných sil a milostí, jak praví sám Kristus Pán: Tlucte a bude vám otevřeno, hledejte a naleznete, prostě a bude vám dáno. Tak tloukl a hledal a prosil sv. Klement a ne nadarmo. Modlitba byla mu prame-

nem všeho dobra. Zde čerpal sílu, že lehce a snadno i nejhorším pokušením odolal, zde našel tolik útěchy, že i nejtrpčí a nejtěžší kříže s veselou myslí nesl, zde dosáhl rady a pomoci i v nejobtížnějších záležitostech svého života a svého úřadu, zde si vyprosil nejhojnějšího požehnání pro své apoštolské práce, zde nesčítaným zjednal obrácení a všech i těch největších milostí k jejich posvěcení: slovem na modlitbách dosáhl všeho, zač Boha žádal. Co v životě jeho nalézáme obdivuhodného, to vše bylo účinkem modlitby. Protože se modlil, pomohl mu Bůh: při všech překážkách dokončiti studia, povolal ho Bůh do Kongregace Nejsv. Vykupitele, žehnal Bůh missionářské jeho činnosti a učinil ho Bůh konečně i apoštolem Vídně. Sv. Klement mohl právem zvolati: „Spolu pak s ní přišlo mi všecko dobré a nesčíslná bohatství skrze ruce její.“ (Moudr. 7. 11.)

N a u č e n í. Modlitbou stáváme se užitečnými nástroji v ruce božích. Modlíme-li se, provádí Bůh s námi dobré úmysly své k spáse naší a k spáse nesčíslných duší. Proto modleme se, aby nám Bůh svých milostí udíleti mohl a tak vůle boží v nás a s námi vždy se děla.

Předsevzetí. Chci v zbožné modlitbě hledati posilu ve všech pracích a strastech svého povolání.

Rozjímání na svátek sv. Klementa (dne 15. března).

Sv. Klement věrným synem církve svaté.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak neohroženě církev sv. proti nepřátelům hájil a lidu u víře chladnému lásku a úctu k církvi svaté vštěpoval.

2. Prosme Boha, abychom vždy byli poslušnými a vděčnými dítkami církve sv.

Část 1.

Sv. Klement miloval církev sv.

Úvaha. K církvi sv. Inul sv. Klement láskou nejoddanější. Církev sv. nazýval vznešeným příbytkem velebnosti boží, skvělou korunou zdobící hlavu věčného krále, tajuplným tělem Kristovým, svatým nástrojem moudrosti a dobroty boží a naší duchovní matkou, skrze niž nás Bůh k spasení věčnému vede. Všechny předpisy a rozkazy církve, všechna její zařízení a cvičení byla mu vždy ctihodnými a svatými. Žil a cítil úplně v duchu církve; s ní se radoval, s ní se rmoutil; zvláště želel toho, že nevěrci tak zuřivě církev pronásledovali a že

věřící lid byl namnoze svých pastýřů oloupen anebo nehodnými nájemníky spravován, a proto vyzýval často lid k modlitbě, aby Bůh své církvi dobré a hodné pastýře seslati ráčil. Také práv církve sv. zastával se sv. Klement ze všech sil, ač mu bylo za to mnoho pronásledování snášeti. O rozšíření církve měl péči ustavičnou. Jednou na kázání zvolal: »Ó, kež by mi dal Bůh té milosti, abych všechny nevěrce a bludaře obrátiti mohl! Na svých rukou a na svých bedrách přinesl bych je do církve sv. katolické.« Za obrácení nevěrců a bludařů stále se modlil a mnoho jich také skutečně do lůna církve sv. přivedl. Pro všeobecné blaho církve byl neúnavně činným. V době kongressu konaného ve Vídni v listopadu r. 1814 byl sv. Klement dle svědectví kardinála Reisacha střediskem, kolem něhož katolicky smýšlející učenci se shromažďovali a nejvydatnější rady a pomoci nacházeli v boji proti rozkolnickým snahám směřujícím k založení národní od papeže skoro úpině neodvislé církve. Že tyto rozkolnické snahy hlavně při kongressu se jitřící nepřinesly církvi sv. v Německu a v Rakousku největších škod, je z veliké části zásluhou sv. Klementa.

N a u č e n í. Církev sv. je naše duchovní matka. Ona nás zrodila na křtu sv. k životu věčnému, ve svátosti pokání nás znovu s Bohem usmiřuje, živí nás tělem Krista Pána a prostředkuje nám všech milostí, kterých nám třeba, abychom jednou spasení došli. Ona má od Boha všecku moc, aby nás spaseny učinila, bez ní pro nás žádné spásy není. Proto milujme ji, ctěme ji a poslouchejme ji. Vše, čemu nás učí a co nám nařizuje, budiž nám tak svatým, jako by Bůh sám k nám mluvil.

P ř e d s e v z e t í. Chci si často připomínati slova sv. Cypriana: »Kdo nemá církve za matku, nemá Boha za otce.«

Č á s t 2.

Sv. Klement měl nejhlubší úctu k papeži.

Ú v a h a. Sv. Klement ctil papeže jako náměstka Kristova a hlavu církve sv. Řikával: »Kdo papeže slyší, Krista Pána samého slyší, a kdo pohrdá papežem, pohrdá samým Bohem.« Na všech papežových snahách a osudech bral živou účast a zaň horlivě se modlil sám i s věřícím lidem. Nejednou přispěl papeži i dobrou svou radou ku pomoci a to v záležitostech nejdůležitějších. Též papežských nunciů a kardinálů byl rádcem velmi oblíbeným a hledaným. Tak zabránil mnohému zlu, které církvi sv. a víře hrozilo a zlomil mnohý odpor těch, kteří církev pronásledovali. Úctu k papeži vštěpoval též svým posluchačům hlavně na kazatelně. Řikával: »Kdo nectí sv. Otce, nectí ani naší matky, církve sv. Kdo neposlouchá rozkazů sv. Otce, není ani poslušným synem církve Kristovy. Kdo za své rodiče se nemodlí, je nezdárným synem, a kdo za svatého Otce se nemodlí, je špatným křesťanem.«

N a u č e n í. Jako každá společnost, tak i církev sv. musí míti svou hlavu, která všechno řídí a spravuje a které všichni ostatní posluhají. Touto hlavou církve sv. ustanovil sám Kristus Pán sv. Petra a jeho nástupce, biskupa římského, papeže. Papež je tudíž náměstkem Kristovým a moc jeho je tatáž, kterou měl v církvi Kristus Pán. Proto je úřad papežský

nejvyšší a nejvznešenější a zasluhuje veškeré naší úcty. Ctěme tedy papeže a dbejme všech jeho slov a nařízení vždy co nejsvědomitěji. Neboť jen tak zalíbíme se Bohu a jen touto cestou dojdeme nejvyššího svého cíle, slávy nebeské. Kdo tak nečiní, jde zlými cestami k záhubě věčné. Největší hříšníci, jako Arius, Hus, Lutr, Kalvín a nesčetní jiní jsou nám toho smutným dokladem. Proč pak tito nešťastníci tak hrozně pobloudili a miliony lidí s sebou do věčné záhuby strhli? Jedině proto že z pýchy papežem, náměstkem Kristovým, pohrdli, od něho se odtrhli a mu poslušnost vypověděli. Proto ztratili i víru Kristovu a sešli s cesty spásy a bídně zahynuli. Ó, kéž nás Bůh podobného neštěstí chrání!

Předsevzetí. Chci za svatého Otce zvláště při mši sv. vždy nábožně se modlití.

Rozjímání v oktávě sv. Klementa.

I.

O lásce sv. Klementa k stavu řeholnímu.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak celou noc trvá na modlitbách, aby svému příteli Hüblovi vyprosil povolání k stavu řeholnímu.

2. Prosme Boha, aby nám dal vznešenost a prospěšnost stavu řeholního živě poznati.

Část 1.

Sv. Klement vážil si stavu řeholního.

Úvaha. Řeholníky a řeholnice Bohu zasvěcené považoval sv. Klement za okrasu a za sloupy církve sv. a kláštery nazýval pravým semenišťem ctností a pozemským rájem Bohu nade vše milým a pramenem nevysýchajícím chvály boží a příčinou nesčetných milostí, kterých Bůh udílí světu a kterých by svět od Boha jinak nedostal. Jedné řeholnici pravil: »Jak velikou milostí jest povolání k stavu řeholnímu a jakým štěstím a jakým vyznamenáním, poznáš až v hodině smrti. Všechna nádhera světa není před

důstojností stavu řeholního ničím. Proto také si toho tak vysoce vážil, že sám od Boha k stavu řeholnímu byl povolán, a dával svou nejhlubší úctu a lásku ke kongregaci, k níž náležel, všude na jevo. Svou úctu ku klášterům vůbec neostýchal se ani veřejně ukazovati a projevovati tím, že kdykoliv kolem nějakého kláštera šel, vždy dvakrát svou čepičku s hlavy snímal, jednou z úcty k nejsv. Svátosti a po druhé z úcty k těm, kteří v klášteře žijí a Bohu slouží.

N a u č e n í. Stav řeholní je stav vyšší dokonalost. Jest to stav vyvolených miláčků a přátel božích. V stavu řeholním žádá Bůh ode všech větší oběti než od těch, kteří ve světě žijí. Ale za to rozdává také všem, kteří v klášterích ctnostný život vedou, a nejen jim, ale též pro jejich zásluhy celému světu milostí nejhojnějších. Važme si tedy stavu řeholního co nejvíce a nespravujme se zásadami těch, kteří řeholní osoby jen tupí a všemi nadávkami zahrnují, domnívajíce se, že kdo světu a hříchu neslouží, jen hany zasluhuje.

P ř e d s e v z e t í. Chci stavu řeholního proti všem nepřátelům vždy horlivě se ujímati.

Č á s t 2.

Sv. Klement napomáhal k zvelebení a k rozkvětu stavu řeholního.

Ú v a h a. Sv. Klement byl od Boha vyvolen a povolán, aby Kongregaci Nejsvětějšího Vykupitele zavedl a rozšířil v severních krajích zaalpských. Tomuto účelu věnoval světec dokonce všechna léta svého řeholního života, pro

tento účel pracoval a trpěl až do posledního svého dechu. Jediný Bůh zná a dovede oceniti všechny zásluhy, kterých si sv. Klement o kongregaci dobyl. Nazýváme li jej z vděčnosti druhým zakladatelem kongregace, patří mu tato čest jistě vším právem. Avšak sv. Klement nepracoval jen pro rozšíření své kongregace, nýbrž staral se o zvelebení a rozkvět řeholního života vůbec. Často kázal ohnivými slovy o kráse života klášterního, aby tak v srdcích posluchačů co nejvíce roznítil úctu a lásku k stavu tomuto. O radách evangelických, dobrovolné a dokonalé chudobě, čistotě a poslušnosti mluvil s nadšením nejdojemnějším. Ty, kteří k stavu řeholnímu cítili se povolány, podporoval ze všech sil a pobízel, aby preveliké této milosti si vážili a jí nepohrdli. Mnohým sám milosti té u Boha vyprosil. Rozněcoval touhu po životě dokonalém všude, kde se mu naskytla k tomu vhodná příležitost. Kdykoliv slyšel o někom, že se věnoval a zasvětil službě boží v klášteře, míval z toho vždy velikou radost, ano mnohdy radostí i rukama tleskal jako dítě. Ale když naopak zase viděl kláštery zrušené a zbořené anebo v trestnice, kasárny, skladiště a pod. proměněné, rmoutil se velice, že na místech, kde druhdy dnem a nocí chvála Bohu se prozpěvovala a svaté duše dokonalý život vedly, teď jen světu se slouží a statky časné se hromadí aneb dokonce jen zločinci žijí a proklínajíce nucenou práci konají.

Naučení: Povolání k stavu řeholnímu jest jednou z největších milostí božích. Kdož tedy milosti té účastným se stal, ať jest Bohu za to vděčný a ctnostným životem ať povolání svého hodným se býti ukáže. Kteříž pak k stavu

vyšší dokonalosti povolání nejsou, ať tím svědomitěji se snaží přikázání boží a církevní zachovávat a tak sobě spásu věčnou hledí zajistiti. Kteří pak slyší v sobě hlas Boha volajícího je k stavu řeholnímu, nechť neodpírají milosti té a nedají se žádnými překážkami od vznešeného tohoto povolání zastrašiti. Neboť neuposlechnou-li Boha, domnívajíce se, že ve světě také spasení býti mohou, vydají se v největší nebezpečí, že jim Bůh pro jejich liknavost ani ve světě tolik milostí nedá, aby spasení došli. Ó, jak mnozí už zahynuli, protože pohrdli povoláním řeholním, k němuž je Bůh volal! Kéž nikdo z nás k těmto nešťastným jednou připočten nebude! Naopak prosme Boha, aby milosti povolání k stavu řeholnímu hojně lidem rozdával a jim všem pak nápomocen byl, do řehole nejen vstoupiti, ale též v svatém tomto stavu svatý život vésti.

P ř e d s e v z e t í. Budu se za řeholníky a za řeholnice modliti, aby vždy v duchu svého povolání svatě živi byli.

II.

O dobrovolné chudobě sv. Klementa.

P ř í p r a v a: 1. Představme si sv. Klementa, jak své spolubratry v nejhlubší bídě a nouzi postavené napomíná a těší, aby veškeré nedostatky s chudým Pánem Ježíšem trpělivě snášeli.

2. Prosme milého Spasitele, abychom jej v chudobě s veselou myslí následovali.

Č á s t 1.

Sv. Klement žil chudě.

Ú v a h a. Sv. Klement zakoušel chudobu často velmi citelně, zvláště při zakládání nových klášterů. Mnohdy mu byly nabídnuty poloviční zříceniny, tak že musil bydleti i pod krovem bez dveří a oken a vylézati do svého polozbořeného příbytku po žebříku. Spával jen na trochu slámy nebo na tvrdém dřevě. Stravu požíval též vždy jen chudičkou a hladu se natrpěl často dost a dost. Šat míval velmi obnošený, a děravé punčochy a roztrhaný oděv spravoval si sám. Žadných zbytečných věcí nikdy u sebe netrpěl; spokojoval se vždy jen s tím, co mu bylo nezbytně potřebným, ano často ani toho se mu

nedostávalo, nebo si toho dobrovolně odpíral. V pokoji svém měl všechno též prosté a chudé, bez všeliké ozdoby. Slovem vše, co na sobě měl a čeho užíval, prozrazovalo jen samou chudobu. Sv. Klement mohl vším právem zvolati se Žalmistou Páně: »Já pak nuzný jsem a chudý, Bože, spomозиž mi. Spomocník můj a vysvoboditel můj jsi Ty, Hospodine, neprodlévej.« (Žl. 69. 6.)

N a u č e n í. Svět má chudobu za hanbu a bojí se jí jako velikého neštěstí. My smýšlejme jinak. Kristus Pán nám dává příklad nejhlubší chudoby a zve nás, abychom ho následovali. Nuže jděme za ním, za tímto chudým božským Mistrem svým, každý v mezích svého stavu a svého povolání. Cesta chudoby je cesta královská, která vede k slávě nebeské, kdežto statky časné, čím více k nim lneš, tím spíše tě uvrhnou do hříchů a do záhuby věčné.

P ř e d s e v z e t í. Chci nedostatky v jídle a pití, v šatstvu a obydlí vždy s klidnou myslí snášeti.

Č á s t 2.

Sv. Klement byl ve své chudobě šťasten.

Ú v a h a. Chudoba sv. Klementa byla ctností. Světec byl chudý nejen zevně, ale též duchem, t. j. chudobu z lásky k Bohu miloval a zachovával a ji za základ vyšší dokonalosti a za nejlepší zaštitu a ochranu duchovního života považoval. O chudobě pravil: »Chudoba jest první z osmi blahoslavenství Kristových, jest cesta, kterou nám Kristus Pán po celý život od jeslí až k úplnému obnažení na kříži a pochování

v hrobě cizím ukazoval.« A právě proto cítil se sv. Klement v chudobě své též velmi šťastným. Čím více bylo srdce jeho všeliké náklonnosti k věcem pozemským vzdáleno, tím byl spokojenějším. A což ho mohlo též znepokojovati? Na ničem pozemském nevisel. Statky světskými pohrdal a nerad slyšel vychvalovati nádeheru světskou. Následky chudoby zakoušel rád a s veselou myslí. V nedostatcích viděl své poklady a své bohatství. Zejména pro přísné zachovávání chudoby v klášteřích jen hořel. Ano v r. 1802 psal samému vrchnímu svému představenému do Říma velmi důtklivé psaní, ve kterém co nejrozhodněji prosí, aby v kongregaci žádného zmírnění slibu chudoby povoleno nebylo. Tak opustil sv. Klement statky tohoto světa, ale našel za to poklady nebeské a spokojenost, jakou celý svět nám dáti nemůže.

N a u č e n í. Ctnost chudoby záleží podstatně v odtržení srdce od statků pozemských. Nemá tedy ten ještě ctnost chudoby, kdo je statků pozemských zbaven, kdo nic nemá, ale po statcích časných touží. A naopak může zas i boháč v ctnosti chudoby se cvičiti, nelpí-li jeho srdce na statcích tohoto světa. Proto očistíme srdce svá od náklonností k věcem pozemským, chceme-li ctnost chudoby si osvojiti. Toho zejména těm třeba, kteří slibem chudoby jsou vázáni. Neboť kdo chudobu zachovává jen zevně, jen dle jména, ale srdcem svým po světě bloudí a po jeho statcích nezřízeně se shání, ten se Bohu nelíbí a žádných zásluh pro nebe sobě nesbírá.

Předsevzetí. Vynasnažím se, abych nezřízené náklonnosti k věcem pozemským v sobě přemáhal.

O dokonalé čistotě sv. Klementa.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak mu nebeská čistota z očí a z tváře září a mu andělského vzezření dodává.

2. Prosme Boha, abychom svatou čistotou mu zalibiti se snažili.

Část 1.

Sv. Klement zachovával dokonalou čistotu.

Úvaha. Sv. Klement vážil si sv. čistoty velice. Považoval ji za drahocenný skvost a za svatební ozdobu duše od Boha k vyššímu životu povolané. Že si dokonalou čistotu zachová až do hrobu, umínil si pevně již v útlém mládí. Proto odmítl také jako tovaryš ve Vídni nabídnutí svého mistra, který mu vlastní svou dceru chtěl za manželku dáti. Úmysly sv. Klementa byly zcela jiné. Čistotu si vždy střežil s péčí a opatrností až žárlivou. Celý jeho zevnějšek, jeho slova, jeho chůze a každý jeho posuněk a pohyb srovnával se s ctností čistoty. Všecek skvěl se čistotou nebeskou. Kdekoliv se jen ukázal, všude vzbuzoval svým chováním svaté, cudné city.

Zvláště oči míval vždy sklopené a skoro zavřené, tak že i jeho důvěrní přátelé těžko mohli udati, jaké barvy oko jeho bylo. Ve styku se ženským pohlavím byl nejvýš opatrný. V rozmluvách se ženskými býval vždy vážný a dlouhým řečem se všemožně vyhýbal, vše moudře, ale rychle odbýváje. Ženské znal více po hlase než po tváři. Věda pak, že čistota je darem nebeským více než pokladem vlastní námahou dobytým, volal často k Bohu, k Panně Marii a k svatým, aby mu láska k čistotě a andělská mysl shůry dána byla. A modlibě své za dar sv. čistoty snažil se často též posty, bičováním a jinými kajícími skutky větší váhy dáti.

N a u č e n í. V knize Moudrosti čteme: »Ó, jak krásné jest čistotné plémě v skvělosti; nesmrtelná jest zajisté památka jeho, neboť i u Boha známé jest i u lidí. Když přítomno jest, následují ho, a když se vzdálí, žádají ho, a na věky korunované slaví vítězství dobytí odplatu bojů neposkvrněných.« (4. 1 — 2.) V těchto slovech vypisuje nám moudrý Šalomoun všecku vznešenost a krásu a prospěšnost sv. čistoty. Což by mohlo nás více ještě nabádati k čistotě než slova ta? Ó, vážme si tedy sv. čistoty co nejvíce a hledme si ji každý v stavu svém a dle povolání svého neporušenu zachovati všemi prostředky, které nám svatí příkladem svým na ruku dávají.

P ř e d s e v z e t í. Budu často, zejména však v pokušeních, k Bohu volati: »Srdce čisté stvoř ve mně, Bože, a ducha přímého obnov v útrokách mých.« (Žl. 5. 12.)

Č á s t 2.

Sv. Klement vstěpoval jiným lásku k čistotě.

Ú v a h a. K zachování čistoty povzbuzoval sv. Klement jiné neustále. O čistotě mluvil plamennými slovy a vzdával jí veškeru chválu. Čisté duše nazýval sestrami andělů. Modlitbám čistých duší přisuzoval zvláštní moc. Říkal: »Pán, jenž své nevěsty tolik miluje, zajisté vroucí jejich modlitby plnou měrou vyslyší. Když i pohanští Římané panny, vestálky zvané, tak ctili, že na jejich prosbu i zločincům k smrti odsouzeným život darovali, čím více zmohou u ženicha nebeského modlitby těch, kteří čistotu svou Bohu navždy zasvětili!« Udílel pak všem také velmi dobré rady, aby si čistotu vždy neporušenu zachovali. Zejména povzbuzoval k bdělosti, varoval všeho nebezpečí a pobízel k boji proti pokušením. Ve svých přednáškách i rozmluvách často opakoval: »Nosíme v sobě hada, k zlému nakloněnou smyslnou žádostivost; buďmež pozorni i na nejmenší její hnutí, a kdykoliv se začne probouzet, hned ji potlačujeme. Špatných myšlenek dbejme tolik, co listí padajícího se stromu anebo co křičící a nadávající ženy; jděme klidně a směle svou cestou dále, jako bychom nic neviděli a nic neslyšeli. Zlých myšlenek bojme se i po sv. zповědi, neboť všech pokušení a zlých náklonností nás zповěď sama ještě nezbavuje. Pokušení může se i po zповědi zas vrátit. Proto choďme opatrně, abychom do starých hříchů zas nepadli. Nosíme drahocenný poklad v křehké nádobě. Zvláště si nečiňme pokušení sami, vydávajíce se v nebezpečí hřichu. Ženské doporučujte raději Bohu, než abyste s nimi více než co je nezbytně nutno

rozmlouvali. Dokud ženské neodložily svých slabostí, jako sv. Terezie, jsou nebezpečny.«

N a u č e n í. Spravujme se radami a napomenutími, které nám sv. Klement dává, vždy svědomitě. Toť jsou výtečné zbraně, kterými jistě vítězství dobudeme. A vítězství to jest veliké a veškeré námahy hodné. Kristus Pán sám nás k němu zve slovy: »Blahoslavení čistého srdce; neboť oni Boha viděti budou.« (Mat. 5. 8.) Zvláště se bojme, abychom pod rouškou zbožnosti a ctnosti nehověli smyslným náklonnostem k druhému pohlaví. Nemysleme si snad, že zbožnost nás hříchu uchrání, oddáváme-li se při tom smyslnosti, ani si nenamlouvejme, že smyslnost sama ještě hříchem není. Dosti na tom, že smyslnost a smyslná zbožnost jest velikým a blízkým nebezpečím k hříchu pro každého a že nesčetní už touto cestou nejhoršími hříšníky se stali. Proto nechceme-li sami jednou do hříchu padnouti, odpírejme co nejrozhodněji všemu, co více tělu než Bohu se líbí, a neslužme smyslnosti, domnívajíce se, že vůli boží hledáme.

P ř e d s e z e t í. Ustanovím sobě, kterého prostředku k zachování čistoty nejvíce užívati budu.

IV.

O hrdinné poslušnosti sv. Klementa.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak s nehlubší úctou a dětinnou oddaností podrobuje se všem přáním vyšších svých představených.

2. Prosme milého Spasitele za posilu abychom svou vůlí nikdy od poslušnosti odvésti se nedali.

Č á s t 1.

Sv. Klement vážil si vysoce poslušnosti.

Ú v a h a. Sv. Klement cenil poslušnost tím více, čím živěji poznával vznešenost a prospěšnost této ctnosti. A vznešeností sv. poslušnosti byl všecek proniknut. Poslušnost nazýval největší obětí, ano obětí všech obětí, bez níž nemá žádná ctnost žádné ceny. Proto pravil též, že ďábel poslušnosti tolik se bojí a ji nikterak pochopiti nedovede. Říkal: »Ďábel je chytřejší všech lidí, ví a pochopuje všecko, jen ne pokoru a poslušnost.« Zejména v řeholním životě měl svatý Klement poslušnost za věc nejdůležitější a nazýval ji hlavním pilířem vyšší dokonalosti a životní silou osob řeholních. Nejinak smýšlel též

o velikém užitku poslušnosti, řka: »Poslušnost klade sekeru ke kořenu a dává všemu jednání úplnou jistotu. Kdo poslouchá, nemůže blouditi, byť i představený bloudil.« Mimo to nazýval poslušnost pramenem nejhojnějších milostí a cestou příinou k nejvyšší slávě nebeské, a poukazoval zároveň i na to, jak lehká a snadná jest poslušnost. Privil: »O, jak snadno a sladko jest poslouchati a jak těžko jest poroučeti! Od Abrahama žádal Bůh jediného syna Isáka a Abraham poslechl a šel Isáka obětovat. To byla obět hrdinná. A co žádá Bůh od nás? Ó, jak malou, nepatrnou obět jen! Nuže, poslouvejme vždy tím ochotněji a s tím větší radostí!«

N a u č e n í. V poslušnosti přinášíme Bohu v obět svou vůli a činíme vůli boží vůli svou. Bůh tedy bere takřka všecku zodpovědnost za vše, co činíme, sám na sebe a vykonává vše, co činíme, spíše on sám skrze nás. Proto stává se v poslušnosti každý i ten nejmenší náš skutek zvláštní měrou dílem Boha samého, a nabývá tak převeliké ceny a záslužnosti. Ó, přemýšlejme o této vznešenosti a záslužnosti svaté poslušnosti často. Tak naučíme se jistě poslouchati.

P ř e d s e v z e t í. Budu v rozkazech svých představených, kteří mne na místě božím spravují, zvláště pak v pokynech svého duchovního vůdce, vždy vůli boží spatřovati.

Č á s t 2.

Sv. Klement spravoval se ve všem poslušností.

Ú v a h a. »Raději umřítí než neposlechnouti,« říkával vždy svatý Klement. Této zásadě

přivykl už v mládí. Už matka žádala od něho ve všem naprostou poslušnost; i když se chtěl postiti, musil si k tomu po každé dovolení vyprositi. Tím svědomitěji dbal pak poslušnosti v letech pozdějších. Svému vrchnímu představenému v Římě psával vždy s největší uctívostí a poddaností. Z každého slova bylo lze poznati poslušného syna, vše dýchalo duchem dokonalé poslušnosti, nikde žádné stopy nějaké svéhlavosti, nějakého odporu. Důležitého nepodnikl nikdy nic bez vědomí a svolení vyšších představených; jich se vždy tázal o radu. Nad zachováváním poslušnosti bděl velice a chyby proti této ctnosti káral přísně. S toužou svědomitostí zachovával též všechny předpisy svaté řehole a dával tak všem nejlepší příklad; i ta nejmenší pravidla považoval za svou svatou povinnost. Říkal: »Kdo malých věcí dbá, bude dokonalým. Mnozí by rádi veliké věci konali, ale malých zanedbávají. Kdo však neváží si věcí malých, velikých není hoden.« Proto od zachovávání řehole nikdy se neosvobodil a ku předepsaným cvičením přicházel vždy první a denního pořádku nikdy neporušil, říká: »Kdo pořádek zachovává, plní vůli boží.« Totéž žádal i od svých poddaných. Jednomu knězi, který přišel k společnému rozjímání pozdě a se omlouval, že někoho zpovídal, řekl: »Co jste tímto způsobem učinil, učinil jste pro ďábla.«

N a u č e n í. Plňme vůli svých představených vždy svědomitě a ochotně. Svědomitě, t. j. nečiniťme nic, co by se povinné poslušnosti protivilo a jen znamením naší samolásky, svévůle a umírněnosti bylo. Ochotně, t. j. ne z donucení, s reptáním a nespokojeně, nýbrž

s radostí a veselou myslí. Jen tehdy líbí se poslušnost naše Bohu, když rádi a dokonale činíme vše, co nám představení na místě božím nařizují. A zdá-li se nám mnohdy poslušnost dokonalá býti příliš těžkou, ó, vzpomeňme si na milého Spasitele, který z lásky k nám stal se poslušným až k smrti kříže. V jeho ranách a v jeho přehořkém umučení najdeme jistě dosti příčin a pohnutek, abychom pro svatou poslušnost ochotni byli vždy všecko trpěti. Tak se učili poslušnosti svatí, tak se jí učme i my.

P ř e d s e v z e t í. Všeliký odpor proti poslušnosti budu rozhodně přemáhati.

V.

O umrtvenosti sv. Klementa.

P ř í p r a v a : 1. Představme si sv. Klementa, jak s těžkým křížem na ramenou koná pouť z poustevny své do kostela Milfronského.

2. Prosme Boha za pomoc, abychom smyslnost svou vždy krotili a ji umrtvováním vůli boží podrobovali.

Č á s t 1.

Sv. Klement umrtvoval své smysly.

Ú v a h a. V umrtvování byl sv. Klement pravým hrdinou. Všeho pohodlí vždy se bál, ale v nepohodlí všeho druhu míval své zalíbení. Co zakusil zimy a horka, hladu a žízně, únavy a vysílení při zakládání nových klášterů, v pracích apoštolských, ve zpovědnici a u lůžka nemocných, zvláště však na svých dalekých cestách z Vídně do Říma, z Říma do Polska, z Polska do Švýcar, z Bavor až do Francie, které všechny konal pěšky za všelike nepohody i v churavosti, v sněhu i v dešti: to vše nelze ani popsati. K tomu si ukládal též sám rozmanitá umrtvení. Už jako poustevník nosil těžký kříž z kajícího

do kostela Milfronského. Bděl mnoho a vstával časně z rána. Co se jídla a pití týče, můžeme říci, že skoro celý jeho život byl neustálý půst. Už jako malé dítě ukládal si časté posty. Jako kněz jídal po celou postní dobu vždy jen večer i při nejúpornějších pracích. Kávy nikdy nepil. Také nikdy nesnídal. Lahodných jídel nechtěl se ani dotknouti, říkáje: »To je pro mne příliš dobré!« A když i jedl, požil vždy jen něco málo, a to jen jako na chvat; měl ve zvyku při jídle vždy ostatním posluhovati. Ano i v den svého vysvěcení na kněze přísluhoval u stolu. A byla-li jídla hodně nechutná, a to se stávalo často, poněvadž měl kuchaře nevyzvičeného, děkoval za to Bohu. Vína do svého 40. roku ani neokusil, ačkoliv jeho otec byl vinařem. A v pozdějších letech pil jen málo, a to jen z nutné potřeby, pro posilněnou. Mimo to mu ukládali i jeho nepřátelé mnoho umrtvení. Tak byl na př. dle výpovědi jednoho svědka v Polsku jednou na rukou a nohou spoután a do podzemního tmavého a vlhkého žaláře uvržen, tak že se ani ropuchám přes něj lezoucím ubrániti nemohl.

N a u č e n í. Přirovejme umrtvování svá k umrtvení sv. Klementa. Ó, jaký to rozdíl! Snad nás každá maličkost, která naší choulostivosti a smyslnosti a pohodlnosti jen trochu vhod nebyla, přivedla nejednou z rovnováhy a nás všecky rozdráždila. A o nějakém dobrovolném opravdovém umrtvení snad jsme jen slyšeli vyprávět jako o nějakém zakletém zámku, do kterého nám nic nebylo. Zkoumejme se, zda nám podobných výčitek svědomí nečiní aspoň z části. A poznáme-li se vinnými, nešetřejme v této své zchoulostivělosti a nebuďme déle žádnými otroky svých smyslných

chtíčů, aby nás neopanovaly a neuvrhly v záhubu časnou i věčnou.

Předsevzetí. V čem jsem dosud své smyslnosti nejvíc hověl, v tom ji budu ode dneška zvláště umrtvovati.

Č á s t 2.

Svatý Klement nabádal jiné k umrtvenosti.

Ú v a h a. Svátý Klement považoval umrtvenost za nutný prostředek duchovního života. Proto všechny velmi důtklivě napomínal, aby smyslnost svou umrtvovali. Nežádal však ode všech stejnou míru umrtvenosti. Říkal: »Různí různě umrtvovati se mají zevními skutky kajícími, ne všichni stejnou měrou ani tímže způsobem. Komu Bůh víc dává, od toho víc žádá. Z té příčiny chtěl, aby ti, kteří větší ctností vynikati mají, také víc se umrtvovali. Zejména misionářům kladl často na srdce, aby hojným umrtvováním učinili se schopnými snášeti práce a obtíže úřadu svého. Nejmenší pak míru umrtvenosti chtěl od těch, kterým doporučil, aby aspoň své práce a své nemoci Bohu v obět přinášeli a nepohody počasí trpělivě nesli a aspoň někdy nějaké malé umrtvení dobrovolně sobě ukládali. Říkal: »Taková malá umrtvení jsou velmi Bohu milá a nám velice prospěšná. Tímto způsobem můžeme se umrtvovati při rozličných vhodných příležitostech, ale číňme tak vždy bez nucení a bez nepokoje. Na př. požívám-li pokrmů, nechám nějakou maličkost státi, dívám-li se na něco, umíním si, že si ten neb onen pohled odepřu, mluvím-li s někým, zdržím se sem tam některého slova a vyslechnu raději jiné. Podobným způsobem můžeme každý den se umrtvovati, aniž by nás to mnoho stálo.«

N a u č e n í. Umrtnost jest nám ze dvojí příčiny velice potřebná: 1. Umrtností činíme zadost za své hříchy a potíráme v sobě zlé a hříšné náklonnosti. 2. Zároveň pak nám umrtnost pomáhá k ctnostnému životu, poněvadž nás činí silnými a obětovnými v konání dobrých skutků. Nuže, umrtvujme se rádi. Tak nabudeme větších sil, abychom hříchu odporovali a v ctnostech více prospívali. Toť bude nám pak nejkrásnější odměnou za to, že jsme umrtnými byli.

P ř e d s e v z e t í. Při zpytování svědomí uložím sobě vždy nějaké umrtnění za pokání, abych tak hříchů lépe se varovati naučil.

VI.

O lásce sv. Klementa ke kříži.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak v útrapách svých odmítá veškeru útěchu přátel řka: »Z lásky k Bohu trpěti jest největší mou blažeností na světě.«

2. Prosme Boha za milost, abychom též z utrpení svých se radovali.

Č á s t 1.

Sv. Klement snášel rád všechna příkoří mu činěná.

Ú v a h a. Sv. Klement byl od Boha velmi těžce zkoušen. Musil snášeti utrpení všeho druhu. Vizme, jak ho především neustále pronásledovali jeho nepřátelé, od nichž neměl nikdy pokoje. Ve Varšavě, ve Švýcařích, v Bavorsku i ve Vídni byl stále osočován a pomlouván, posmíván, hyzděn a tupen. Všechny i nejhorší ohavnosti byly o něm roztrušovány. Všech nepořádků a všeho zla byla jemu vina kladena. Potupné písně byly o něm skládány a spisy na cti utrhačné ve velikém množství mezi lid rozhozovány. Noviny sršely záštím proti němu a proti jeho apoštolské činnosti. Ve všech hostin-

cích, krčmách a dílnách, i na veřejných ulicích a tržištích nadávalo se naň a lhalo, jakoby nebylo horšího člověka na světě. V divadlech vystupovali herci v šatě Redemptoristů, hrajíce úlohy padouchů a svůdníků. Též vládní úřady jednaly se sv. Klementem nejednou jako s nějakým nebezpečným rušitelem pokoje. Ano ani církevní úřady nebyly mu vždycky příznivy a mnozí kněží ze závidosti, že ctnostného jeho života a svaté jeho horlivosti snést nemohli, tupili jej a zaháněli od svých příbytků jako blázna a tuláka. A hle, sv. Klement snášel to vše klidně a tiše. Věděl, že koho Bůh miluje, toho křížkem navštěvuje. Považoval tedy všechna pronásledování za důkaz lásky boží a Bohu za to děkoval. Nenaříkal, nestěžoval si, nečinil nikomu výčitek, spíše ještě své nepřátele omlouval, za ně se modlil a kde mohl jim dobrodiní prokázal. Když mu na př. od jednoho zuřivce byla vytlučena okna, šel za něho sloužit mši svatou, místo aby se dovolával spravedlnosti světské. A jiného zas ošetřoval jako dobrý otec, ačkoliv od něho právě před tím musil slyšeti jen nejhrubší nadávky a zlořečení. Podobně splácel i jiným svým nepřátelům zlé dobrým. Miloval protivníky své tím více, čím více ho pronásledovali.

N a u č e n í. Bůh dopouští snad i na nás různá utrpení, zejména mnohá pronásledování, příkoří a útisky nepřátel. Buďme přesvědčeni, že má při tom nejlepší úmysly. Činí tak, abychom za své hříchy zadost činili, od světa a jeho marností se lépe odtrhli, více na věčnost pamatovali a hojných zásluh pro nebe sobě zjednali. Užitek tedy, jež z utrpení svých čerpáme a máme, jest hojný. Proto nesme

kříže své trpělivě a s radostí. A vyprošujme si často od Boha milostí k tomu potřebných.

P ř e d s e v z e t í. Abych v utrpeních svých neklesal na mysli, budu si připomínati radost a slávu, kterou mi Bůh za to připravuje v nebi.

Č á s t 2.

Sv. Klement zachoval si veselou mysl v pokušeních a v opuštěnosti.

Ú v a h a. Sv. Klement byl často navštěvován i různými pokušeními a velikou vnitřní opuštěností. Sám jednou se přiznal, že hořkostí, kterých zažil, nikdo nezná, že jediný Bůh je světu jednou na věčnosti ukáže. Ale sv. Klement neztrácel při tom nikdy klidné a veselé mysli. Byl vždy přesvědčen, že strach a úzkostlivost, truchlivost a malomyslnost každému jen škodí. Znal úskok ďábla, který se snaží duše uvést ve zmatek, aby je pak tím snáze mohl k hříchu svěsti. Proto napomínal sv. Klement kajícíky, aby co nejrozhodněji vždy bojovali proti všeliké úzkostlivosti a malomyslnosti, a aby si hleděli vždy zachovati klidnou a veselou mysl, i kdyby sebe prudší bouře pokušení a útrap duševních jimi zmítaly. Říkal: »Nereptejme nikdy proti dopuštění božímu, ani kdybychom opuštěností vně i vnitř trápeni byli. Jak pak bychom mohli říci, že Boha milujeme z celého srdce, kdybychom v utrpeních lásku svou jemu na jevo dáti nechtěli. Tím více Boha milujeme, s čím větší radostí z lásky k němu trpíme.«

N a u č e n í. S čím větší láskou a ochotností snášíme útrapy své, tím snazšími jsou nám a tím i hojnějšími zásluh sobě zjednávané,

kdežto nespokojenost a úzkostlivost nám všecko jen ztrpčuje a nás i o zásluhy olupuje. Proto svatí, ač tak nevýslovně trpěti musili, muk svých jakoby ani nebyli cítili, poněvadž trpěli rádi. Za to však mnozí lidé netrpělivostí svou jsou tak znepokojováni, že mnohdy i lecjaká malichernost je až k zoufání dožene. Ó, buďme podobni svatým a trpme rádi a nespravujme se příkladem těch, kteří neznajíce Boha ani pro něho trpěti nedovedou.

Předsevzetí. Budu si připomínati příklad svatých, abych se od nich naučil útrapy své s radostí snášeti.

O úctě sv. Klementa k Nejsv. Svátosti.

Příprava: 1. Představme si svatého Klementa, jak všecek láskou roznícen klaní se Nejsv. Svátosti Oltární.

2. Prosme Boha, aby nás touže láskou, kterou sv. Klement k převelebné Svátosti hořel, též roznítiti ráčil.

Část 1.

Úcta sv. Klementa k Nejsv. Svátosti byla vroucí.

Úvaha. Sv. Klement dával hlubokou svou úctou k Nejsv. Svátosti hlavně trojím způsobem na jevo: 1. Navštěvoval často milého Spasitele v převelebné Svátosti skrytého. Nazýval jej svým nejdrahocennějším pokladem na světě. Už jako dítě chodil velice rád do kostela a tam před oltářem dlouho na modlitbách trval. V pozdějších letech byly mu tyto návštěvy Nejsv. Svátosti nejsladší útěchou ve všech strastech. Před velebnou Svátostí strávil často celé hodiny nejen ve dne, ale i v noci. Kostely, kde byla velebná Svátost vystavena, vábily ho nejvíce. Dětinou jeho důvěru a vroucí jeho vzdechy

před touto Svátostí obdivovali všichni. Zvláště ve Varšavě měl ze své světničky okno do kostela právě k oltáři; u tohoto okna nalézal své nebe na zemi; tam nejraději dlel, tam se modlil a rozjímal, pracoval i se bavil. 2. Konal velice rád všecky i nejmenší obřady s Nejsv. Svátostí spojené. Míval často požehnání, přenášel Nejsv. Svátost, podával sv. přijímání a přísluhoval při službách božích. To vše činil vždy s největší ochotou a radostí a s nejpříkladnější, opravdu svatou úctou. I když kostelem pouze kráčel, jevil největší úctu a byl do sebe všecek pohřížen. 3. Hlavně však sloužil mši sv. se zbožností, úctou a láskou andělskou. Vážil si toho velmi, že byl knězem, pravým to Křištofem, Krista Pána nosícím a obětujícím. Po této důstojnosti toužil už v útlém mládí, kdy ho jen žertem lidé Křištofem nazývali, vidouce ho s dítětem na rukou roznášeti pečivo. Všecky i nejmenší předpisy při mši sv. zachovával velice důstojně a svědomitě. Spjoval upřímnou a vroucí zbožnost s vznešenou a nestrojenou důstojností. Nejednou míval při mši sv. oči plny slz. Byly to slzy radosti, vděčnosti a lásky.

N a u č e n í. Kristus Pán v Nejsv. Svátosti jest veškeré naší úcty a lásky jistě nejplnější měrou hoden. Onť naším Bohem a svrchovaným Pánem a zároveň naším největším dobrodincem; z lásky k nám nejen že zemřel na kříži, ale opouští nebe a všecku slávu svoji a přebývá zde mezi námi v převelebné Svátosti, aby za nás při mši sv. denně znovu se obětoval a nás ve sv. přijímání nejsv. tělem svým živil. Proto neodpírejme jemu úcty a lásky povinné. Chovejme se v jeho chrámech vždy uctivě, navštěvujme ho ve velebné Svátosti a zejména važme

si nejdražší oběti mše sv. A čím více ve svém povolání příležitosti k tomu máme, tím více se snažme, abychom Kristu Pánu svátostnému veškeru svou úctu a lásku vždy na jevo dávali.

P ř e d s e v z e t í. Budu v kostele vždy toho pamětliv, že Kristus Pán v Nejsv. Svátosti přítomný mne vidí.

Č á s t 2.

Úcta a láska sv. Klementa k Nejsv. Svátosti byla účinnou.

Ú v a h a. Láska a úcta sv. Klementa k Nejsv. Svátosti byla ohněm, který vše uchvacuje a šíří se dál a dále. To jest sv. Klement nepřechovával jen lásku v srdci svém, nýbrž také činil vše, co k oslavě Krista Pána v převelebné Svátosti a k rozšíření jeho úcty sloužiti mohlo. Především staral se o čistotu a výzdobu kostela, pořizoval krásné oltáře, obrazy a sochy, a často sám kostel čistil a oltáře strojil, nedbaje při tom žádných výloh. Slavné služby boží a svaté požehnání, zvláště však slavnost Božího Těla a výstav Nejsv. Svátosti konal s okázalostí skoro až přepychovou, aby tak milého Spasitele jednak uctil, jednak co nejvíce lidí do kostela přivábil. Také, kde jen mohl, zaváděl 40hodinovou pobožnost, jakož i každodenní uctívání převelebné Svátosti. Mluvil a kázal o lásce Krista Pána svátostného vždy s ohněm a láskou Serafína a uchvacoval všechny své posluchače. Lásku k Nejsv. Svátosti doporučel všem, zejména kajcům a napomínal je, aby jdouce kolem kostela, hlavy obnažovali a Krista Pána ve velebné Svátosti pozdravovali a jej rádi navštěvovali a před ním v chrámě vždy co nejuctivěji se chochovali. Také bylo jeho největší blažeností,

mohl-li věřící k častému, ano každodennímu sv. přijímání nabádati.

Naučení. Nejsvětější Svátost Oltářní je střediskem zbožného života. Kde se Nejsv. Svátost Oltářní uctívá, tam je lid nábožensky probudilý, váží si sv. víry a církve sv., chodí do kostela, čerpá z pramene milostí, přijímá svátosti, modlí se a zachovává přikázání boží i církevní, slovem, kde se velebná Svátost uctívá, tam vede lid horlivý zbožný život. Proto svatí věřícím úctu a lásku ke Kristu svátostnému vždy s tak neúnavnou horlivostí vštěpovali a všechny k Nejsv. Svátosti co nejvíce připoutati se snažili. Ó, buďme v této horlivosti i my svatým podobní a následujme zvláště sv. Klementa. Pro rozšíření úcty k Nejsv. Svátosti nebudiž nám žádná námaha a žádná obět příliš těžkou. Zejména však přičiňme se, abychom sami dobrým příkladem ostatním předcházeli a Kristu Pánu v převelebné Svátosti veškeru úctu a lásku vždy prokazovali.

P ř e d s e v z e t í. Ustanovím si, co zvláště pro rozšíření úcty k Nejsv. Svátosti činiti budu.

VIII.

Sv. Klement u cíle své pozemské pouti.

Příprava: 1. Představme si sv. Klementa, jak mezi modlitbou Anděl Páně klidně a tiše umírá.

2. Prosme Boha za vytrvání v dobrém a za šťastnou hodinku smrti.

Část 1.

Sv. Klement dobře se k smrti připravil.

Úvaha. Příprava sv. Klementa k smrti byla hlavně trojí: 1. Pamatoval vždy na věčnost. V kázáních, ve zpovědnici, v přátelských rozhovorech a při každé příležitosti snadno věčné pravdy všem připomínal. Bylo viděti, že sám pravdami těmito neustále se zabývá. Svým protivníkům, kteří mu po nespravedlivém vyšetřování pravili: »Teď jsme hotovi«, řekl: »Nikoliv, ještě na nás čeká soud boží.« Jinochům (v kostele se smějícím pravil: »Smějte se jen, smějte. Kdo se směje naposled, směje se nejlépe.« Vzpomínku na poslední věci člověka považoval za nejmocnější prostředek vyburcovati hříšníka z hříšné jeho netečnosti a za zvláštní pomoc v pokušeních a za vydatnou pobídku ke konání

dobrého. Říkal: »Žijme vždy tak, jak si budeme jednou v hodině smrti a na soudu božím přát, abychom byli žili.« Zejména slova: »Hrozněť jest upadnouti v ruce Boha živého«, vycházela často z jeho úst, tak že mu mnozí i přísnost vytýkali. On však odpovídal: »Třeba býti přísným, poněvadž všeobecná náboženská netečnost jinak lépe vyléčiti se nedá.« 2. Pracoval vždy pro věčnost. Času si nejvšy vážil, rka: »Čas má tutěž cenu, jako věčnost; často na jediném okamžiku závisí, přijde-li kdo do nebe nebo ne; v každém okamžiku můžeme Boha a celé nebe získati, ale okamžik, jehož jsme dobře nepoužili, je na vždy ztracen.« Proto času velmi dobře používal a neustále pracemi až do únavy se zaměstnával, ano i na smrtelné posteli ještě kajícíky zpovídal, poučoval a těšil; též všecky ostatní k použití času až do posledního svého dechu stále a velmi důtklivě napomínal. 3. Cokoliv pak činil, vše činil s dobrým úmyslem. Sebe nikdy nehledal, ani své chvály ani svého pohodlí, marnými ohledy lidskými pohrdal, světu a choutkám jeho sloužití nechtěl, úskoků ďábelských se bál, vystříhaje se, aby pod záminkou dobra nehověl jen zhoubným slabostem. Slovem, cokoliv činil, činil z pouhé a čisté a svaté lásky k Bohu říkáje: »Buďme opatrní, abychom jedině pro Boha žili, pracovali a trpěli. Neboť jednou budeme ze všeho počet klásti, i to dobré bude souditi Bůh, jak čteme v Písmě sv. »Sion s pochodněmi a Jerusalem se svítilnami prohlédnu.«

N a u č e n í. Připravujme se na smrt i my. Nemysleme, že jsme mladí a zdraví, že máme času ještě dost. »Nevíme ani dne ani hodiny.« Léta minou rychle, a kdy nás Bůh povolá, nevíme; snad v nejlepších letech, jako nesčetné

jiné, a z nenadání. Bůh to ví. Buďme moudří a opatrní a začněme s přípravou včas, čím dříve, tím lépe. Dobrá šťastná smrt je nejdůležitější naší záležitostí; k takové záležitosti je třeba dlouhé a důkladné přípravy, chceme-li spásu svou zabezpečiti. Spravujme se příkladem svatého Klementa.

Předsevzetí. Při všem, co činiti budu, chci si klásti otázku: »Jak obstojím jednou na věčnosti?«

Část 2.

Sv. Klement svatě zemřel.

Úvaha. Sv. Klement ulehl teprv šest dní před smrtí, jsa pracemi všecek vysílen. Na smrtelné posteli dával nejlepší příklad svatě trpělivosti, naprosté poslušnosti a dokonalé odevzdanosti do vůle boží. Všecky bolesti snášel tiše, nenaříkaje ani jediným slovem. Jen v prvních dnech někdy pro úlevu s boku na bok se obrátil. Ale když ho P. Madlener napomenul, aby z lásky k Ježíši Kristu pokojně ležeti zůstal, sepjal ruce a pravil: »Ano, ano«, a od té chvíle až do své smrti zůstal klidně ležeti. O žádné úlevě nechtěl už slyšeti. Též lékařů poslouchal s veškerou svědomitostí. Přátelům jej těšícím odpovídal: »Co Bůh chce a jak Bůh chce a kdy Bůh chce.« Poslední dva dny nemluvil, jsa neustále pohřížen v modlitbách. Svátosti umírajících přijal s andělskou zbožností a setrval se sepjatýma rukama dlouho v díkůčinění. Konečně ve středu 15. března, právě když poledne zvonili, napomenul ještě své přátele, kteří ho přišli navští-

viti, aby se pomodlili Anděl Páně. Přátelé poklekli a modlili se. Když však se pomodlili a k posteli přistoupili, našli sluhu božího už mrtvého. Zemřel mezi modlitbou tise a nepozorovaně chudý jak chudě byl živ, v chudičkém pokojíčku, na chudé a tvrdé posteli. Ale čím chudší byl ve své smrti, tím větší slávy došel po smrti. Hned po smrti jali se ho všichni uctívati jako velikého světce a snažili se opatřiti si po něm nějakou památku. Pohřeb mu vystrojili jako knížeti. Účast lidu všech tříd a všech stavů byla ohromná. Byl to pravý vítězoslavný průvod. V moři světel nesena byla mrtvola do chrámu sv. Štěpána a odtud druhého dne přenesena do Maria-Enzersdorfu nedaleko Vídně a tam na hřbitově pochována. Později však byly ostatky světce přeneseny zas do Vídně, kde teď odpočívají na oltáři v kostele Redemptoristů na Nábřeží. Hrob sv. Klementa stal se útočištěm trpících. Důvěra lidu k světci rostla vždy více. A Bůh důvěru tu odměňoval hojnými milostmi a zázraky. Když pak zázraky ty byly důkladně vyšetřeny a za pravé uznány, prohlásila církev sv. sluhu božího slavnostně za svatého a dala tak lidu nového světce a nového orodovníka.

N a u č e n í. Svatá smrt a blaženost věčná je nejhojnější odměnou svatých za to, že ctnostný život vedli. Jest to odměna, které se nevyrovnají ani statky celého světa. A téže odměny chceme zajisté i my jednou účastni býti. Nuže, snažme se, abychom ctnostným životem si toho napřed zasloužili. A prosme sv. Klementa za jeho přímluvu a ochranu a volejme z hloubi svých srdcí:

Bože, jenž jsi obdařiti ráčil sv. Klementa

Marii ctnostmi obdivuhodné víry a nepřemo-
žené statečnosti, dejž nám pro jeho zásluhy té
milosti, abychom příkladu jeho následujice, pev-
nou vírou a planoucí láskou vždy se skvěli a
tak jednou věčné blaženosti dosáhli. Skrze Je-
žíše Krista, Pána našeho. Amen.

ČÁST III.

Rozjímání o ctnostech svatého Gerarda Majelly,

bratra z Kongregace Nejsv. Vykupitele.

Svatý Gerard.

Narodil se v dubnu r. 1726 v Muru, biskupském městě bývalého království Neapolského. Jeho rodiče, otec Dominik Majella a matka Benedikta, rozená Galella, byli chudí ale velmi ctnostní a bohabojní. Vychovávali své děti co nejpečlivěji pro Boha a pro nebe. Gerard byl světcem a divotvorem už od malička. Už jako dítě hrával si s Ježíškem, míval svatá vidění a činil zázraky. A už tehdy obdivovali všichni jeho zbožnost, lásku k chudým, pokoru a poslušnost.

Když vyšel ze školy, učil se řemeslu krejčovskému. V učení musil mnoho snášeti, ale jeho trpělivost bývala vždy hrdinná. Když se vyučil, pracoval doma, a to více z lásky k chudým než pro výdělek. Při vší práci cítil však neustále, že ho Bůh volá do kláštera. Proto žádal o přijetí do Kongregace Nejsv. Vykupitele. Stálo ho to mnoho námah než byl přijat. Bůh ho velice zkoušel. Ale sv. Gerard nedal se od povolání svého žádnými překážkami zastrašiti. Do kongregace vstoupil 1. května 1749.

V klášteře zdvojnásobil svou horlivost tak, že už po třech letech dne 16. července 1752 byl k slibům připuštěn. Modli se a pracuj, bývalo v klášteře vždy jeho heslem. Svatou řeholi

zachovával co nejdokonaleji a nejsvědomitěji. Ježíše Krista v Nejsv. Svátosti a Nejbl. Pannu Marii miloval tak vroucně, že už při vzpomínce na ně přicházel u vytržení. Utrpení, která mu bylo snášeti nejen na těle ale i na duši, bývala tak nevýslovná, že se často podobal spíše mrtvole než člověku. Za to však ho Bůh oslavoval nespočetnými zázraky. Vše, co Gerard chtěl, stalo se. Život Gerardův je vskutku nepřetržitý řetěz samých zázraků.

Sv. Gerard zemřel smrtí blaženou a svatou dne 16. října r. 1755, 29 $\frac{1}{2}$ roku stár. Pro veliké zázraky, které se též po jeho smrti staly, byl r. 1904 za svatého prohlášen. Svátek jeho se slaví 16. října.

Devatero rozjímání

před svátkem svatého Gerarda.

I.

O povolání.

Příprava: 1. Představme si, jak sv. Gerard prosí o přijetí do kongregace.

2. Prosme Boha o milost, abychom vždy tak žili, jak to naše povolání žádá.

Část 1.

Sv. Gerard vážil si sv. svého povolání.

Úvaha. Dle vůle boží má každý člověk na světě v jistém stavu žítí a v tom stavu Bohu sloužiti a tak spasení věčného dojítí. Sv. Gerarda povolal Bůh do stavu řeholního. Jest to stav vyšší dokonalosti. Světec vážil si tohoto povolání velice. Musil především mnoho překážek odstraniti, než do kláštera byl přijat. Matka jej nechtěla do kláštera pustit, ano zamkla jej, aby ani z domu nemohl. Ale Gerard spustil se po prostěradlech s okna dolů a běžel za missonáři a prosil je tak dlouho a tak úpěnlivě, až ho do kláštera přijali. V klášteře pak radostí

běhal po chodbách a líbal zdi klášterní. Jedné novice psal: »V klášteře najdete všechno štěstí, všechen mír, všechnu útěchu a všechno dobro.«

Naučení. Važme si svého povolání, v němž nás Bůh spaseny učiniti chce. Milujme stav, k němuž nás Bůh povolal, a nemysleme, že bychom snad v jiném stavu šťastnějšími býti a více dobrého vykonati mohli. Ó, jak mnozí v té věci se zmýlili! Nechceme-li v tom stavu spasení býti, v kterém nás Bůh míti chce, sotva spasení dojdeme.

Předsevzetí. Chci Bohu denně děkovati za milost povolání.

Část 2.

Svatý Gerard plnil povinnosti stavu svého.

Úvaha. Svátý Gerard byl v klášteře sloužícím bratrem. Zvláštní povinností bratří v klášteře jest, jak řehole praví, kongregaci tělesnými a ručními pracemi služby prokazovati. Této povinnosti dbal svatý Gerard co nejvíce. Byl práci zvyklý už ze světa. Ač byl těla velmi útlého a slabounkého, pracoval už s mistrem, u něhož se učil, dlouho do noci. Ve službě pak u biskupa Albinho měl práce ještě více, byl komorníkem, kuchařem i sluhou zároveň. A když vstoupil do kláštera, tu teprv byl pracovníkem nejneúnavnějším. V zahradě pracoval jako nejsilnější. Jako kostelník vykonával všechny práce kostelní s takovou bedlivostí, že ho všichni obdivovali. A každou práci, jakákoliv mu uložena byla, konal vždy rád, hbitě a velmi dokonale. Žádné práci nikdy se nevyhýbal. Ano, míval v tom zvláštní zálibu, když, jsa spíše hotov se svou prací, jiným pomoci mohl.

N a u č e n í. Plňme povinnosti stavu svého vždy věrně. Neboť na těch povinnostech nejvíc záleží; jimi si máme na prvním místě nebe zasloužiti. Co by nám prospělo vše ostatní, kdybychom to zanedbávali, co především Bůh od nás žádá! Nebudeme-li povinnosti stavu svého věrně plniti, nevytrváme v dobrém a nebudeme ani povolání svému věrni.

P ř e d s e v z e t í. Chci povinnosti stavu svého vždy věrně plniti, zvláště ty, které jsem dosud nejvíc zanedbával.

II.

O pohrdání světem.

Příprava: 1. Představme si, jak sv. Gerard píše jedné řeholnici: »Nešťastná duše, která spoléhá na svět a ne na Boha.«

2. Prosme Boha o milost, abychom vždy marnostmi světa pohrdali.

Č á s t 1.

Svatý Gerard vyhýbal se marnostem světa.

Ú v a h a. Moudrý Šalomoun píše: »Marnost nad marnost a všecko je marnost.« (Kaz. 1.2.) To se týká světa a pomíjejících jeho statků. Neboť svět se svými marnostmi a lživými požitky nás jen od Boha odvádí, tužeb našich nikdy dokonale uspokojiti nedovede, ano nesčetné jen k záhubě věčné vede. Proto sv. Gerard světa se bál a mu všemožně se vyhýbal. Už jako dítě raději si stavěl oltáře, zpíval svaté písně před obrazy svatých a rozsvěcoval před nimi svíčky, než aby se byl zúčastnil světských her ostatních dětí. Též později vždy se vzdaloval všech světských radovánek a zábav. Sestry své vždy napomínal, kdykoliv zpozoroval, že některá z nich byla marnivou, a říkal: »Drahá

sestro, hoď ty titěry do ohně.« Jedné řeholnici nestálé v povolání psal: »Ve světě nenajdete ani štěstí ani pokoje srdce. Kdo žije v světě, žije v neustálém nebezpečnosti věčného zahynutí.«

N a u č e n í. Bojme se nástrah, které nám svět strojí, a nevěřme hlasu, jímž nás svět k sobě volá. Radosti světa jsou jablkem na venek krásným, ale uvnitř červivým, jsou růží, která brzy opadá. Takových věcí nehledejme, po nich se nesháněme. Neprospěly by nám. Našli bychom v nich jen bolest a zklamání.

P ř e d s e v z e t í. Nechci nikdy marnostem světským hověti.

Č á s t 2.

Sv. Gerard potíral pozemské chtiče.

Ú v a h a. Kdo nechce marnostmi světa býti omámen, musí odumřít chtičům, které nás k světu připoutati chtějí. Sv. Gerard potíral tyto chtiče vždy co nejrozhodněji. Potíral především marnivost a pýchu světskou. Chodil v tak ošumělém šatě, že jakýsi dobrodruh ho jednou za čarodějníka považoval. Rovněž tak raději noclehovával na svých cestách v chudých chýších a pojídal s nuznými vyžebraný chléb. Potíral za druhé všelikou náklonnost k pozemským věcem. Často rozdal všecko, co měl, tak že mu nezbylo ani na kousek chleba a musil hlad trpěti. Nejvíce však krotil smyslnost těla nejpřísnějšími kajícími skutky, říká: »Láska boží nemůže vniknouti do duše, pokud člověk tělu hová.«

N a u č e n í. Zkoumejme se, zdali jsme ne-

byli dosud světským marnostem oddáni, a jestli ano, těžme se, co toho bylo příčinou. A snadno poznáme, že jsme se k marnostem těm dali svést jen neopanovanými svými pozemskými chťiči. Tyto chťiče musíme tedy v sobě potlačovati, t. j. musíme se snažiti, abychom ze srdcí svých zapudili všelikou marnivost a pýchu, musíme se přičiniti, abychom netrpěli v srdcích žádných náklonností k věcem pozemským, a zvláště musíme se střežiti, abychom se nikdy nepoddávali smyslnosti.

P ř e d s e v z e t í. Chci zvláště tu náklonnost v sobě potlačovati, která mne dosud nejvíce k světským marnostem sváděla.

III.

O pokoře.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak v nejhlubší pokoře k Bohu se modlí: »Ó, Pane můj, odpusť mi viny moje a smiluj se nade mnou!«

2. Prosme Boha, abychom sv. Gerarda v pokoře následovali.

Č á s t 1.

Sv. Gerard pohrdal chválou lidskou.

Ú v a h a. Pokora záleží v ochotném uznání vlastní slabosti a v úplné na Bohu závislosti. Pokorným jest tedy ten, kdo o sobě zle smýšlí a chválou lidskou pohrdá, jedině v Boha doufá a jeho moci a lásce se svěřuje, Sv. Gerard cvičil se v této ctnosti co nejhorlivěji. Považoval se jen za ubohého hříšníka a chvály lidské se velice bál. Biskupu Bastymu, který si přál s ním mluvit, pravil: »Monsignore, kdož pak jsem, že chcete se mnou mluvit? Jsem bídák, který nejvyšší měrou potřebuje milosrdenství božího.« Návštěv vznešených lidí hleděl se co nejvíce zbavit. V Neapoli poslala k němu vévodkyně z Maddaloni sluhu s prosbou, by ji navštívil.

Gerard zpozoroval, že sluha jej nezná a proto, aby se poselství takového zbavil, řekl: »Nevím, co lidé s tím bratrem stále chtějí. Je to, řeknu vám do očí, poloviční blázen.« Na to sluha s nepořízenou odešel. Když pak činil Gerard zázraky, činil je co možná nepozorovaně, aby lidské chvále ušel. Říkával: »Ale to nic není, to nic není,« a znamením kříže vracel pak nemocným zdraví a pomáhal trpícím z nouze. A když pak mu lidé za to děkovali, odpovídal: »Ne já, ale Bůh vám pomohl; jemu poděkujte.« A aby obdivu ušel, rychle se vzdálil a skryl. Tak když v Neapoli za bouře po moři běžel jako po suché zemi a loď vlnami zmítanou na břeh vytáhl, musil celý den v houští se skrývat, aby oslavám ho hledajícího lidu unikl.

N a u č e n í. Pohrdáme též chválou lidskou jako sv. Gerard, anebo snad bažíme po ní? Běda nám, jestli stojíme o chválu lidí! Co činíme, aby nás za to jiní chválili a naše zásluhy uznali, činíme bez zásluh pro nebe. »Amen, pravím vám, vzali odplatu svou« (Mat. 6. 2.), pravil o takových Kristus Pán. Ó, jaká to škoda! Ó, nedejme se chválou lidskou, marnivostí a samolibostí nikdy o zásluhy pro nebe oloupiti.

P ř e d s e v z e t í. Nechci nikdy nic činiti s tím úmyslem, abych za to od lidí byl chválen.

Č á s t 2.

Sv. Gerard radoval se, když byl pokořen a potupen.

Ú v a h a. Kdo je opravdu pokorným, smýšlí o sobě nízce a chce, by i jiní o něm nedobře smýšleli a s ním dle toho nakládali. Takovou pokorou vyznamenával se i sv. Gerard. Co měl dobrého, za to děkoval Bohu, a sobě přičítal

jen nedokonalosti a chyby. A proto se z celého srdce radoval, když byl od jiných tupen a za nejhoršího považován. A pokoření takových dostalo se mu dosti. Pro svou zbožnost a nepochopitelnou trpělivost, s kterou vše snášel, byl často pokládán za pomateného. Zvláště když se objevil na ulici, nakupilo se mnohdy kolem něho množství rozpustilých dítek, které ho zařaty tahaly a bily a naň pokřikovaly: Blázen, blázen! a po něm kamením házely aneb v zimě ho i povalily a do sněhu zahrabaly. Sv. Gerard míval však z toho vždy velikou radost, že může z lásky k pohrdanému Spasiteli také pohrdán býti. Též P. Fiocchi pokořil jednou v Ripakandidě sv. Gerarda velice před všemi řeholnicemi tím, že se naň obořil, řka: »Co tu stojíte? Hned odejděte!« Načež sv. Gerard ve vší tichosti a s klidnou myslí se vzdálil.

N a u č e n í. Buďme vždy přesvědčeni, že jsme jen ubozí hříšníci, veškeré potupy hodni. Nevyhledávejme pro sebe prvních míst, ale radujme se, když pokořováni býváme, a jiní o nás to nejhorší mínění mají. Budiž zásadou naší, co napsal sv. apoštol Pavel: »Chci sobě libovati ve svých slabostech, v pohaněních a protivěnstvích . . . pro Krista.« (II. Kor. 12. 10.)

P ř e d s e v z e t í. Chci Boha prositi za milost, bych všechna pokoření nejen trpělivě, ale s radostí a s veselou myslí vždy snášel.

IV.

O poslušnosti.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, kterak ve svých strastech se těšival vzpomínkou, že nikdy nic jiného nehledal než nejsvětější vůli boží.

2. Prosme Boha, abychom v svaté poslušnosti vždy radost svou hledali.

Č á s t 1.

Jak dokonale svatý Gerard poslouchal.

Ú v a h a. Sv. Gerard byl vždy poslušným co nejdokonaleji. Věděl, že poslušnost je ctnost nejvyšší záslužná, poněvadž, kdo z lásky k Bohu poslouchá, Bohu svou vůli, to nejdrahocennější, co máme, v obět přináší. Proto říkával: »Jedni chtějí to, druzí ono; já však chci to jediné, abych činil, co Bůh chce.« Už ve světě poslouchal dokonale svých rodičů, učitelů, mistra, ale zvláště svého zpovědníka. V klášteře pak byl vzorem poslušnosti pro všechny. Když měl se vrátiti z Melfi do Lacedogny za podzimního večera a za husté mlhy a prudkého lijáku a sám biskup ho zdržoval, aby počkal, pravil sv. Gerard: »Ach, monsignore, poslušnost, poslušnost mne

volá; nemohu zůstatí. A vydal se na cestu. Měl-li poslechnouti, neznal vůbec nikdy žádných obtíží a žádných překážek a žádných výmluv a omluv. Ve všem dokonale se vůli svých představených podrobceval a každá i nejtěžší obět byla mu lehkou. I když byl v modlitbě a ve vytržení rozkazy představených vyrušen, ano i když mu bylo zapovězeno na Boha mysliti a k sv. přijímání přistupovati, po každé ihned a s největší radostí uposlechl.

Naučení. Ó, poslouchejme vždy s veškerou ochotou a co nejsvědomitěji! A ve všech obtížích s nimiž poslušnost spojena bývá, připomínejme si, že posloucháme Boha samého, který zajisté toho jest hoden, abychom jemu ve všem co nejdokonaleji vždy podrobeni byli.

P ř e d s e v z e t í. Chci svých představených vždy co nejsvědomitěji poslušen býti.

Část 2.

Jak Bůh svatému Gerardovi jeho poslušnost odměňoval.

Ú v a h a. V knize Přísloví (21. 28.) čteme: »Muž poslušný mluvití bude vítězství.« Vítězství toho dobyl si též sv. Gerard svou poslušností a to již zde na světě. Neboť Bůh oslavil ho pro jeho poslušnost nescetnými zázraky. Sv. Gerard poznával i v dáli každé přání, které si představení jen pomyslili, a vykonal hned vše, co mu i v nepřítomnosti jeho nařízeno bylo. Jemu nebylo nic nemožným. I když mu v povážlivých nemocech představení nařídili, aby byl zdráv, vstal bez prodlení, aby vykonal práce mu svěřené a nemoc ihned ho opustila. Kdykoliv pak

z poslušnosti do nějakého nebezpečí přišel, vždy ho Bůh zázračně všeho zla chránil. Když na př. z poslušnosti měl jeti za velikého lijáku z Carbonary do Melfi, pravil: »Jakmile vyjdu ven, přestane pršet.« A vskutku, sotva že z domu vykročil, vyjasnilo se. Když pak měl na koni přeplaviti rozvodněnou řeku Ofanto a jižjiž i s koněm se potopoval, a k tomu i veliký kmen se vši silou proti němu se hnal, hroze mu jistou záhubou, tu sv. Gerard učinil jen znamení svatého kříže, a kmen se otočil a hnal se stranou dál, a světec vyvázl z řeky bez pohromy.

N a u č e n í Nepohrdejme poslušností ani nepovažujme ji za nemožnou, ani nemysleme, že bychom bez poslušnosti více dobrého vykonati mohli. Naopak. Bojme se vždy vlastní své vůle. A proto nechtějme poslouchati představených jen tehdy, když je nám to vhod anebo když se rozkazům jejich nijak vyhnouti nemůžeme. Takovým jednáním hověli bychom jen vlastní vůli a oloupili bychom se o spokojenost, o požehnání a milost boží a o nesčetné zásluhy pro nebe.

P ř e d s e v z e t í. Chci i z toho nejmenšího, co z poslušnosti konám, více se radovati než z nejvelkolepějších skutků, které bych z vlastní vůle vykonal.

O umrtvování.

Příprava. 1. Představme si sv. Gerarda, kterak podle slov svatého Pavla tělo své trestá a v službu podrobuje, aby zavržen nebyl. (I. Kor. 9. 27.)

2. Prosme Boha za ctnost svaté umrtvenosti.

Část 1.

Svatý Gerard snáší útrapy, které naň Bůh dopouští.

Úvaha. Podle pořádku Bohem ustanoveného má tělo sloužiti duši a duše Bohu, Tvůrci svému. Avšak hříchem byl tento pořádek v nás porušen. Od té chvíle, kdy hřích na svět přišel, je tělo naše odbojné a protiví se všemu, co ducha jest. Proto kdo chce Bohu sloužiti, ctnostný život vésti a spasení věčného dojíti, musí, jak svatý apoštol Pavel praví, tělo své ukřižovati s hříchy a žádostmi jeho. (Gal. 5. 24.) Tak činil také sv. Gerard. Na prvním místě snažil se, aby těch umrtvování co nejlépe použil, jež mu od Boha posílány byly. Byly to zvláště nemoci, které ho neustále pronásledovaly. Svatý Gerard snášel vše

tiše jako beránek, tak že mnozí o jeho útrapách dlouho ani tušení neměli. Také zlých lidí Bůh používal, aby věrného sluhu svého zkoušel. Tak býval sv. Gerard v učení u mistra Pannuta od jednoho tovaryše nejednou tak ukrutně i železnou tyčí bit, že až k zemi jako bez sebe klesl. Za to na tovaryše nejen nežaloval, ale ho ještě omlouval a radoval se z každé rány, říkáje, že ho »ruka Páně bije«. Podobně zbil sv. Gerarda též později jeden ptáčník za to, že mu, jda cestou kolem, ptáky vyplašil, a nejvíc ho ztýral zas jindy jakýsi hlídač polí pažbou ručnice, tak že mu i žebro zlomil. Ale sv. Gerard trýznitelům svým jen děkoval, že mu pomohli, pro Krista Pána něco trpěti, ano nemilosrdnému hlídači i hojnou almužnu v klášteře vyprosil.

N a u č e n í. Nereptejme proti Pánu Bohu, když nám nějaké utrpení sesílá. Spíše mu za to děkujme. Jest to znamení, že nás miluje a že chce, abychom se od světa a těla odvrátili a k němu více přilnuli. Koho Bůh miluje, toho křížem navštěvuje.

P ř e d s e v z e t í. Chci všechno, co na mne Bůh sešle, ať jsou to nepohody zlého počasí nebo nemoci nebo příkoří zlých lidí, vždy trpělivě snášeti.

Část 2.

Svatý Gerard umrtvuje sám tělo své.

Ú v a h a Kdo chce v ctnostech prospívati, musí též sám sebe umrtvovati a různými kajícími skutky tělo své v poddanství duše uváděti. Sv. Gerard dává nám tu nejlepší příklad. Nejvíc umrtvoval chuť a cit. Postil se často a velmi

přísně. Už ve světě jídal tak málo, že matka mnohdy slzíc jej napomínala, aby přece aspoň něco pojedl; on ale odpovídal: »Drahá matko, buďte bez starosti, nemám hladu.« A když jedl, míchal do pokrmů pelyněk, aby i tím kouskem jídla Bohu nějakou obět přinesl. Spával na holé zemi, říká, že mu lépe sluší holá zem než měkká postel. Probděl často skoro celé noci. Často se též bičoval až do krve aneb dal se od svých přátel bičovati a trýzniti; zvláště jeho přítel Longarelli musil ho i trním korunovati a na kříž provazy přivazovati. Nebylo takřka žádného kajícího skutku, jehož by sv. Gerard nebyl k trýznění těla svého použil.

Naučení. Jak jsme dosud my smysly své umrtvovali? Nevyčítá nám tu svědomí nic? Ó, jak nás zahanbuje sv. Gerard! Polepšeme se, nebudeme-li umrtvovati smyslných žádostí svých, vzbouří se tělo naše proti nám, nedá nám ctnostně žíti, nýbrž svede nás na cesty zlé a uvrhne nás v záhubu věčnou.

Předsevzetí. Chci zvláště ty smysly umrtvovati, které mne nejvíc k zlému ponoukají, a chci si ustanoviti, jakým způsobem je umrtvovati budu.

VI.

O čistotě.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak s očima sklopenýma cudně po ulici kráčí a všem andělskou svou nevinností nejlepší příklad dává.

2. Prosme Boha za dar sv. čistoty.

Část 1.

Svatý Gerard skvěl se andělskou čistotou.

Úvaha. Čistotě připisují sv. Otcové zvláštní důstojnost a krásu. A to právem. Nebo čím hrubších hříchů která ctnost jest opakem, za tím krásnější se považuje; a čistota jest opakem těch nejnedůstojnějších a nejhnusnějších tělesných a zvířecích rozkoší a je zahání, a proto tedy zasluhuje, aby ji též všichni zcela zvláštní měrou obdivovali a chválili. Proto píše sám moudrý Šalomoun: »O, jak krásné jest čisté pokolení s jasností; nesmrtelná zajisté jest památka jeho; neboť i u Boha známé jest i u lidí.« (Moudr. 4. 1—2.) Z té příčiny byli též všichni svatí milovníky čistoty. Jak velice miloval tuto ctnost svatý Gerard a jak si jí vážil, poznáváme už z jeho zápisků, v kterých napsal: »Ó, můj Bože,

ze všech ctností, v nichž máš svou zálibu, líbí se mi nejvíce čistota. Ó, Bože, čistoto nekonečná, pevně doufám, že mne ochráníš každé i nejmenší nečisté myšlenky, na kterou bych já bídny v tomto životě připadnouti mohl.« Svou lásku k čistotě dával také všude na jevo. Zvláště nevinné děti nejraději kolem sebe shromažďoval, je poučoval a bavil a s nimi zpíval nábožné písně, průvodem je vodil a jim svaté obrázky rozdával. Naproti tomu poznával lidi nečistým hříchům oddané už z daleka a cítil před nimi veliký odpor.

Naučení. Milujme svatou čistotu a važme si jí. Čistota nás činí miláčky Krista Pána, jí se stáváme podobni andělům. A jak veliká odměna čeká na duše čisté v nebi. Tam máme jednu píseň novou zpívati a za Beránkem jíti, t. j. radostí požívati, jakých nikdo jiný v nebi nepožívá.

Předsevzetí. Chci denně se modliti za dar sv. čistoty.

Část 2.

Svatý Gerard pečoval o zachování čistoty.

Úvaha. Je-li nám třeba o zachování kterékoliv ctnosti pečovati, je nám veliké péče především třeba, abychom si zachovali sv. čistotu; nebo v této věci býváme nejvíce k zlému naklonění a tato ctnost nejsnáze poskvřena bývá. A této péče nesmí nikdo zanedbati, ani svatí nesměli se příliš spoléhati na své síly. Sv. Gerard použil všech prostředků, aby si čistotu neposkvřenu vždy zachoval. Slib sv. čistoty složil už ve 12. roce věku svého. A ačkoliv nikdy proti čistotě ani nejmenšího pokušení nepocítil, přece na radu svého zpovědníka vždy se sklopenýma očima

chodil. Největší obět přinesl však svaté čistotě, když byl od jedné ženštiny, které veliká dobrodinií prokázal, nařknut a obžalován, že jednu zbožnou dívku svedl k nečistým hříchům. Svatý Gerard mlčel a snášel všecku hanu a potupu a čekal, až by ho Bůh sám ospravedlnil. A to se také stalo. Nešlechetnice padla do těžké nemoci a přiznala se, že světce jen zlomyslně a lživě pomluvila. Avšak sv. Gerard nehleděl si jen sám čistotu zachovati, ale též velice o to pečoval, aby i jiní čistý život vedli. Mladé lidi často s velikým nadšením poučoval o tom, jak krásná a záslužná je ctnost čistoty, a pobízel je neustále, aby čistě žili aneb dokonce i doživotní čistotu Bohu slíbili. Takovým způsobem podařilo se mu zvláště celou řadu panen získati pro řeholní život a mnohé z nich sám do kláštera zavezl a jim potřebné věno u přátel a dobrodinců vyprosil.

N a u č e n í. Snažme se i my, abychom si čistotu vždy neposkvrněnu zachovali. Varujme se každého pohledu, každého slova a každé zlé příležitosti, která by nás do pokušení a do hříchu přivést mohla. Netrpme v sobě žádných smyslných náklonností a zahánějme statečně už v prvních začátcích všecky zlé myšlenky a představy a zlá hnutí, která ctnosti čistoty bývají velmi nebezpečna.

P ř e d s e v z e t í. Chci zejména ve styku s druhým pohlavím býti co nejopatrnější, abych na ctnosti čistoty nikdy žádné škody neutrpěl

---

VII.

O lásce milosrdné.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak bližním svým prokazuje skutky milosrdenství.

2. Prosme Boha, aby nás milosrdnou láskou k bližním našim naplniti ráčil.

Část 1.

Svatý Gerard prokazuje svým bližním tělesné skutky milosrdenství.

Úvaha. Láska, kterou jsme dlužni svým bližním, musí se projevovati skutky. Jinak by pravou nebyla. A které pak skutky to jsou? Jsou to hlavně tělesné a duchovní skutky milosrdenství. Uvažme, kterak tyto skutky milosrdenství svatý Gerard bližním svým prokazoval. Prokazoval jim především tělesné skutky milosrdenství. Krmil lačné. Už jako školák, co si uskrovnil, dával chudým. A když mu bylo v klášteře jako vrátníku u brány starati se o chudé, neznala štědrost jeho skoro žádných mezí. Vše, co našel, rozdal. Odíval nahé. Nový šat, ježž mu strýc jeho daroval, svlekl sotva že ho dostal

a dal ho žebráku, řka: »Ubožák potřebuje toho víc než já.« Navštěvoval nemocné a je ošetřoval. Péče jeho o nemocné bývala vždy nejvýš obdivuhodna. Měl k tomu příležitost, zvláště když v Lacedogně řádila nakažlivá nemoc; tehdy chodil celé dny po městě, těšil nemocné a napomínal je k trpělivosti, vzbuzoval s nimi lítost a připravoval je k sv. zpovědi. I hříšníky neopomíjel v jejich nemocech co nejpečlivěji ošetřovati, aby je tak získal Pánu Bohu. Podobně prokazoval sv. Gerard svým bližním i jiné tělesné skutky milosrdenství, kde a jak mohl. Láska jeho byla neustále činnou.

Naučení. Milujme i my tímto způsobem bližní své a prokazujme jim, pokud nám to jen možno, tělesné skutky milosrdenství. Komu pomoci můžeme, pomozme mu. Zejména ujímejme se vždy chudých a nemocných.

Předsevzetí. Chci sobě ustanoviti nějaký tělesný skutek milosrdenství, jež při nejbližší příležitosti bližním svým prokáži.

Č á s t 2.

Svatý Gerard prokazuje bližním svým duchovní skutky milosrdenství.

Ú v a h a. Duchovní skutky milosrdenství prokazoval sv. Gerard svým bližním ještě horlivěji než skutky tělesné. Zejména těšil zarmoucené, usmiřoval rozhněvané a modlil se za duše v očištcí. Viděl-li někoho v bídě a nouzi naříkati a plakati, by! sám útrpností často až k slzám hnut a pomáhal trpícím nejednou i zázraky. P. Margottovi, který byl vnitřní opuštěností nevýslovně trápen, pomohl tím, že útrapy jeho

sám na sebe vzal. Ublížujícím nejen ochotně odpouštěl, ale pečoval též o to, aby i jiní nepřátelům svým odpouštěli. Jak dojemně domlouval na př. Carusimu, aby vrahu syna svého odpustil. Padl před ním na kolena, vzal kříž, položil na zem a volal: »Když nechcete odpustit, tak pojdte, pojdte jen a šlapte po Kristu Pánu. On odpustil katanům na kříži a vy bližním svým odpustit nechcete? Vězte, že váš syn je v očistci a nebude dříve vysvobozen, až se usmíříte.« Taková slova ovšem mocně působila; rozhněvaní si odpustili a se zas usmířili. Na dušičky v očistci pamatoval sv. Gerard neustále. Dával za ně každý týden sloužití mši sv., ano jednou obětoval za ně vše, co za celý týden jako chudý krejčí vydělal, tak že druhý týden mu bylo samému velikou nouzi trpěti.

N a u č e n í. Duchovní skutky milosrdenství můžeme bližním svým spíše prokazovati než tělesné. Míváme k tomu z pravidla více prostředků i více příležitostí. Proto neopomiňme této povinnosti nikdy. Co dobrého prokážeme bližním svým, to prokáže i Bůh nám. Odměna stonásobná za to nás jistě nemine.

P ř e d s e v z e t í. Chci každé příležitosti, která se mi zvláště dnes naskytne, použiti, abych bližním svým ten neb onen duchovní skutek milosrdenství prokázal.

VIII.

O lásce k Panně Marii.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak klečí před obrazem Panny Marie a vroucně se modlí.

2. Prosme Boha o lásku k P. Marii.

Část 1.

Svatý Gerard miloval Pannu Marii.

Úvaha. Jak vroucně sv. Gerard miloval Rodičku boží, toho nám zanechal celou řadu důkazů nejdojemnějších. Už jako dítě navštěvoval rád sošku P. Marie v Capotignanu, ačkoliv tam cesta z Mura, rodiště Gerardova, byla velmi neschůdná a obtížná. Od obrazů P. Marie nemohl se nikdy snadno odloučiti, říká: »Matka boží vzala mi srdce, jí jsem se věnoval.« Často sotva že spatřil obraz P. Marie, zahořel takovou láskou, že přišel u vytržení a vznesl se před očima všech do výše. Když mu bylo 21 let, zasnoubil se slavnostně P. Marii. Klečel tehdy v biskupském městě Muru před sochou, která měla právě nesena býti v slavném průvodu. Pojednou však zahořel takovou láskou, že vstal, prodral se lidem až k sošce, sňal prsten a před

očima všech snažil se jej dáti na prst Rodičky boží, volaje: »Já jsem se zasnoubil P. Marii.« Jednou tázal se ho zbožný dr. Santorelli, má-li P. Marii rád. Sv. Gerard odpověděl všecek překvapen: »Ach, milý pane, vy mne trápíte, že se tak ptáte,« a rychle odběhl, aby skryl žár v srdci, který se ho zmocňoval.

N a u č e n í. Milujme a ctěme nejbl. Pannu Marii. Ona toho zasluhuje měrou nejplnější. Neboť jest Pannou neposkvrněnou, jest milostí plnou a jest Matkou Páně. Její láska a úcta jest nám všem dle sv. Alfonsa tak potřebnou, že kdo ji nemiluje a nectí, sotva spasen bude. Kdybychom ji tedy nectili, byli bychom v nebezpečí věčného zahynutí. Za to však, kdo ji ctí, jde zas jistou cestou k slávě nebeské. Její úcta je bezpečnou zárukou spasení. Chceme-li tedy v dobrém vytrvati a bezpečni býti, že jednou spasení dojdeme, milujme a ctěme P. Marii co nejvroucněji.

P ř e d s e v z e t í. Chci P. Marii nejen sám ctíti, ale též úctu její, co nejvíc budu moci, rozšiřovati.

Č á s t 2.

Panna Maria milovala svatého Gerarda.

Ú v a h a. »Já milující mne miluji, a kteří v jitře bdí ke mně, naleznou mne.« (Přísl. 8. 17.) Tato slova Moudrosti boží vykládají se též o nejbl. Panně Marii. Kdo Pannu Marii miluje, toho ona též miluje, za něho se přimlouvá, od všeho zlého ho chrání, všech milostí u Boha mu vymáhá a konečně mu otvírá bránu nebes a doprovází ho do blaženosti věčné. Toho zaku-

sil též sv. Gerard. Panna Maria ho zahrnovala všemi dary a milostmi. Cokoliv od ní žádal, vždy byl nejplnějši měrou vyslyšen. Ale nejvíc ukázala se býti dobrou jeho matkou v hodině smrti. Když sv. Gerard ležel už v posledním zápasu a ještě naposled zlého pokušitele, který se mu ukázal, zahnal, vyjasnila se pojednou jeho tvář a on zvolal: »Vizte P. Marii, uctěme ji.« Při tom sebral poslední své síly a vstal na lůžku, poklekl a přišel u vytržení a radostí všecek zářil. Po chvíli ukázal rukou do kouta a pravil: »Hleďte, bratře, hleďte, tolik škapulírů.« Za života rozdával totiž sv. Gerard mnoho škapulírů; za to ho Panna Maria v hodině smrti přišla potěšit.

N a u č e n í. Skládejme v Pannu Marii vždy všecku důvěru svou. Neboť ona nám pomoci chce; jest naší matkou, miluje nás vroucněji než kterákoliv matka dítko své milovati dovede. A ona nám též pomoci může. Bůh jí svěřil všecky poklady svých milostí a dal všechnu spásu naši do jejích rukou. Proto není milosti, které by nám Panna Maria dáti nemohla. Ale jedno Panna Maria od nás chce; chce totiž, abychom se k ní utíkali a ji za milosti potřebné důvěrně prosili. Utíkejme se tedy k P. Marii vždy ve všech potřebách a prosme ji, by nám milostí hojných u Boha vymáhala. Pak nebude nám nikdy třeba klesati na mysli. Byť bída naše byla nejhlubší, byť i zoufalství se o nás pokoušelo, Panna Maria nikdy neopustila nikoho, ona pomůže jistě i nám.

Předsevzetí. Chci ve všech svých potřebách k P. Marii se utíkati a ji zvláště prositi, aby jednou v hodině smrti mne přišla potěšit.

IX.

O modlitbě.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda se sepjatýma rukama pohříženého v zbožných modlitbách.

2. Prosme Boha za dar svaté modlitby.

Část 1.

Svatý Gerard modlil se neustále.

Úvaha. Modli se a pracuj, bývalo zásadou všech svatých. Svatí čím více v dokonalosti prospívali, tím více se modlili. Také celý život sv. Gerarda jest nepřetržitou modlitbou. První slova, která v náruči zbožné matky své promluvil, byla nejsvětější jména Ježíš a Maria; první, co rukou dělati se naučil, bylo znamení sv. kříže. Sotva že choditi začal, učil se též klekati k zbožné modlitbě a často byl v nejútlejším mládí viděn, jak někde v koutku skrytě se modlil. U mistra, ačkoliv mu bývalo dlouho do noci pracovati, přece ještě po práci dlouho se modlíval než šel spat. Noci trávil vůbec nejraději na modlitbách; ticho a klid jej těšily; nikdo jej nevytrhoval. Nezřídka probděl i celé

noci, modle se. V klášteře použil k modlitbě každé volné chvíle. Nebyl-li právě zaměstnán, jistě někde klečel a modlil se. I při práci býval vždy sebrán na mysl, neustále s Bohem se obíral a vroucími povzdechy s ním se spojoval a tak všechny své práce modlitbou posvěcoval.

N a u č e n í. Modlitbu nazývá svatý Alfons velkým prostředkem spásy. Neboť bez milosti boží nemůžeme ctnostně žítí a spasení věčného dojítí, a milostí svých dává Bůh z pravidla jen těm, kteří ho za ně prosí, kteří se modlí. Proto jest nám všem bez výjimky modlitba nejvyšší potřebná. Chceme-li ctnostně žítí, v dobrém vytrvati a spasení dojítí, musíme se modlití. Všichni, kteří jsou teď v nebi, přišli do nebe proto, že se modlili. Všichni pak zavrženci byli proto zavrženi, že se nemodlili.

P ř e d s e v z e t í. Chci své denní modlitby vždy svědomitě konati a při svých pracích mysl svou zbožnými povzdechy k Bohu obracetí.

Č á s t 2.

Svatý Gerard modlil se nábožně.

Ú v a h a. Jak nábožně svatý Gerard se modlíval, poznáváme z toho, že lidé chodili se naň schválně do kostela dívat a ho obdivovat. Vytrval celé hodiny nepohnutě klečeti, oči maje obráceny k nebi. Jeho mysl byla s Bohem tak pevně spojena, že nikým a ničím z modliteb svých vytržen býti nemohl; zdál se pro tento svět býti jako mrtvým. Jedinou poslušnosti vždy okamžitě zas od modlitby ustával a k pracím svým se navracel. Tak zbožnou modlitbou pak zmohl ovšem u Boha všechno. Kratinkou modlitbou dosáhl často toho, že i nejzarytější hříš-

níci, kteří všechnu pomoc kněží odmítali, zase k Bohu se obrátili a na pokání se dali. Ano mnohdy, když Bůh o něco prosil, než modlitbu dokončil, už vyslyšen býval. Nejednou Bůh i zázrakem dal na jevo, jak se mu zbožná modlitba svateho Gerarda líbila. Tak na př. setrval sv. Gerard jednou v zbožných modlitbách po sv. přijímání až do samého poledne. Již byl čas k obědu a kuchyň byla ještě zamknuta. Tu ho šel bratr Carmine hledat a domlouval mu, řka: »Ale, bratře Gerarde, co to děláte?« Ale sv. Gerard mu odvětil: »Buďte bez starosti, dnes nám andělé uvaří oběd.« A vskutku, světec běžel do kuchyně, a sotva že se tam poohlédl, byl oběd hotový a všichni mohli k stolu zasednout.

N a u č e n í. Každá modlitba Bohu se nelíbí. Chceme-li, aby se naše modlitba Bohu líbila, musíme se nábožně modliti, t. j. musíme při modlitbě na Boha mysliti; nebo modlitba je pozdvižení mysli k Bohu a proto jen ten se nábožně modlí, kdo při modlitbě na Boha myslí. Snažme se tedy, abychom při svých modlitbách všeliké dobrovolné roztržitosti zapuzovali a nedali žádnými nepatřičnými myšlenkami oloupiti se o veliký užitek, který nám z nábožné modlitby plyne.

P ř e d s e v z e t í. Chci při svých modlitbách vždy živě si připomínati, že rozmlouvám s Bohem, nejlepším svým přítelem a dobrým nebeským otcem, abych tak s tím větší důvěrou a sebraností myslí modliti se dovedl.

Rozjímání na svátek sv. Gerarda (dne 16. října).

Svatý Gerard vzor dokonalosti.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak na cestě dokonalosti vpřed kráčí a nás zve, abychom ho následovali.

2. Prosme Boha, by v nás touhu po dokonalosti roznítiti ráčil.

Část 1.

Svatý Gerard se varoval i nejmenších chyb.

Úvaha. V duchovním životě třeba nám rozeznávat křesťanskou spravedlnost od křesťanské dokonalosti. Varuj se zlého a čin dobré, to jsou dvě podstatné části křesťanské spravedlnosti. Kdo se tedy zlého varuje a dobré činí, ten je křesťansky spravedlivým. Ale každý, kdo se snaží křesťansky spravedlivým býti, není ještě křesťansky dokonalým. Dokonalými stáváme se teprv tehdy, když jsme si křesťanskou spravedlnost plnou měrou osvojili, t. j. když jsme se naučili všech hříchů co nejvíce se varovati a všecko dobré co nejhorlivěji činiti. Této doko-

nalosti dosáhl sv. Gerard měrou zcela zvláštní. Neboť nejen že si nevinnost na křtu sv. přijatou vždy neporušenu uchoval a nikdy žádným těžkým hříchem se neprovinil, nýbrž vynasnažil se též, aby žádné ani nejmenší dobrovolné chyby snadno se nedopustil. K tomu byla mu nápomocna zvláště svatá řehole, která jest nejlepší ochranou proti všem i nejmenším hříchům; neboť kdo svědomitě zachovává všechny předpisy řehole, tomu je skoro nemožno hřešiti, poněvadž jest ode všeho hříchu nejvíce vzdálen a od Boha nejhojnějšími milostmi takřka zahrnut. Sv. řeholi zachovával tedy Gerard vždy co nejdokonalěji, tak že se říkalo: kdyby řehole se ztratila, Gerard by ji snadno zas napsal. Nejvzácnější příklad toho, jak svědomitě plnil vždy všechny předpisy řehole, dal zajisté tehdy, když byv nevinně obžalován z hříchů proti čistotě, ani slova k obraně své neřekl a ospravedlnění své vůli boží ponechal, poněvadž řehole praví: »Před představenými nebudou se ani omlouvati ani hájiti«.

N a u č e n í. Bojme se každého i malého dobrovolného hříchu. Kdo v mále není věren, ani ve velkém věrným nebude. Malé dobrovolné hříchy bývají cestou k hříchům těžkým. Zvláště se varujme všech dobrovolných chyb proti sv. řeholi. To jsou ty »lišky maličké, které tolik škod dělají na vinicích« (Píseň Šal. 2. 15) srdcí našich.

P ř e d s e v z e t í. Chci těch malých poklesků, kterých jsem se dosud bezstarostně dopouštěl, litovati a se polepšiti.

Č á s t 2.

Svatý Gerard činil vždy to, co poznával za nejdokonalejší.

Ú v a h a. Čím víc se sv. Gerard všech i nejmenších chyb vzdaloval, tím více prospíval též v konání dobrého. Horlivost, s kterou konal všecky své práce a zastával všecky služby mu svěřené, byla neuvěřitelně obdivuhodná. Proto když se na př. stal v klášteře vrátným, mohl říci: »Tyto klíče mi otevrou ráj.« Neboť vše, co činil, činil s nejčistším úmyslem jediné pro Boha a pro věčnost a věnoval každé i nejmenší práci takovou péli a pozornost, jakoby viděl před sebou Boha státi, pozorujícího každé jeho hnutí. Aby se pak v této horlivosti co nejvíce utvrdil a takřka nucen byl vše co nejdokonaleji konati, učinil Bohu slib, že bude vždy to činiti, co za nejdokonalejší pozná. A slib tento co nejvěrněji též plnil až do své smrti, tak že mohl na smrtelné posteli vším právem zvolati: »Ó, můj Bože, víš dobře, že všecko, co jsem konal, všecko, co jsem mluvil, konal a mluvil jsem jen k tvé cti a chvále. Umírám spokojen, protože doufám, že jsem nic jiného nehledal než tvou čest a tvou svatou vůli.«

N a u č e n í. Chceme-li oč největší dokonalosti dosáhnouti, dbejme hlavně těchto tří věcí: 1. Používejme každé i nejmenší příležitosti ku konání dobrého. Ó, jak často poznáváme, že bychom i mimo své obyčejné povinnosti to neb ono užitečné a spasitelné vykonati mohli! Neopomíňme toho nikdy, byť to byla i věc sebe nepatrnější. Takové maličkosti jsou jako orlí křídla, jimiž se můžeme až k nejdokonalejší lásce boží snadno povznést. 2. Konejme všecko s ži-

vým přesvědčením, že Bůh nás a veškeré naše jednání vidí a sleduje. Čím živěji budeme vírou ve všudypřítomnost a vševědoucnost boží proniknuti, s tím větší horlivostí a svědomitostí budeme též všechny své práce a povinnosti konati. 3. Posléze cokoliv činíme, činme pro Boha a ne pro svět. Mějme při všem jednání svém ten dobrý úmysl, že chceme se Bohu zalíbiti, nejsvětější vůli jeho plniti a nebe si zasloužiti. Tímto způsobem dosáhneme nejsnáze té dokonalosti, k níž nás Bůh povolal.

P ř e d s e v z e t í. Vynasnažím se, abych oním trojím způsobem v dokonalosti křesťanské co nejvíc prospíval.

Rozjímání v oktávě sv. Gerarda

I.

O lásce k hříšníkům.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak se snaží hříšníky Bohu získati.

2. Prosme Boha, aby nás svatou horlivostí o spásu nesmrtelných duší naplniti ráčil.

Část 1.

Svatý Gerard hledal hříšníky.

Úvaha. Bůh chce, abychom nejen sami sebe posvěcovali, ale též bližním svým k spásě věčné nápomocni byli. Máme býti též pomocníky Krista Pána v jeho díle vykupitelském. Kristus Pán přišel hledat a spasit, co bylo ztraceno, ale my máme mu býti při tom prostředníky a nástroji. A takovýmto prostředníkem a nástrojem spásy jiných byl v rukou božích též sv. Gerard. Uvažme, jak tento světec hříšníky hledal. Především modlil se za obrácení hříšníků neustále a co nejvroucněji; na týž úmysl často se také bičoval a jiné kající skutky konal. Jak se dověděl někde o hříšnicích, vyhledal je, snažil

se napřed žertem a zábavou získat si jejich lásku, ale pak je poučoval, napomínal, varoval a všemožně jim domlouval a je i zapřísahal, aby hříchu zanechali a na pokání se dali. Zvláště vyhledával v obchodech a dílnách mladé lidi a hleděl je láskou a mírností Bohu získati. Našel-li někoho v hříších, chodil za ním jako za ztracenou ovečkou, až ho k pokání přivedl. Tacílnuli pak z pravidla k sv. Gerardu velice a bývali zas apoštolý svých soudruhů.

N a u č e n í. Na spáse ubohých hříšníků můžeme a máme všichni pracovati. Ó, neopomíňme toho nikdy! Pamatujme na hříšníky především ve svých modlitbách při sv. přijímání, při rozjímání, při mši sv. Potom přinášejme za ně Pánu Bohu v oběť všechny své práce a zejména všechna svá utrpení; budeme mít za to u Boha zásluhu dvojnásobnou. A můžeme-li i jiným způsobem na obrácení hříšníků pracovati, na př. dobrým slovem, spasitelným napomínáním, poučováním nebo jako duchovní pastýři v úřadu kněžském, ó, číňme co můžeme, abychom Bohu co nejvíce duší získali.

P ř e d s e v z e t í. Chci sobě ustanoviti, jakým způsobem zvláště na obrácení hříšníků pracovati budu.

Část 2.

Svatý Gerard nesčetné hříšníky Bohu získal.

Ú v a h a. P. Tannoja nazval sv. Gerarda lovcem duší. A ne nadarmo. Sv. Gerard hříšníky opravdu lovil, v kostele, v klášteře i mimo klášter. Bůh mu v tom často i zázračně napomáhal tím, že mu zjevoval tajné hříchy hříšníků a dal mu moc hříšníkům ukazovati hrozné ne-

šťestí, které je na věčnosti čeká, neučiní-li včas pokání. V kostele sv. Gerard nejednou hříšníky oslovil, jim svatokrádežnou zpověď vytkl, je od nehodného přijímání zdržel a k nové dobré sv. zpovědi pohnul. V klášteře měl k tomu podobnou příležitost, když různí hosté anebo účastníci sv. exercitií klášter navštívili. Mimo klášter pak pracoval tímže způsobem zejména na misiích, kamž missionáře za příčinou posluhy doprovázel, Často pohnulo jediné slovo neb jediný pohled Gerardův hříšníka až k slzám. Který zatvrzelec setkal se s Gerardem, z pravidla se s Bohem smířil. Jeden missionář vydal o sv. Gerardovi svědectví: »Gerardova práce a jeho příklad působí více než všechna kázání, která na misiích konáme.«

Naučení. Zvláštním prostředkem hříšníky Bohu získati jsou sv. missie. Na misiích dává Bůh hříšníkům milostí zcela zvláštních, je osvěcuje a posiluje jako málokdy jindy. Missionáři jsou tudíž opravdu také lovci hříšníků a svaté missie lovem hříšných duší nejbohatším. Proto napomáhejme ze všech sil k tomu, aby co nejvíce missií konáno bylo a aby sv. missie co nejprospěšněji a spásne nesmrtelných duší co nejprůměřeněji se konaly.

Předsevzetí. Chci za dar sv. missií vždy horlivě se modliti.

II.

O důvěře v Boha.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak klade v kostele na Monte Garganu kytici karafiátů na oltář, řka: »Hle, milý Spasiteli, pamatoval jsem na tebe, pamatuj i ty na nás.«

2. Prosme Boha o milost živé a pevné důvěry.

Část 1.

Svatý Gerard důvěřoval v Boha.

Úvaha. Důvěra jest co největší, hlavně na příslibeních božích se zakládající jistota, s kterou pevně očekáváme, že nám Bůh pomůže a všech potřebných milostí nám dá. Důvěry té jest nám nezbytně třeba. Neboť jednak žijeme zde na světě v údolí slzavém a jsme sterým útrapám podrobeni, jednak jsme slabí tvorové a často sami sobě někdy pomoci nemůžeme. Musí nám tedy pomáhati Bůh, my však musíme zas v něj veškeru důvěru svou skládati. To činil i sv. Gerard. Ve všech potřebách těla i duše byla mu důvěra v Boha nejpevnější oporou. Když byl na duši zmítán pochybnostmi, úzkostmi a nevýslovnou opuštěností, volával: »Ó, Bože

můj, smiluj se nade mnou! Dostačí mi, bych se ti zalíbil.« Když byl pronásledován a křivě obviňován říkal: »Chce-li Bůh mou nevinnost dokázati, kdož lépe to dovede dokázati, nežli on?« Když naň doléhala nouze a bída, nebo když chtěl jiným z bídy pomoci, dával na jevo tak dětinnou důvěru v Boha, že byl často i zázračně vyslyšen. Říkával: »Když Pán Bůh chce, všechno zmůžeme.«

Naučení. Důvěrujme vždy v Boha a neklesejme nikdy na mysli. Trpěti musí každý na světě; zajisté máme i my své kříže a snad se nám mnohdy zdá, že jižjiž pod nimi klesneme. Ó, nezapomínejme v takových chvílích nikdy na Boha a jeho nekonečnou dobrotu. Bůh nám vždy pomoci chce a může; hledejme jen u něho pomoc a jistě zahanbení nebudeme.

Předsevzetí. Chci v každé nouzi Boha s pevnou důvěrou prositi, aby se nade mnou slitoval.

Část 2.

Svatý Gerard nabádal jiné k důvěře.

Úvaha. Sv. Gerard snažil se důvěrou, kterou sám měl v Boha, naplniti též srdce jiných. Když matka ho napomínala, aby všechno nerozdával, ale pamatoval též na budoucnost, odpovídal: »Drahá matko, doufejte v Boha; on se o nás už postará; doufajícím v Boha nic se nebude nedostávatí.« Když klerikům objednal na hoře Garganu oběd nemaje žádných peněz, a klerikové nedůvěřivě naň hleděli, domlouval jim řka: »Malověrní, jen jezte, Bůh se postará.« A Bůh se též postaral. Než dojedli, přišel neznámý muž a daroval jim závitky stříbrňáků.

»Bůh se postará,« tato slova slychali mnozí a mnozí z úst sv. Gerarda a čerpali z nich zas novou útěchu a důvěru a nebyli nikdy zklamáni. Ale nejvíce snažil se sv. Gerard probuditi a obživit svatou důvěru v srdcích ubohých hříšníků, kteří pod tíží hříchů už takřka zoufali. Jednomu vznešenému pánu, jehož se taková úzkost zmocnila, že o živý svět nechtěl se s Bohem smířiti, pravil: »Co pak to děláte, milý pane? Zažeňte tuto nedůvěru, neboť pochází z pekla. Pán Bůh a Nejbl. P. Maria jsou povinni vám pomoci.« Slova ta pomohla a hříšník se kajícně vyzpovídal.

Naučení. Malomyslnost je veliké zlo, a mnoho jest těch, kteří jí přeukrutně trápeni bývají. Ó, mívejme s takovými nešťastníky vždy útrpnost a neopouštějme je v jejich úzkostech. Ukažme jim, kde radu a pomoc hledati mají, otevřme jim oči, aby začali zas v Boha doufati. Ó, jak mnohé můžeme tímto způsobem zachrániti před neštěstím časným i věčným.

Předsevzetí. Chci se za všechny zoufající vždy vroucně k Bohu modliti.

III.

O moudrosti.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak klečí před obrazem Ukřižovaného a prosí za dar svaté moudrosti.

2. Prosme Boha, aby i nám tohoto daru propůjčiti ráčil.

Část 1.

Svatý Gerard byl od Boha velikou moudrostí obdařen.

U v a h a. Svátý Gerard vynikal moudrostí zcela neobyčejnou. O nejdůležitějších věcech, o nejtěžších otázkách, zvláště o tajemství svaté víry a o záležitostech věčné spásy rozmlouval s tak nebeskou moudrostí, že se mu ani učení kněží dost vynadiviti nemohli. P. Cafaro tázával se ho i na nejtěžší otázky z bohosloví, a on odpovídal na ně bez všeliké obtíže jasně a prostě. Též jiní kněží, řeholní i světští, dotazovali se ho často o různých těžkých otázkách, jakož i o záležitostech vlastní spásy a sv. Gerard odpovídal jim vždy s určitostí neobyčejnou a udílel jim rady nejlepší. Představený semináře v Muru doléhal naň tak dlouho, aby měl k seminaristům řeč, až svolil. Mluvil pak k nim o evangeliu

sv. Jana: »Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh byl Slovo«, a to s takovou účelností, že všichni byli překvapeni. Též k řeholnicím míval se svolením samého sv. Alfonsa promluvy plné moudrosti a svatého nadšení. Ano sám biskup Basty v Melfi radil se se svatým Gerardem po celé tři neděle o různých záležitostech své diecese.

N a u č e n í. Mějme vždy na paměti, že moudrost pravá vždy z Boha vychází a k Bohu zas vede. Kdo tedy bez Boha moudrým chce býti, opravdu moudrým nebude. Taková moudrost jest moudrost světská. Té se bojme. Moudrost světská je sobecká, hledá jen svůj prospěch a jest lživá, poněvadž nemiluje a nehledá pravdy, nýbrž obdivuje jen sama sebe a proto vede k záhubě.

P ř e d s e v z e t í. Chci se zkoumati, zda nejsem oddán zásadám moudrosti světské.

Č á s t 2.

Sv. Gerard čerpal svou moudrost v modlitbě.

Ú v a h a. Moudrosti máme dle vůle boží nabývatí prací a modlitbou, t. j. máme jednak sami se vzdělávati, jednak ale též Boha prositi, aby, kde se nám dosti sil nedostává, on sám milostí svou nás osvěcovati ráčil. Kdo tak se snaží moudrosti dosíci, dosáhne jí. Ano, Bůh ty, kteří učenými studii zabývati se nemohou, ale za to tím ctnostněji žijí a tím víc se modlí, svou milostí tak osvěcuje, že mnohdy i moudrosti zcela mimořádnou se vyznamenávají. Tímto způsobem nabyl též svatý Gerard své moudrosti. Mnoho učených knih sice prostudovati nemohl. Ale za to tím více se modlil. Kdykoliv býval

o radu tázán, vždy prosil Ducha sv. za osvícení. K Duchu sv. měl vůbec úctu největší. Na slavnost Ducha sv. připravoval se co nejhorlivěji modlitbami a kajícími skutky. Jednomu mladému knězi, chlubicímu se svou učeností, pravil: »Slyšel jste bohosloví, ale bohoslovcem ještě nejste. Této vědy lze nabýti jen pokorou a modlitbou.« Knězi Donatovi Spiccimu, který při vši námaze nemohl něčemu v jedné knize porozuměti, pravil: »Ó, milý Donate, toť marná práce.« A poznamenav ho sv. křížem, pravil: »Tak, nyní čtěte.« A hle, kněz vzal knihu do ruky, četl a rozuměl všemu co nejdokonaleji.

Naučení. Moudrosti jest zajisté i nám všem třeba. Proto přičiňme se, co můžeme, abychom si ji osvojili, ale hlavně snažme se tohoto nebeského daru dojíti nejhorlivější modlitbou. Neboť mnozí stráví všechn čas v učených knihách, ale málo se modlí a proto snadno pobloudí; znenáhla odchyľují se od pravdy víc a více, až tápají jen ve tmách lží a hříchů, sejdou na bezcestí a zahynou. Kéž nás Bůh tohoto neštěstí chrání.

Předsevzetí. Chci Boha denně za dar pravé moudrosti prositi.

IV.

Útrapy duševní.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, kterak ve svém pokojíčku sedí s hlavou svěšenou smuten a sklíčen k nevyovězení.

2. Prosme Boha za posilu a trpělivost v bojích duševních.

Č á s t 1.

Sv. Gerard snášel přetrpká muka duševní.

Úvaha. Sv. Gerard obdržel sice od Boha mnoho darů a milostí, ale musil si to také přehořkými utrpeními zasloužiti. Celým jeho životem sledujeme samé strasti, vnitřní útrapy a nevýslovnou opuštěnost. Zvláště velkou trpkostí a sklíčeností ho naplňovalo, že lidé v světě tolikerých a tak těžkých hříchů se dopouštějí a že denně tolik duší věčně hyne. Ale nejvíc ho ponořoval v moře muk a bolestí strach, že je sám snad od Boha odloučen, že bez Boha trpí a že snad ani spasen nebude. Smrtnými těmito úzkostmi byl často všecek schýlený a zsinalý. Než slyšme ho, jak sám tuto svou trýzeň jedné řeholnici popsal: »Předobře znám vaše strasti, ale pravím vám, že já zakouším těchže úzkostí

ještě ve větší míře. Nemůžete si ani představit, jak trpké jest to, co já snáším. Boží Prozřetelnost přibila mne na kříž takovým způsobem, že se mi zdá, jakoby nikdo jiný nemohl již býti více naň přibit. Stále se třesu a nejvíc se hrozím toho, že nevytrvám v milosti boží až do konce.* A jindy zas psal: »Nalézám se v úplné sklíčenosti, v moři zmatků, jako na pokraji zoufalství. Tak hluboko jsem klesl na mysl, že se mi zdá, že již nepovstanu a že léta mých utrpení trvají věčně . . . a že není pro mne více Boha, že milosrdenství boží je pro mne u konce a že na mne nečeká nic než boží spravedlnost . . . Kdybych se nepřemáhal, ani psáti bych nemohl; slzy by tomu zabránily. Trpím smrtelné úzkosti a když už myslím, že hořkostí ducha vypustím, zas se vidím na živu, abych tím více trpěl.«

N a u č e n í. Nemysleme, že svatí snadno svatými se stali. Bůh je hrozně zkoušel a velkými útrapami navštěvoval. A svatí nebyli jinými lidmi než my; byli právě tak slabí jako my; musili se přemáhat právě tak jako my a cítili všechny útrapy právě tak jako my. Ale oni se přemáhali a rádi pro Boha všechno trpěli a všechno obětovali. A jen tímto sebepřemáháním a touto hrdinnou obětovností stali se svatými. A tak i my staneme se svatými jen tehdy, když budeme pro Boha všechny své útrapy vždy rádi snášeti.

P ř e d s e v z e t í. Chci svaté, zvláště své sv. patrony prositi za tu sílu a statečnost, kterou oni v utrpeních svých tolik se vyznamenávali.

Č á s t 2.

Sv. Gerard snášel všecky své útrapy klidně.

Ú v a h a. Duševní své strasti skrýval svatý Gerard co nepečlivěji a snášel co neklidněji, tak že mnozí často ani si nepovšimli, co trpěl. Jen některým svým známým, k nimž jevil zvláštní v té věci důvěru, někdy v nejhorších tísních se svěřoval a je za pomoc a útěchu prosil. Tak se utíkal někdy k nevinnému kleriku Dominiku Blasuccimu, a Dominik uměl ho též potěšit, ano jednou ho zbavil pouhým znamením sv. kříže všech úzkostí. Také řeholnicím v Ripakandidě psal: »Proste, ó proste vroucně Boha za mne, nebo snáším velkou duševní tíseň. Bůh sám ví, v jakém zármutku a v jaké nesnázi jsem . . . Prosím vás, slitujte se nad mou duší . . . Ach, je na čase, abyste se za mne u Boha přimluvily . . . Slitujte se nad mou smrtelnou úzkostí.« Ačkoliv však u svých spolubližních též někdy nějakou úlevu našel, přece hlavním pramenem hrdinné trpělivosti byla mu nejsvětější vůle boží a zalíbení Ježíše Krista. Píše: »Jsem samá bolest a samé utrpení. Nemohu vám vylíčiti tu žluč a ten pelyněk, jež cítím. Ale pochválen budiž Pán za všecky milosti mně prokázané. Místo aby mi dal umřítí, poskytuje mi nových sil, bych dále žil. Sesílaje mi strasti, chce, abych následoval božského Vykupitele. Onť mým mistrem, já jeho žákem; sluší, bych se od něho učil a ho následoval. Je mi, jako by mne pronikalo kopí, které mne zbavuje života, všichni, zdá se mi, mne opustili. Však nechci býti proti vůli svého Vykupitele, jenž chce, bych na kříži vedle něho trpěl a proto skláním hlavu svou a

volám: Ano, toť vůle boží; všecko, co Bůh mně uloží, přijímám s ochotou a radostí.*

N a u č e n í. Musíme-li také někdy duševní boje vésti a vnitřních trpkostí zakoušeti, zmi-tají-li námi pochybnosti a úzkosti, nebo svírá-li nás děsná opuštěnost a sklíčenost, ó nereptejme proti Bohu ani nebuďme malomyslni, nýbrž nesme trpělivě tíži svou, odevzdávající se do nejsv. vůle boží. V ranách Krista Pána hledejme svou útěchu a ve vzpomínce na nebe svou úlevu. Když i mistr náš božský cestou kříže musil do slávy své vjíti, jak jinak bychom my, učedníci jeho, tam vjíti chtěli?

P ř e d s e v z e t í. Chci v duševních útra-pách klaněti se nejsvětější vůli boží.

O účtě k nejsv. Svátosti.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak před oltářem klečí a Nejsv. Svátosti se klaní.

2. Prosme milého Spasitele, skrytého v převlebné Svátosti, abychom se mu s toužou vírou a láskou i my vždy klaněli.

Část 1.

Sv. Gerard navštěvoval často Nejsv. Svátost.

Úvaha. Přátelé bývají rádi pospolu; proto se často navštěvují. Též Kristus Pán je naším dobrým a důvěrným přítelem. Též on chce, abychom ho v Nejsv. Svátosti rádi navštěvovali, s ním rozmlouvali, mu vše sdíleli a s ním se bavili. Sv. Gerard vyhověl tomuto přání milého Spasitele jistě co nejdokonaleji. Spěchával navštívit Krista Pána v Nejsv. Svátosti velmi často. Bývalo to jeho největší radostí. Jak mohl mezi dnem od práce na chvíli se vzdáliti, jistě si zašel před Svatostánek pozdravit božského svého zajatce. Sotva uslyšel hlas zvonu, říkával: »Pojďte, pojdte, navštivme milého Spasitele.« Zvláště rád ministroval při mši svaté a navštěvoval chrámy, kde byla Nejsv. Svátost vysta-

vena a nezřídka trval před Svatostánkem i celé hodiny a celého půldne, tak že někdy i na oběd zapomněl. Také v noci dlíval rád před velebnou Svátostí a někdy probděl v kostele i celou noc. Příkladem jeho byli mnozí velice dojati, tak že též začali Krista Pána v Nejsv. Svátosti pilně navštěvovati. Při svých návštěvách choval se sv. Gerard před velebnou Svátostí vždy tak zbožně, že budil všeobecný obdiv. Jednou, nemoha se od oltáře nijak odtrhnouti, volal: »Pusť mne, Pane, pusť mne.« Mnohdy, když šel kolem oltáře, byl tak zanícen, že chvátal, aby nepřišel u vytržení.

N a u č e n í. Konejme návštěvy Nejsv. Svátosti rádi a zbožně. Co při nich činiti máme, o tom nás nejlépe poučuje sv. Alfons ve své knížečce »Návštěvy Nejsv. Svátosti«, které za tím účelem napsal. Klačme se milému Kristu Pánu, děkujme mu za všechno dobrodiní, obdivujme ho, pokořujme se před ním, prosme ho za odpuštění všech hříchů, sdělujme mu své potřeby a svá přání, vyprošujme si od něho hojných milostí, slovem milujme ho a rozmlouvejme s ním jako přítel s přítelem a očekávejme všechno od něho. Ó jak prospěšny jsou nám takové návštěvy!

P ř e d s e v z e t í. Chci každý den návštěvu Nejsv. Svátosti s veškerou horlivostí a zbožností konati.

Č á s t 2.

Sv. Gerard přijímal zbožně Krista Pána v Nejsv. Svátosti

Ú v a h a. Sv. Gerardu bylo 10 let, když byl ponejprv připuštěn k sv. přijímání. Od té doby přijímal s dovolením svého zpovědníka Nejsv. Tělo Páně každý druhý den a později ještě ča-

stěji. Však už dříve, totiž v 7. roce, chtěl po nejprv k stolu Páně přistoupiti. Když ale kněz ho při rozdávání pomínul, odešel Gerard s pláčem z kostela domů; a hle, v noci zjevil se mu archanděl Michael, ježž zvláště uctíval, a přinesl mu sám Tělo Páně. To bylo tedy vlastně první přijímání Gerardovo. Zbožnost, s kterou se vždy k sv. přijímání připravoval a po sv. přijímání Bohu díky činil, byla andělská. Ano, aby se mohl lépe a nerušeněji k sv. přijímání připravit, vyprosil si jednou od Boha, aby byl dokonce neviditelným, což se i stalo, tak že nebyl v světnici viděn, ač v ní dlel a se modlil. Na poděkování pak po sv. přijímání mival ve zvyku se bičovati.

N a u č e n í. Zpytujme se, s jakou horlivostí jsme my dosud milého Spasitele v převelebné Svátosti přijímali. Jaká bývala naše příprava, jaké naše díkůčinění? Nevyčítá nám svědomí nic? Nebývali jsme často nedbalí, vlažní, chladní? Myslili jsme na to, koho přijímáme, a vzbuzovali jsme víru, naději a lásku? A jak? A byli jsme toho pamětlivi, kdo jsme my, že k stolu Páně přistupujeme, a litovali jsme hříchů svých a pokořovali jsme se před Bohem? Ó jestliže jsme ze sv. přijímání málo užitku čerpali, pak jsme též s malou horlivostí této nebeské hostiny se zúčastňovali.

P ř e d s e v z e t í. Chci milého Spasitele v Nejsv. Svátosti vždy s veškerou zbožností a horlivostí přijímati.

VI.

○ lásce boží.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak láskou roznícen k nebi zvedá zrak a volá: »Ó Bože, jak tebe miluji!«

2. Prosme Pána Boha, aby v nás též svou lásku roznítiti ráčil.

Část 1.

Sv. Gerard láskou k Bohu hořel.

Úvaha. »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vší myslí své. Toť jest to největší a první přikázání.« (Mat. 22. 37—38.) Tak pravil Kristus Pán. Naší nejvyšší a první povinností tedy jest, abychom Boha milovali, t. j. abychom se radovali z toho, že on jest bytostí nejdokonalejší, pramenem všeho dobra a sám v sobě dobrem nejvyšším, a abychom mu proto chtěli a přáli vše dobré měrou nejplnějši a k němu lnuli celou duší svou. Vizme, kterak sv. Gerard touto láskou vždy planul S Bohem byl neustále spojen, s ním neustále rozmlouval a to často i hlasitě z převelké lásky. P. Cajone káral ho jednou proto, že vyrušuje jiné, ale sv. Gerard vzal ho za ruku

a položil ji na své srdce, které mu láskou tak prudce bilo, jakoby nemělo v hrudi dost místa. Když mu bylo jednu dobu zapovězeno sv. přijímání a byl tázán, zda ho to nebolí, pravil: »Nikoliv, raduji se v lásce svého nekonečně milého Pána Boha.« Zvláště před Svatostánkem rozplýval se tak vroucí a důvěrnou láskou, že sám Kristus Pán ho jednou oslovil: »Bláhový, co děláš?« Ale sv. Gerard mu odpověděl: »Pane můj, vždyť sám jsi mne tomu naučil.«

N a u č e n í. Dvou věcí jest nám třeba, chceme-li se naučit Boha milovat. Musíme Boha a nekonečné jeho dokonalosti znát a musíme se od světa odtrhnout a k Bohu přilnout. Vynasnažme se, abychom tímto způsobem lásky boží vždy více se přiučovali a jedině pro Boha žili a pracovali a s ním a v něm se radovali a jemu zcela náleželi.

P ř e d s e v z e t í. Chci častými povzdechy v lásce boží neustále se cvičiti.

Č á s t 2.

Sv. Gerard k lásce boží jiné rozněcoval.

U v a h a. Jako oheň zahřívá celé okolí a vše, co zachvátí, v žár proměňuje, tak i ten, kdo Boha miluje, všechny ostatní láskou svou rozněcuje. Vizme sv. Gerarda. Jeden svědek praví: »Když mluvíval, bývalo srdce jeho jako ohnivá pec, z níž planula láska boží. Obličej jeho zářil jako obličej anděla, který s nebe sestoupil, aby s lidmi rozmlouval.« Jednoho dne rozmlouval o lásce boží u karmelitek v Ripakandidě, stojí u železné mříže. Mezi rozhovorem zmocnila se ho taková radost a takové nadšení, že již již přicházel do vytržení. Aby

tomu zabránil, uchopil mřížové tyče. Avšak marně. Nadpřirozená moc lásky byla větší než síla železa a povznesla sv. Gerarda do výše několik stop nad zemi, při čemž železné tyče se ohnuly v jeho ruku, jakoby byly z vosku. Ve své touze, roznítiti jiné k milování Boha, často volával: »Rád bych vystoupil na nejvyšší horu a rozpálil jediným dechem všecky lidi k lásce.«

N a u č e n í. Učme lásce boží své spolubližní, zvláště je učme, jak mají vzbuzovati lásku a lítost dokonalou. Povzbuzujme je, aby často se modlivali: Ó Bože můj, miluji tebe z celého srdce svého a nade všecko, poněvadž jsi nejvyšší dobro a nekonečné lásky hoden. A z lásky k tobě lituji všech svých hříchů, jimiž jsem tebe, dobro nejvyšší a lásky nejhodnější, tolikráte a tak velice rozhněval a urazil. Takováto dokonalá láska a lítost vymáhá nám odpuštění hříchů a jest pramenem nesčetných jiných milostí.

P ř e d s e v z e t í. Chci se v dokonalé lásce k Bohu často cvičiti a dokonalou lítostí hřichy své oplakávati.

Blažená smrt.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda, jak leží na smrtelné posteli a očekává klidně svou poslední hodinku.

2. Prosme Boha za šťastnou hodinku smrti.

Č á s t 1.

Ctnosti sv. Gerarda na smrtelné posteli.

Ú v a h a. Na smrtelné posteli cvičil se svatý Gerard hlavně v dvou ctnostech, v odevzdanosti do vůle boží a v svaté trpělivosti. Nade dveřmi své celly dal vyvěsiti tabulku s nápisem: »Zde se plní, co Bůh chce, jak chce a jak dlouho se mu líbí.« Chvillemi volal: »Ó Ježíši, ty's umřel za mne, i já chci umřít, abych se tobě zalíbil. Vždy jsem si přál a dosud si přeji, abych, drahý Vykupiteli můj, jen vůli tvou plnil.« P. Cajonovi řekl: »Představuji sobě, že toto lůžko je pro mne vůlí boží a myslím a doufám, že jsem s vůlí boží docela sjednocen.« Neméně obdivovali všichni i jeho trpělivost. Před lůžkem měl velký kříž, k němuž často pohlížel rozjímaje o přehořkém utrpení Páně. Dr. Santorellimu

pravil: »Trápím se velice. Jsem v ranách Krista Pána a ony ve mně. Zakouším část bolesti, které trpěl můj Spasitel na kříži. Ale myšlenka, že se tak Ježíši Kristu zalíbím, mne těší.« A jindy zas vzdychal: »Trpím pro tebe, ó Ježíši, jenž jsi z lásky ke mně na kříži zemřel. Ó, jak lehce trpí, kdo pro tebe trpí.« Ve svých bolestech nestěžoval si nikdy ani slovem, jen to jediné ho bolelo, že druzí musili pro něho bdíti a ho obsluhovati.

N a u č e n í. Chceme-li jednou na smrtelném lůžku v ctnostech se cvičiti, trpěliví a odevzdaní do vůle boží býti, musíme ctnosti ty už teď si osvojiti. Kdo se nenaučil za zdravých dnů ctnostným býti, ten se tomu v posledních chvílích ztěžka naučí. Proto snažme se, abychom už teď takovými byli, jakými si přejeme býti jednou v hodině smrti.

P ř e d s e v z e t í. Chci na svou smrt často si vzpomínati a na ni ctnostným životem se připravovati.

Č á s t 2

Poslední chvíle sv. Gerarda.

Ú v a h a. Sv. Gerard ulehl na lůžko začátkem října; jeho poslední nemoc netrvala tedy dlouho, jen asi 14 dní. Na svátek sv. Terezie, 15. října, přijal naposled Nejsv. Svátost s vroucností světce hodnou. Korporale dal si pak položit na prsa a nechal si je na prsou až do posledního dechu. Večer pravil: »Pomozte mi se připraviti, pomodlím se ještě za svou ubohou duši.« A jal se modliti Žalm 50.: »Smiluj se nade mnou, Pane . . .« Modlil se pomalu verš za veršem a za každým vzbudil žal a lítost a opakoval: »Tobě samému zhřešil jsem,« a »Od

hříchu mého očisť mne,« a proléval při tom slzy bolesti. Potom zvolal: »Ó můj Bože, kéž tebe uzřím.« Ale po chvíli zmocnila se ho bázeň a nepokoj a najednou zvolal: »Rychle, bratře, odežte ty zloduchy, co tu chtějí ti dva?« Byl to poslední pokus ďábla, zmocniti se duše světce. Na to vyjasnila se zase tvář Gerardova a nevýslovná radost zazářila mu z očí. Spatřil Pannu Marii, která ho přišla navštívit, potěšit a do nebe pozvati. Tak odměnila Rodička boží sv. Gerardovi jeho lásku. Po této nebeské návštěvě ležel světec v blažených pocitech ještě chvíli na své posteli, dostal pak ještě jednou svaté rozhřešení a vydechl po půlnoci, 16. října, tiše a klidně svou svatou duši.

N a u č e n í. Nepřejeme si, abychom též jednou šťastně zemřeli, v dobrém vytrvali a v milosti boží z tohoto světa odešli? Nuže, vezme, že vytrvání v dobrém je tak velká milost, že si ji nijak zasloužiti nemůžeme. Tu si můžeme jediné vyprositi. Proto modlivejme se denně za šťastnou hodinku smrti a za milost vytrvání v dobrém.

P ř e d s e v z e t í. Chci denně za milost setrvání aspoň jedno Zdravas Královno nábožně se modlivati.

VIII.

Sv. Gerard ochránce náš.

Příprava: 1. Představme si sv. Gerarda v nebeské slávě.

2. Prosme ho za mocnou ochranu.

Č á s t 1.

Sv. Gerard naší úcty hoden.

Ú v a h a. V knize Sirachově čteme: »Těla jejich v pokoji pochována jsou, a jméno jejich živo je od národu do národu.« (Sir. 44. 14.) Slova ta řečena jsou o svatých. Těla svatých uložena jsou v hrobech a tam odpočívají v tichém pokoji, ale jména jejich žijí, to jest jsou ctěna a velebena, a úcta ta šíří se po všech krajích, od národu k národu a po celé širé zemi. A tak bylo i se sv. Gerardem. Tělo jeho dáno bylo do hrobu, ale jméno jeho začalo být všeobecně uctíváno jako jméno světce. Sám svatý Alfons čtil sv. Gerarda velice. Když mu na smrtelné posteli podali obrázek Gerardův, tiskl jej k srdci a vroucně líbal. Nejvíce však vzrostla úcta k sv. Gerardu, když jej i církev sv. slavnostně za svatého prohlásila. Od té doby staví se mu všude v kostelích oltáře, vyvěšují se ve-

řejně jeho obrazy a líbají se s veškerou uctivostí jeho svaté ostatky.

N a u č e n í. Úcta svatých záleží v uznání jejich ctností a v chvále, kterou jim pro jejich ctnosti vzdáváme. Že svatí takové úcty zasluhují, je patrné. Též Bohu úcta svatých je milou. Neboť ctíme-li svaté, ctíme je především proto, že Bůh sám je veškerou ctí a slávou korunuje, činíme tedy, co Bůh sám činí, a pak je ctíme pro jejich nebeské dary, milosti a zásluhy, které jsou dílem nekonečné dobroty boží, ctíme tedy v nich Boha samého. Proto nás i církve svatá k úctě svatých vybízí. Prokazujme tudíž svatým povinnou čest rádi a mezi svatými uctívejme též sv. Gerarda.

P ř e d s e v z e t í. Chci sv. Gerarda zvláště v jeho obrazech ctíti a jeho svatých ostatků si vážit.

Č á s t 2.

Sv. Gerard jest hoden naší důvěry.

Ú v a h a. Bůh připravil svatým nejen velkou slávu v nebi, ale udělil jim též moc, aby směli za nás se přimlouvati, nás zlého chrániti a nám hojných milostí vymáhati, slovem Bůh učinil svaté našimi přimluvčími a ochránci. Též sv. Gerard je v nebi naším mocným ochráncem. Milosti, kterých svým ctitelům u Boha vymáhá, jsou velmi hojné. Pomáhá v různých nemocech a v nebezpečnostech života, pomáhá všeho druhu stísněným, jest orodovníkem všech v potřebách duše i těla. Již 20 let po jeho smrti bylo přes 70 obdivuhodných vyslyšení, která se na jeho přimluvu stala, zaznamenána. Arcikněz Angelo Salvatore napsal: »Mezi Gerardem a jeho ctiteli povstal pravý závod. Čím více ho

tito ctíli a k němu se utíkali, tím více jim Gerard nejneobyčejnějších darů a milostí u Boha vymáhal.« Města, jako Muro, Foggia, Ripakandida a j. vzývali ho jako svého patrona. Jedna svědkyně potvrdila: »Není u nás nikoho, kdo by si Gerarda nezvolil za svého ochránce. Všichni se modlíme a k němu ve všech potřebách se utíkáme.«

N a u č e n í. Vzývání svatých jest pro nás velmi spasitelné. Neboť pro velikou důstojnost svatých je také jejich přímůva za nás u Boha mnohem působivější nežli naše vlastní slabé modlitby. Proto spoléhejme více na mocné přímůvy svých svatých ochránců nežli na vlastní síly své. Nemysleme, že sami vše zmůžeme, ale modleme se k svatým a utíkejme se k nim vždy s vroucí důvěrou. Zejména svatého Gerarda prosme, aby byl u Boha vždy mocným naším ochráncem.

P ř e d s e v z e t í. Chci ve všech svých potřebách k sv. Gerardu své útočiště bráti. ·

OBSAH.

	Strana
O úctě svatých	3

Č á s t I.

Rozjímání o ctnostech sv. Alfonsa z Liguori.

Svatý Alfons	7
Devatero rozjímání před svátkem sv. Alfonsa.	
I. Svátý Alfons opouští svět	9
II. O pokoře svatého Alfonsa	12
III. O chudobě svatého Alfonsa	15
IV. O čistotě svatého Alfonsa	19
V. O poslušnosti svatého Alfonsa	22
VI. O zachovávání řehole	26
VII. O utrpeních svatého Alfonsa	30
VIII. Svátý Alfons učitelem modlitby	33
IX. Svátý Alfons dítkem Marianským	36

Rozjímání na svátek svatého Alfonsa.

O dokonalosti svatého Alfonsa	40
---	----

Rozjímání v oktávě svatého Alfonsa.

I. O víře svatého Alfonsa	43
II. O důvěře svatého Alfonsa	46
III. O apoštolské činnosti svatého Alfonsa	50
IV. O mírnosti a tichosti svatého Alfonsa	54
V. Svátý Alfons ctitelem božského dítká	57
VI. Láska svatého Alfonsa k Ukřižovanému	61
VII. O úctě a lásce svatého Alfonsa k Nejsvětější Svátosti	64
VIII. Odměna svatého Alfonsa	68

Č á s t II.

Rozjímání o ctnostech svatého Klementa Hofbauera.

Svatý Klement Maria Hofbauer	73
Devatero rozjímání před svátkem sv. Klementa.	
I. O víře svatého Klementa	75
II. O důvěře svatého Klementa	80
III. O lásce svatého Klementa k Bohu	84
IV. O lásce k bližním	88
V. O horlivosti svatého Klementa	92

	Strana
VI. O pokoře svatého Klementa	97
VII. O mírnosti a tichosti sv. Klementa	101
VIII. O lásce a úctě sv. Klementa k Panně Marii	104
IX. O zbožnosti svatého Klémenta	108

Rozjímání na svátek svatého Klementa.

Svatý Klement věrným synem církve svaté	111
---	-----

Rozjímání v oktávě svatého Klementa.

I. O lásce svatého Klementa k stavu řekolnímu	115
II. O dobrovolné chudobě svatého Klementa	119
III. O dokonalé čistotě svatého Klementa	122
IV. O hrdinné poslušnosti svatého Klementa	126
V. O umrtvenosti svatého Klementa	130
VI. O lásce svatého Klementa ke kříži	134
VII. O úctě svatého Klementa k Nejsv. Svátosti	138
VIII Sv. Klement u cíle své pozemské pouti	141

Č á s t III

Rozjímání o ctnostech sv. Gerarda Majelly.

Svatý Gerard	149
------------------------	-----

Devatero rozjímání před svátkem sv. Gerarda.

I. O povolání	151
II. O pohrdání světem	154
III. O pokoře	157
IV. O poslušnosti	160
V. O umrtvování	163
VI. O čistotě	166
VII. O lásce milosrdné	169
VIII. O lásce k Panně Marii	172
IX. O modlitbě	175

Rozjímání na svátek sv. Gerarda.

Svatý Gerard vzor dokonalosti	178
---	-----

Rozjímání v oktávě sv. Gerarda.

I. O lásce k hříšníkům	182
II. O důvěře v Boha	185
III. O moudrosti	189
VI. Útrapy duševní	191
V. O úctě k nejsv. Svátosti	195
VI. O lásce boží	198
VII Blažená smrt	201
VIII. Sv. Gerard ochránce náš	204